

Open Universiteit

Master Psychologie

Inhoud

5	Voorwoord
7	Studeren aan de Open Universiteit
8	Psychologie studeren aan de Open Universiteit
12	Kosten, betalen en financiering
15	Studiefaciliteiten
16	Een persoonlijk studieadvies
18	mijnOU
21	Tentamens
23	Structuur masteropleiding Psychologie
25	Vijf mastervarianten
31	Jaarroosters, cursus- en tentamenvormen
33	Jaarroosters masteropleiding Psychologie
39	Nieuwe en uitlopende cursussen
40	Toelating tot de premasters en bacheloropleiding Psychologie
42	Toelating tot de masteropleiding Psychologie
42	Wat kun je met jouw diploma?
43	Basisaantekening Psychodiagnostiek
45	Toelating postmasteropleiding gezondheidszorgpsycholoog
47	Cursusaanbod
85	Procedures en regelgeving
87	Uitvoeringsregeling bij de Onderwijs- en examenregeling 2024-2025
95	Handige links
97	Service en informatie

Voorwoord

Beste student,

Van harte welkom bij de masteropleiding Psychologie van de Open Universiteit. Voor je ligt de studiegids voor het studiejaar 24-25. In deze gids vind je uitleg over het curriculum, de inhoud van cursussen en belangrijke zaken waarmee je tijdens de opleiding te maken krijgt. Alle relevante informatie over aanmelden voor cursussen, kosten, studieadviseurs, de online leeromgeving, en tentamens (thuis of in een studiecentrum) staat in deze gids.

Psychologie is een boeiend en dynamisch wetenschapsgebied met een sterke maatschappelijke relevantie. Psychologen houden zich bezig met gedrag van mensen. Zij proberen dat gedrag te verklaren en, indien gewenst, te veranderen. Waar mensen zijn, zijn psychologen nodig om hen te coachen, begeleiden, selecteren of te behandelen. Psychologen kom je dus overal tegen: in de geestelijke gezondheidszorg, maar ook in het bedrijfsleven, in het onderwijs of bij de overheid.

De masteropleiding Psychologie van de Open Universiteit is een geaccrediteerde, academische opleiding met vijf verschillende afstudeervarianten: Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Klinische kinder- en jeugdpsychologie, Klinische psychologie en Levensloopspsychologie. Binnen elke mastervariant volg je vier inhoudelijke cursussen. Hiermee specialiseer je je in het domein van de psychologie waarin je het meest geïnteresseerd bent. Daarna loop je stage om ervaring op te doen in de praktijk en verricht je een wetenschappelijk onderzoek dat uitmondt in de masterthesis. De opleidingen van Psychologie zijn opgebouwd rond vier leerlijnen – onderzoek, diagnostiek, interventie en academische vorming – zodat je bij afstuderen alle vaardigheden beheerst die nodig zijn in het werkveld. In de masteropleiding ontwikkel je deze competenties tot het professionele niveau.

De opleiding is uniek door ons persoonlijke en activerende academisch afstandsonderwijs. Hierdoor kun je de opleiding in je eigen tempo volgen, en is deze goed te combineren met een baan en een sociaal leven. Je bestudeert de nieuwste inzichten op het terrein van de psychologie, maakt online verwerkingsopdrachten, volgt virtuele en soms fysieke bijeenkomsten en bent online in contact met medestudenten, tutoeren en docenten. Onze tutoeren en docenten hebben hart voor onderwijs en staan klaar om je te helpen bij de verdieping binnen het specifieke domein van je mastervariant. Om je masterdiploma vlot te kunnen halen, is de opleiding gestructureerd en zijn er tegelijkertijd goede mogelijkheden om flexibel te studeren. De studieadviseurs van de faculteit Psychologie kunnen je helpen bij de planning om effectief en efficiënt te studeren.

De masteropleiding Psychologie van de Open Universiteit bereidt je uitstekend voor op het werkveld van de gekozen mastervariant. Afhankelijk van de gevolgde mastervariant en je cursuspakket kun je met de masteropleiding Psychologie bovendien direct voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en aan de huidige vooropleidingseisen voor toelating tot de postmaster tot gezondheidszorgpsycholoog. Deze aansluiting tussen de master- en postmasteropleidingen in Nederland is momenteel aan verandering onderhevig. Het is raadzaam om de informatie daarover in de gaten te houden. Wij zullen hierover telkens tijdig informeren via onze informatiekanalen voor studenten, maar verwijzen ook graag naar de website van het programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen: progapv.nl.

Wij wensen je veel succes en veel plezier met de masteropleiding Psychologie!

dr. Jannes Eshuis

Coördinator onderwijs

Faculteit Psychologie

De universiteit waar je altijd kunt studeren_

Studeer in je eigen tempo, waar en wanneer het jou uitkomt. Bij ons kun je een studie op academisch niveau goed combineren met je werk en privéleven. Je studeert vooral thuis en gaat af en toe naar begeleidingsbijeenkomsten. Via de online leeromgeving van de Open Universiteit heb je toegang tot het studiemateriaal, contact met medestudenten en docenten en volg je colleges of bijeenkomsten.

Psychologie studeren bij de Open Universiteit

Toelating en aanmelden

Om te mogen starten met een masteropleiding Psychologie moet je formeel zijn toegelaten. Met een bachelordiploma Psychologie van de Open Universiteit kan dat direct. In alle andere gevallen word je toelatingsaanvraag eerst bekeken door de Commissie voor de examens (CvE). Verder moet je 18 jaar of ouder zijn en de Nederlandse en Engelse taal goed beheersen. Er zijn vijf mastervarianten; je vraagt toelating aan door je aan te melden voor de mastervariant van je keuze. Lees meer informatie over aanmelden in deze gids onder Toelating tot de master. Nadat je officieel bent toegelaten, kun je starten met een eerste cursus; kijk voor meer informatie op p. 10. Algemene informatie vind je op onze website onder **toelating en vrijstelling**.

Studiepunten en studietempo

Hoe lang je over de opleiding doet, hangt af van je persoonlijke situatie. We tellen de omvang van iedere cursus in studiepunten (EC), conform het European Credit Transfer System (ECTS). Een studiepunt is één EC en staat voor 28 studie-uren. Een cursus van vijf studiepunten bestudeer je dus gemiddeld in 140 uur. De master telt 60 studiepunten. Standaard gaan we uit van 30 studiepunten per jaar met gemiddeld 15 tot 20 uur studie per week. Zo kun je in twee jaar je masterdiploma behalen. Dit hangt natuurlijk ook af van het tempo waarin je je stage en je masterthesis afrondt. Vraag advies aan een studieadviseur van Psychologie als je vragen hebt over je studieplanning.

Start en structuur van de master

Na toelating tot een van de vijf mastervarianten Psychologie kun je elk kwartiel starten met de opleiding. In de voorbeeldjaarroosters in deze studiegids zie je duidelijk de inhoud en structuur van de mastervarianten en de meest logische volgorde om cursussen te doorlopen. Hierbij is rekening gehouden met ingangseisen. Het studiejaar start in september en is verdeeld in vier kwartielen. Cursussen hebben een vast of een variabel startmoment. Een cursus met een vast startmoment begint bij de start van het kwartiel waarin deze staat gepland. Een variabele cursus kun je ook op een ander moment beginnen. In de master worden de meeste inhoudelijke cursussen met een vast startmoment aangeboden. Deze cursussen worden groepsgewijs begeleid om je voor te bereiden op het tentamen of de opdracht. Kijk de datum waarop een cursus start in het jaarrooster verderop in deze studiegids. Een studieadviseur van Psychologie kan je helpen om een studieplanning te maken. Tijdens de master loop je stage. Nadat je bent toegelaten tot de master vind je alle informatie hierover in de online leeromgeving op Stageweb. Houd rekening met specifieke eisen als je voor een diagnostiekstage kiest. Je sluit de master af met het Onderzoekspracticum scriptieplan en daarna de Masterthesis. Meer informatie over het afstudeertraject vind je in de online leeromgeving op Scriptieweb.

Begeleiding en studieadvies

Je studeert in onze online leeromgeving. Volg je een cursus met een vast startmoment? Dan studeer je meestal tegelijk met andere studenten volgens een vast rooster met (online) bijeenkomsten, begeleid door een docent. Tijdens de bijeenkomsten gaat de docent inhoudelijk in op de leerstof ter voorbereiding op het tentamen of de opdracht. Bijeenkomsten zijn meestal in de avonden of op zaterdag. Vaak kun je ze naderhand terugkijken. Soms is er een aanwezigheidsplicht. Bij variabele cursussen studeer je meestal zelfstandig. Docenten zijn het aanspreekpunt voor al je inhoudelijke vragen. De studieadviseurs van Psychologie kunnen je helpen bij de aanpak en planning van je studie. Ellis Burgers, Daisy van Doorn, Meike van Genk, Andy Kupferschläger, Susan Meijer en Paulien Schadd staan voor je klaar. Zij zijn bereikbaar via **studieadvies.psychologie@ou.nl** en houden ook regelmatig een online vragenuur en individuele adviesgesprekken via Teams of telefoon. Aankondigingen staan in het Opleidingsportaal in de online leeromgeving en op Nieuwsplaza (de website voor studenten). Kijk ook op p. 16 en 17.

Nederlands en Engels in de opleiding

De voertaal is Nederlands, maar in de cursussen gebruiken we ook Engelstalig studiemateriaal. Psychologie is een internationaal vakgebied waarin Engels gebruikelijk is. De tentamens en opdrachten zijn in het Nederlands, je mag vaak wel in het Engels antwoorden. Schrijfopdrachten mogen soms ook in het Engels gemaakt worden. Informatie over de taal per cursus vind je in de uitvoeringsregeling achterin deze studiegids.

Onderwijs- en examenregeling (OER)

De OER is de basis voor al onze opleidingen en cursussen. Het College van bestuur stelt de regeling ieder jaar samen, na advies van de Commissie voor de examens, de facultaire onderwijs- en opleidingscommissies, de Ondernemingsraad en de Studentenraad. In het algemene deel van de OER vind je een beschrijving van je rechten en plichten als student. Iedere opleiding heeft een uitvoeringsregeling met specifieke bepalingen en het onderwijsprogramma. Achterin deze studiegids vind je de volledige uitvoeringsregeling of via ou.nl/documenten.

Master of Science

Na afronding van de masteropleiding krijg je de titel Master of Science (MSc). Psycholoog ben je in Nederland als je ten minste een masteropleiding van 60 studiepunten hebt voltooid. Voor een registratie in het BIG-register (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg) is een aanvullende opleiding nodig. Kijk in deze studiegids onder Toelating postmasteropleiding gezondheidszorgpsycholoog. Voor Vlaanderen gelden aanvullende eisen!

België - Vlaanderen

In Vlaanderen bestaat de vereiste masteropleiding Psychologie uit 120 studiepunten en is de specifieke gelijkwaardigheid van je masterdiploma Psychologie niet gegarandeerd. Neem daarom altijd contact op met een studiecentrum van de Open Universiteit in Vlaanderen voordat je toelating tot de master aanvraagt. Kijk voor actuele informatie op ou.be.

Beroepsvereniging NIP en Radboud Centrum Sociale Wetenschappen

De faculteit Psychologie heeft contacten met het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) en het Radboud Centrum Sociale Wetenschappen (RCSW). Het NIP heeft de Open Universiteit gemandateerd om aan studenten de Basisaantekening Psychodiagnostiek (BAPD) af te geven. Het RCSW verzorgt zelf de aanmeldingen voor de postmasteropleiding tot gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog) op basis van de LOGO-verklaring. Studenten met deficiënties kunnen deze onder voorwaarden (deels) bij de Open Universiteit wegwerken. Verderop in deze studiegids vind je meer informatie onder BAPD en Toelating postmasteropleiding gezondheidszorgpsycholoog.

Open Universiteit jaarlijks in top 3 Keuzegids Universiteiten

Al bijna twee decennia staat de Open Universiteit in de jaarlijkse Keuzegids Universiteiten onafgebroken in de top 3 van de beste universiteiten van Nederland. Ook in de Keuzegids 2024 scoren we van alle veertien universiteiten de tweede plek (na de Wageningen Universiteit). De bachelor Psychologie stijgt van de derde naar de tweede plaats in de ranglijst van universiteiten die de opleiding aanbieden. De Open Universiteit is overigens de enige die een deeltijdopleiding Psychologie aanbiedt. De Keuzegids Universiteiten is een onafhankelijke uitgave van Centrum Hoger Onderwijs Informatie (CHOI). Meer informatie staat op keuzegids.nl.

Voor de master wordt geen ranglijst opgesteld, maar de Keuzegids is gebaseerd op de resultaten van de Nationale Studenten Enquête (NSE). In de NSE 2023 staat onze master Psychologie op plaats 2 van de wo-masteropleidingen in deze richting. De NSE is een jaarlijks, landelijk onderzoek onder hbo- en wo-studenten onder verantwoordelijkheid van Stichting Studiekeuze123. Dit is een samenwerkingsverband van het ministerie van OCW, studenten (ISO en LSVb) en hoger onderwijsinstellingen. Kijk op studiekeuze123.nl voor meer resultaten.

Aanmelden voor een mastervariant of een cursus

Aanmelden voor een opleiding

Wil je starten met de master Psychologie, vraag dan toelating voor één van de vijf mastervarianten aan via **Studieaanbod**. Op de webpagina van de mastervariant van je keuze klik je op 'Aanmelden'. Hierna log je in op **mijnOU** of maak je eerst een account aan. Woon je in Nederland, dan log je eenmalig in met DigiD om je te legitimeren. De meeste gegevens zijn dan al voor je ingevuld. Na aanmelding vind je in de berichtenbox binnen mijnOU verdere informatie over je aanmelding en eventueel over je aanvraag voor toelating.

Meld je vóór onderstaande datums aan voor de opleiding. Je ontvangt dan op tijd een bericht over je toelating zodat je je kunt aanmelden voor cursussen met een vast startmoment.

Aanmelden opleiding	kwartiel 1 start 1 september 2024	kwartiel 2 start 18 november 2024	kwartiel 3 start 10 februari 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025
Aanmelden bacheloropleiding zonder vrijstelling	11 augustus 2024	3 november 2024	26 januari 2025	13 april 2025
Aanmelden masteropleiding + aanvragen toelating tot (pre)master nieuwe studenten*	7 juli 2024	22 september 2024	8 december 2024	2 maart 2025
Aanmelden masteropleiding + toelating aanvragen voor doorstroomstudenten Open Universiteit*	28 juli 2024	20 oktober 2024	12 januari 2025	30 maart 2025
Vrijstellingsverzoek (kosten 161 euro)	7 juli 2024	22 september 2024	8 december 2024	2 maart 2025

* Kijk voor meer informatie over toelating tot een (pre)master Psychologie in deze studiegids, op ou.nl/brochures of **Studieaanbod**.

Aanmelden voor cursussen

Aanmelding voor mastercursussen is alleen mogelijk nadat je formeel bent toegelaten tot de opleiding. Dan kun je je direct via je online **studiepad** in mijnOU (kijk onder Studiefaciliteiten) aanmelden voor één of meerdere cursussen uit de mastervariant van je keuze. De cursussen hebben een *variabel* of *vast* startmoment. Je ziet in het **jaarrooster** van jouw mastervariant wanneer de cursus start. De studieadviseur kan je helpen met het maken van een studieplanning. Je kunt ook het jaarrooster volgen (zie verderop in deze studiegids). Deze jaarroosters gaan uit van gemiddeld 30 studiepunten per jaar met 15 tot 20 uur studie per week en houden rekening met ingangseisen en aanmeldtermijnen voor cursussen met practica in een studiecentrum (zie Aanmelding verplichte practica hierna).

Kies je een cursus met een *variabel* startmoment, dan begint je inschrijfduur van 12 maanden 14 dagen na verwerking van je inschrijving. Als er studiemateriaal is, zoals een tekstboek of een reader, dan wordt dit direct na verwerking van je aanmelding verzonden.

Kies je een cursus met een *vast* startmoment (dus gekoppeld aan de start van een bepaald kwartiel), dan gaat de inschrijfduur van 12 maanden in op de startdatum van het betreffende kwartiel. Meld je je voor de adviesdatum aan, dan ontvang je voor de start van de cursus het studiemateriaal en krijg je al vanaf het kwartiel dat voorafgaat aan de start van de cursus toegang tot de cursus in de online leeromgeving. Ook kun je (indien van toepassing) op tijd worden ingedeeld in een studie- of practicumgroep. Je kunt nog geen tentamen afleggen; hiervoor kun je je aanmelden vanaf de start van de cursus. Je kunt je in principe aanmelden voor een cursus tot één dag voor de start van het kwartiel. Voor cursussen met practica in een studiecentrum gelden andere aanmeldtermijnen (zie onder Aanmelding verplichte practica).

Houd bij je planning dus rekening met datums van de begeleidingsbijeenkomsten en tentamens. Je vindt deze informatie bij elke cursusbeschrijving op de website (via **Studieaanbod**), onder de tabbladen Begeleiding en Tentamen. Na inschrijving voor de cursus krijg je toegang tot de cursus in de online leeromgeving. Daar vind je alle praktische en inhoudelijke informatie in detail.

Aanmelden cursussen	kwartiel 1 start 1 september 2024	kwartiel 2 start 18 november 2024	kwartiel 3 start 10 februari 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025
Laatste aanmelddatum	31 augustus 2024	17 november 2024	9 februari 2025	27 april 2025
Adviesdatum aanmelden	11 augustus 2024	3 november 2024	26 januari 2025	13 april 2025

Aanmelden voor een losse mastercursus

Het is niet mogelijk om je aan te melden voor een losse mastercursus zonder de opleiding te volgen. Je hebt namelijk op basis van de juiste vooropleiding een formele toelating tot de opleiding nodig. Verderop in deze studiegids vind je informatie over het wegwerken van deficiënties voor de Basisaantekening Psychodiagnostiek en de LOGO-verklaring voor de postmaster tot gz-psycholoog.

Aanmelden cursus Psychodiagnostiek met verplicht practicum

De aanmelding voor de verplichte practicumgroep bij de cursus Psychodiagnostiek binnen de verschillende mastervarianten wordt in gang gezet na je aanmelding voor de cursus. Als je voldoet aan de ingangseisen bij deze cursus krijg je een bericht bij welke practicumgroep je bent ingedeeld. De bijeenkomsten van de practicumgroepen vinden plaats in verschillende studiecentra van de Open Universiteit in Nederland en België. De informatie hierover vind je onder het tabblad Begeleiding bij de cursusbeschrijving op de website van de Open Universiteit.

Het aantal plaatsen bij deze practicumgroepen op locatie is beperkt. Daarom is het van belang om je voor deze cursus *eerder aan te melden* dan het schema hierboven voorschrijft. Op het moment van aanmelding moet je aan de ingangseisen voldoen. Je kunt je al vanaf half mei in het lopende studiejaar aanmelden voor deze vaste cursus in kwartiel 1 en 3 in het volgende studiejaar.

Als er geen plekken meer zijn, wordt de aanmelding voor deze cursus gesloten. Je kunt dan bij de eerstvolgende mogelijkheid in een volgend kwartiel deelnemen. Houd er dus rekening mee dat er bij deze cursus minder flexibiliteit mogelijk is dan bij andere cursussen.

Neem altijd contact op met een studieadviseur van Psychologie als je vragen over je planning hebt, via studieadvies.psychologie@ou.nl.

Kosten, betalen en financiering

Kosten

Hoe worden de kosten bepaald?

De Open Universiteit berekent het collegegeld per studiepunten. Onze Psychologiecursussen hebben een omvang van 5 studiepunten of een veelvoud hiervan (meestal 5 of 10 studiepunten).

Je betaalt per cursus wettelijk collegegeld of instellingscollegegeld. Dit is afhankelijk van je nationaliteit, je eerder behaalde graad of getuigschrift en je keuze voor bachelor- of mastercursussen. Woon je in Nederland, dan log je bij het aanmelden voor een cursus in op DigiD om je te legitimeren. Je ziet hierdoor meestal direct welk collegegeld je betaalt.

Binnen de inschrijvingsduur van 12 maanden zijn inbegrepen per cursus: drie tentamenkansen, de begeleiding die bij de cursus hoort en toegang tot de online leeromgeving. Ook ontvang je het bijbehorende studiemateriaal en kun je gebruikmaken van de faciliteiten van een studiecentrum.

[ou.nl/kosten](https://www.ou.nl/kosten)

Betalen

Bij het aanmelden voor cursussen kun je zelf aangeven hoe je wilt betalen. Je kunt kiezen voor betaling per factuur (ineens) of per automatische incasso (in 1, 2 of 6 termijnen). Kies je voor 2 of 6 termijnen, dan betaal je € 24 administratiekosten (prijswijziging voorbehouden).

Meld je je aan voor een cursus met een variabel startmoment, dan staat de factuur nadat je ingeschreven bent voor de cursus in je berichtenbox in **mijnOU**. Heb je aangemeld voor een cursus met een vast startmoment, dan staat de factuur een kwartiel van tevoren in de berichtenbox. De cursussen worden per kwartiel gefactureerd.

Betaal je via automatische incasso, dan wordt de eerste termijn binnen 21 dagen na inschrijving geïncasseerd. Betaal je in 2 of 6 termijnen, dan schrijven we de volgende termijnen telkens 21 dagen later af.

Kies je voor betaling per factuur, dan geldt een betalingstermijn van 21 dagen.

Wil je een factuuradres opgeven, kies dan voor de betaalwijze 'Factuur' en vul de adresgegevens van bijvoorbeeld je werkgever in. We versturen de factuur dan per post.

Financiering

Levenlanglerenkrediet

Het Levenlanglerenkrediet (LLLK) is een vorm van studiefinanciering die ook beschikbaar is voor studenten van de Open Universiteit. Dit is mogelijk voor bachelor- en mastercursussen en voor cursussen van een premaster, na formele toelating. De uitvoering van het Levenlanglerenkrediet gebeurt door DUO.

ou.nl/levenlanglerenkrediet

DUO Levenlanglerenkrediet

Korting op cursusgeld

Kom je niet in aanmerking voor het Levenlanglerenkrediet, dan geven we aan studenten met een laag inkomen in een aantal situaties een korting van 50 tot 80 procent op het wettelijk collegegeld op grond van de Kortingsregeling Collegegeld Open Universiteit (KCOU).

ou.nl/kcou

Lerarenbeurs

Ben je bevoegd leraar in het primair, voortgezet, middelbaar of hoger onderwijs? Dan kun je bij DUO een **Lerarenbeurs** voor scholing aanvragen. Deze beurs kun je aanvragen voor een bachelor-, master-, of postinitiële masteropleiding, maar ook voor een premaster die voorafgaat aan een masteropleiding. Er is jaarlijks één aanmeldperiode in april-mei.

DUO Lerarenbeurs

Studievoucher

Als je in de periode september 2015 tot en met augustus 2019 voor het eerst studiefinanciering hebt ontvangen onder het leenstelsel, dan heb je recht op een studievoucher na het behalen van jouw diploma.

Onder de oude regeling was de voucher een tegoed voor een nieuwe opleiding. Sinds 1 september 2023 ontvang je een geldbedrag in plaats van een voucher. Studievouchers kunnen niet meer ingezet worden in studiejaar 2024-2025.

Meer informatie is te vinden op de **DUO-website**.

Afgeschaft: verlaagd collegegeld en STAP-budget

Vanaf het studiejaar 2024-2025 is er geen verlaagd wettelijk collegegeld meer. Ook het STAP-budget is komen te vervallen en kan niet meer worden aangevraagd voor studiejaar 2024-2025. Het STAP-budget was bedoeld als vervanging van de fiscale aftrek scholingskosten die al in 2022 kwam te vervallen. Mogelijk komt er op termijn een nieuwe regeling, maar er zijn nog geen concrete plannen bekend van de Rijksoverheid.

Studiefaciliteiten

Studiecentra

We hebben meerdere studiecentra in Nederland en Vlaanderen. In onze studiecentra in Amsterdam, Eindhoven, Parkstad Limburg (Heerlen), Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle en de Vlaamse studiecentra kun je terecht voor onderwijs en tentaminering. Ook voordat je een studie begint, ben je welkom voor informatie of om studiemateriaal in te zien. Daarnaast worden hier regelmatig lezingen en activiteiten georganiseerd. In onze studiecentra in Enschede, Groningen, Leeuwarden en Vlissingen kun je alleen tentamens afleggen.

ou.nl/studiecentra

Opleidingscommissie Psychologie

De Opleidingscommissie Psychologie (OCP) is het medezeggenschapsorgaan waarin studenten en docenten samen invloed kunnen uitoefenen op het beleid van de faculteit. De OCP heeft als taak om advies uit te brengen over de Onderwijs- en examenregeling van de opleiding, de uitvoering van die regeling jaarlijks te beoordelen, en gevraagd en ongevraagd advies te geven over het psychologieonderwijs. De OCP is paritair samengesteld en bestaat uit minimaal drie studenten Psychologie en drie leden van het wetenschappelijk personeel uit verschillende vakgroepen. De leden vergaderen vier keer per jaar. Je kunt contact opnemen via de ambtelijk secretaris van de OCP.

opleidingscommissiepsychologie@ou.nl

Nederlands Instituut van Psychologen voor studenten

Als student is het verstandig om informatie in te winnen over je toekomstige werkveld. Hiervoor kun je terecht bij de SPS-NIP, de Sectie Psychologie Studenten van het Nederlands Instituut van Psychologen. De SPS-NIP helpt psychologiestudenten in Nederland om weloverwogen en zelfbewust de stap van student naar werkveld te zetten. Hierbij organiseert zij veel loopbaanactiviteiten, waaronder lezingen, trainingen (onder andere RINO-trainingen), excursies door het hele land en voorlichtingsdagen over beroepsmogelijkheden, benodigde vervolgoopleidingen, (BIG-)registraties en meer. Ook zet zij zich in voor de belangen van de psychologiestudent.

Kijk voor meer informatie op

spsnip.nl, [facebook.com/SPSNIP](https://www.facebook.com/SPSNIP) of mail naar sps-nip@psynip.nl

Studentenraad

De Studentenraad (SR) is de wettelijke vertegenwoordiger van alle studenten. Elke twee jaar worden verkiezingen gehouden waarbij negen leden worden gekozen. De Studentenraad kan (ongevraagd) advies uitbrengen over onder meer het collegegeld, de online leeromgeving en het onderwijsmodel. Samen met de Ondernemingsraad heeft de Studentenraad instemmingsrecht over het instellingsplan, de hoofdlijnen van de begroting, kwaliteitszorg en het bestuurs- en beheersreglement. Ook over de meer overkoepelende onderdelen van de Onderwijs- en examenregeling (OER) zoals tentaminering, studievoortgang en begeleiding heeft de Studentenraad medezeggenschap.

studentenraad@ou.nl

Studentenpas

Je krijgt binnen drie weken na aanmelding voor je eerste cursus de studentenpas van de Open Universiteit. Heb je je aangemeld voor een cursus met een vast startmoment, dan versturen wij de studentenpas binnen drie weken na de start van het kwartaal. Met je studentenpas en je bewijs van inschrijving voor een cursus heb je bijvoorbeeld toegang tot de universiteitsbibliotheken.

ou.nl/studentenpas

v.l.n.r. Ellis Burgers, Susan Meijer, Andy Kupferschläger, Daisy van Doorn, Meike van Genk (Paulien Schadd staat niet op de foto)

Een persoonlijk studieadvies

Als student van de opleidingen Psychologie kun je al vóór en tijdens je hele opleiding een beroep doen op de studieadviseurs van de faculteit. Zij zijn jouw aanspreekpunt voor alle zaken rond studieplanning en studieaanpak. Ze kunnen dus helpen bij vragen en problemen rondom je studie die niet direct met de cursusinhoud te maken hebben.

Zo nodig verwijst de studieadviseur je door, of legt zelf contact met de juiste medewerkers bij de Open Universiteit. Met een studieadviseur van Psychologie kun je ook een adviesgesprek voeren om samen een optimaal studietraject te bepalen. Via ou.nl/aanvragen-van-studieadvies kun je je voorafgaand aan je studie aanmelden voor een adviesgesprek. Tijdens je studie kun je altijd rechtstreeks contact opnemen met de studieadviseurs via e-mail studieadvies.psychologie@ou.nl. Je kunt ook per mail om een belafsprak via Teams of telefoon vragen. De afspraak kun je dan zelf inplannen in de agenda van de studieadviseurs op een beschikbaar moment dat jou uitkomt.

De studieadviseurs houden regelmatig spreekuur via de online leeromgeving en geven af en toe advies in de studiecentra van de Open Universiteit in het land. Houd voor data en locaties altijd de website van de Open Universiteit en het Opleidingsportaal Psychologie in de online leeromgeving in de gaten!

Voor studieplanningsvragen kun je contact opnemen met de studieadviseurs Psychologie via e-mail

---

studieadvies.psychologie@ou.nl

Met algemene vragen, bijvoorbeeld over kosten, inschrijfrechten, tentamens, studiemateriaal en procedures, kun je altijd terecht bij de afdeling Service en informatie via

---

telefoon **+31 (0)45 - 576 28 88**

---

e-mail **info@ou.nl**

De antwoorden op de meest gangbare vragen vind je ook in de vraagbaak op de OU-website.

---

ou.nl/veelgestelde-vragen

---

contactformulier **ou.nl/direct-contact**

Onze studieadviseurs Psychologie

Ellis Burgers
Daisy van Doorn
Meike van Genk
Andy Kupferschläger
Susan Meijer
Paulien Schadd

mijnOU

Via mijnOU heb je toegang tot een aantal online diensten voor je studie. Je kunt je online aanmelden voor tentamens, je studiepad bekijken en je aanmelden voor cursussen, en je hebt toegang tot de online leeromgeving.

ou.nl/mijnOU

Berichtenbox

In mijnOU heb je een persoonlijke berichtenbox. Hierin staan standaardnotificaties, zoals de ontvangstbevestiging bij aanmelding voor een opleiding, cursus of tentamen. Ook je factuur en tentamenoproep vind je hier. Bij een nieuw bericht in de berichtenbox krijg je per e-mail een melding.

Studiepad en studieplan

Volg je een bachelor- of (pre)master, dan kun je de voortgang van je studie online bekijken. Je studiepad geeft een overzicht van de voltooide, lopende en resterende cursussen van jouw opleiding. Je ziet ook voor welke onderdelen je mogelijk een vrijstelling hebt. Via het studiepad kun je je ook aanmelden voor een nieuwe cursus en een studieplan aanvragen. Het studieplan is een overzicht van cursussen die je binnen een studiejaar wilt volgen. Samen met de studieadviseur stel je een plan op dat het beste bij jou past.

Online leeromgeving

Studeer je bij ons, dan heb je toegang tot de online leeromgeving Brightspace (voorheen yOULearn). Daar vind je alle voorzieningen en informatie om te kunnen studeren: je ziet de cursussen waarvoor je staat ingeschreven met mededelingen, studeeraanwijzingen, (aanvullende) leerstof, opdrachten, een discussieforum en informatie over contact met de docenten of tutoeren, de begeleiding en tentaminering van de cursus. Kijk ook op het Opleidingsportaal Psychologie voor informatie vanuit de faculteit over je studie Psychologie, bereikbaarheid van medewerkers, afstuderen en hulpmiddelen bij de studie.

Digitale Bibliotheek OU

Met geldige inschrijfrechten heb je via mijnOU toegang tot de Bibliotheek OU. Op bibliotheek.ou.nl vind je ook een video met uitleg over het gebruik van de digitale bibliotheek. De collectie omvat toonaangevende wetenschappelijke tijdschriften, bibliografieën en bestanden die gerelateerd zijn aan de disciplines binnen de Open Universiteit. Je kunt kosteloos lid worden van een universiteitsbibliotheek of betalend lid van de Koninklijke Bibliotheek wanneer je boeken of artikelen wilt lezen die je niet kunt downloaden in de OU-bibliotheek.

bibliotheek.ou.nl

Endnote

Studeer je bij ons, dan kun je gratis het bibliografische programma Endnote downloaden. Dit is een softwarepakket voor het opslaan van bibliografische gegevens. Hiermee download je eenvoudig literatuurverwijzingen op websites van uitgeverijen en bibliotheken uit binnen- en buitenland. Daarnaast kun je met deze programma's zoeken in bibliotheekdatabases. Zo kun je zelf een database aanmaken van literatuurverwijzingen om te gebruiken in je bachelorthesis of afstudeeronderzoek, tijdschriftartikelen, boeken en andere publicaties. Je kunt het programma één maand nadat je bent ingeschreven gratis downloaden.

Studiecoach

Je vindt Studiecoach in de online leeromgeving. Studiecoach helpt om het beste uit jezelf en je studie te halen. Hier zet je stappen om je studievaardigheden te verbeteren, van tips en korte video's tot complete tutorials. Deskundigen vertellen in korte video's hoe je bepaalde problemen of studieobstakels kunt overwinnen. Ze geven advies over onderwerpen zoals faalangst, mindmaps, geheugentraining, academisch schrijven en presenteren.

Atlas.ti

Als student heb je gratis toegang tot softwareprogramma Atlas.ti voor de kwalitatieve analyse van grote hoeveelheden tekstuele, grafische, audio- en videogegevens.

Beeld en Geluid op school

Met geldige inschrijfrechten heb je gratis toegang tot de collectie van het onderwijsplatform van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid. Hier staat een selectie van programma's uit het archief van het NIBG, zoals televisie- en radioprogramma's of fragmenten die ooit door de Publieke Omroepen zijn uitgezonden. Denk hierbij aan onder andere (jeugd)journals, actualiteitenprogramma's en relevante documentaires.

Microsoft 365

Studeer je bij ons, dan kun je gratis Microsoft Office 365 gebruiken met onder andere Word, Powerpoint, Excel, Outlook, Teams, Onenote en Sharepoint. Daarnaast krijg je Office Mobile en Office Online. Ook kun je een eigen e-mailadres van de Open Universiteit aanmaken.

SURFspot ICT-webwinkel

Op SURFspot kun je als student met geldige inschrijfrechten tegen voordelige prijzen officiële software bestellen of downloaden, zoals Microsoft Office 365 ProPlus en andere ICT-producten.

Modulair

Modulair is het online magazine voor studenten en alumni dat elke twee maanden verschijnt. Met inspirerende verhalen van studenten, afgestudeerden en wetenschappelijk medewerkers en met studietips en informatie over vernieuwingen in ons onderwijs. In Modulair informeren wij je graag over zaken waaraan wij als organisatie werken om de studie voor jou nog gemakkelijker en beter te maken. Modulair kun je lezen op de OU-website of via mijnOU.

ou.nl/modulair

Nieuwsbrief

Wil je op de hoogte blijven van zaken die voor jou als student van belang zijn, abonneer je dan op onze corporate nieuwsbrief en de studentennieuwsbrief.

ou.nl/nieuwsbrieven

Drempelsweg

De doelstelling van de Open Universiteit is dat iedereen zijn talenten optimaal moet kunnen benutten. Daarom zetten we ons krachtig in voor toegankelijk en inclusief wetenschappelijk onderwijs. Bepaalde omstandigheden kunnen een belemmering vormen bij de studie of een tentamen. Heb je een functiebeperking of chronische ziekte die vraagt om een aanpassing bij je studie? Neem dan al vóórdat je gaat studeren contact op met een studieadviseur van Drempelsweg om te bekijken welke ondersteuning voor jou mogelijk is. We adviseren je graag.

ou.nl/drempelsweg

Green Office: Go OU

De Green Office van de Open Universiteit (Go OU) is opgericht door medewerkers en studenten. Go OU wil duurzame ontwikkeling verder op de kaart zetten. Het platform organiseert inspirerende activiteiten om binnen de OU-community de bewustwording te vergroten en mogelijkheden aan te dragen om de OU en jouw eigen omgeving duurzamer te maken. Heb je interesse en ideeën of wil je meewerken als vrijwilliger? Kijk voor meer informatie en inspiratie op

ou.nl/green-office

(Bijna) alumnus?

Als universiteit willen wij onze bloeiende universitaire gemeenschap op verschillende manieren versterken en in stand houden. Goed contact met alumni staat daarbij hoog op onze agenda en we hebben jou als alumnus veel te bieden. Zo houden we je betrokken bij de wetenschappelijke gemeenschap door evenementen te organiseren, bieden we mogelijkheden voor een Leven Lang Ontwikkelen en stimuleren we onderling contact tussen alumni. Ook kun jij met je kennis, ervaring en betrokkenheid een grote rol spelen in de gemeenschap van de Open Universiteit en bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek. Met het alumninetwerk kun jij je voordeel doen én er zelf aan bijdragen.

ou.nl/alumni

Promoveren

Promoveren bij de Open Universiteit kan op twee manieren:

- in dienst van de OU (interne promovendus)
- op afstand (buitenpromovendus).

De Graduate School van de Open Universiteit faciliteert promovendi in hun promotietraject door trainingen, workshops en evenementen te organiseren. Inhoudelijke begeleiding van (buiten)promovendi wordt verzorgd door de faculteiten van de Open Universiteit.

ou.nl/promoveren

Graduate School

De Graduate School is een thuishaven voor promovendi, hun promotores en begeleiders en informeert aankomende promovendi, faciliteert promovendi die formeel tot een promotietraject zijn toegelaten en biedt hun toegang tot een eigen communicatieplatform. Ook organiseert zij een jaarlijkse PhD-dag voor al haar promovendi. Interne en buitenpromovendi die formeel tot een promotietraject zijn toegelaten, krijgen bijvoorbeeld ook gratis toegang tot enkele basiscursussen, zoals academic writing en academic presenting. Daarnaast is de Graduate School een communicatie- en ontmoetingsplatform voor promovendi, waar zij ervaringen en tips kunnen uitwisselen.

Op ou.nl/promoveren-faculteiten vind je meer informatie en de contactpersoon per faculteit.

‘Mijn ambitie heeft alles te maken met de gemiste kansen uit mijn jeugd. Studeren is voor mij een soort genoegdoening: kijk, ik kan het wel’

Katrinus Posthumus
Alumnus Master Levensloopsychologie

Tentamens

Je sluit elke cursus af met een tentamen. Dit kan een digitaal groepstentamen, een digitaal individueel tentamen, een mondeling tentamen, een opdracht of een combinatie van deze tentamenvormen zijn.

Je hebt voor elke cursus drie tentamenkansen binnen de inschrijfduur van 12 maanden. Haal je geen voldoende voor de eerste tentamenkans, dan kun je het tentamen dus nog tweemaal herkansen. (Bij een opdracht verloopt de herkansing soms anders.) Na het succesvol afronden van een cursus ontvang je een certificaat.

In de cursusbeschrijving op **Studieaanbod** en in het voorbeeldjaarrooster in deze studiegids zie je hoe en wanneer de cursus getentamineerd wordt. Sta je ingeschreven voor een cursus, kijk dan voor specifieke informatie over het tentamen in de online leeromgeving van de desbetreffende cursus (meestal onder het informatiemenu).

Je maakt tentamens op een laptop in een studiecentrum of op een andere OU-tentamenlocatie. Het aantal plekken in een studiecentrum is beperkt. Je kunt een digitaal tentamen (DIT en DGT) of mondeling tentamen ook thuis met geautomatiseerde online proctoring (surveillance op afstand) afleggen. We versturen de definitieve uitslag van een DGT of DIT uiterlijk twintig werkdagen na de tentamendatum.

Tentamenvormen

Zie uitleg van de tentamenvormen p. 31. In de jaarroosters vanaf p. 33 staat per cursus vermeld welke tentamenvorm bij de cursus hoort.

Online thuis tentamen

Je kunt een digitaal tentamen (DIT of DGT) ook thuis online afleggen met online proctoring (surveillance op afstand). Ben je ingeschreven voor een cursus, kijk dan voor meer informatie in **mijnOU** bij 'Online thuis tentamen'. Hier vind je ook informatie over het installeren van de benodigde applicaties, een video-instructie, een handleiding en een verplicht testtentamen om je systeem te testen, inclusief alle instructies die gelden voor een online thuis tentamen.

Aanmelden voor een tentamen

Voor alle tentamens moet je je op tijd aanmelden. Je meldt je online aan voor een digitaal tentamen via **mijnOU** bij 'Aanmelden tentamen'. Hier kun je je ook afmelden, of de voortgang van je aanmelding volgen. Meer informatie over de verschillende tentamenvormen en over de uiterste aanmeldtermijn lees je op ou.nl/tentamen.

Tentamenweken studiejaar 2024-2025

	Kwartielen 2024-2025	Tentamenweek	Uiterste aanmelddatum DGT
1	1 september t/m 8 november 2024	12 t/m 18 november 2024	4 t/m 10 november 2024
2	18 november 2023 t/m 31 januari 2025	3 t/m 6 februari 2025	26 t/m 29 januari 2025
3	10 februari t/m 18 april 2025	22 t/m 28 april 2025	14 t/m 20 april 2025
4	28 april t/m 4 juli 2025	7 t/m 10 juli 2025	29 juni t/m 2 juli 2025
	Herkansingsweek:	25 t/m 27 augustus 2025	17 t/m 19 augustus 2025

Afmelden of niet verschijnen

Heb je je aangemeld voor een tentamen, maar verschijn je niet of start je het tentamen met proctoring niet of niet op tijd (15 minuten voor en 15 minuten na de aangegeven starttijd), dan verbruik je een tentamenkans. Afmelden voor een tentamen met behoud van de tentamenkans is mogelijk tot uiterlijk zeven werkdagen vóór de tentamendatum.

Als je een vaste tentamendatum of vast inlevermoment niet benut doordat je je niet aanmeldt of doordat je je afmeldt, dan houd je mogelijk aan het einde van je inschrijfduur tentamenkansen over die je niet meer kunt benutten. Meer informatie over het aanvragen van een geldig absent, bijvoorbeeld bij acute ziekte, kun je vinden in de **vraagbaak op de OU-website**.

Bijzondere doelgroepen

Voor studenten met een functiebeperking, studenten die in het buitenland verblijven, studenten in detentie en studenten met een talent- of topsportstatus (erkend door NOC*NSF of vastgesteld door Limburg Sport) kunnen andere procedures, aanmeld- en uitslagtermijnen gelden. Kijk voor meer informatie over de mogelijkheden op **ou.nl/tentamen**.

Opmerkingen, inzage en beroep – na afloop van een tentamen

Je kunt je opmerkingen over een digitaal tentamen direct na afloop van het tentamen invullen in een tekstveld in het afsluitscherm van het tentamen. Je ontvangt geen inhoudelijke reactie. Reacties naar aanleiding van een digitaal individueel tentamen hebben géén invloed op de beoordeling van een tentamen. De uitslag van een DIT wordt direct na afloop van het tentamen vastgesteld. Je kunt wel inzage in het tentamen aanvragen en vervolgens beroep aantekenen tegen de uitslag. Meer informatie vind je in het Algemene deel van de OER 2024-2025 op **ou.nl/documenten**

Actuele tentameninformatie

Kijk op **ou.nl/nieuwsplaza** bij Actuele tentameninformatie.

Cum laude afstuderen

Als bij de bepaling van de uitslag van het afsluitende examen van een opleiding blijkt dat je met uitzonderlijke of zeer uitzonderlijke bekwaamheid de opleiding hebt gevolgd en afgesloten, wordt dit op het getuigschrift vermeld met de woorden Cum laude (Met lof) of Summa cum laude (Met de hoogste lof). De criteria die gelden voor de afgifte van deze judicia staan beschreven in het Algemene deel van de OER 2024-2025.

ou.nl/documenten

Structuur masteropleiding Psychologie

Elke mastervariant heeft een duidelijke structuur, bestaande uit vier inhoudelijke cursussen, de stage en de masterthesis. Het studiejaar is opgedeeld in vier kwartielen en loopt van september tot en met augustus. Een kwartiel is een cursusblok van tien weken met aansluitend een tentamenweek. De voorbeeldjaarroosters zijn gebaseerd op gemiddeld 30 studiepunten per jaar. Daarmee kun je de opleiding in twee jaar afronden.

Volgorde en tempo

In het eerste jaar volg je bij voorkeur naast vier inhoudelijke cursussen de variabele cursus Onderzoekspracticum scriptieplan. Hierin bereid je alvast je masterthesis voor. In het tweede jaar ga je stage lopen en (nadat je scriptieplan is goedgekeurd) je masterthesis schrijven. Een andere volgorde of ander tempo is mogelijk. Je kunt starten in een ander kwartiel, eerder of later tentamen doen en een eigen tijdpad volgen.

Wil je bijvoorbeeld liever in een tempo van 20 studiepunten per jaar studeren, kies er dan bij voorkeur voor om het scriptieplan en de stage in het tweede jaar te doen en de masterthesis in het derde jaar. Lukt het niet om tijdig een stageplaats te vinden, dan kun je in het tweede jaar ook verdergaan met de scriptie (masterthesis). Let wel altijd op ingangseisen en voorwaarden voor cursusdeelname. Bespreek je planning met een studieadviseur.

Stage

Tijdens de masteropleiding loop je stage. De stageplaats moet je zelf zoeken en voorleggen aan de Stagecommissie van de opleiding Psychologie. Een stage duurt ten minste 420 uur, en mag in deeltijd worden uitgevoerd. Meer informatie lees je bij de cursusbeschrijvingen. Uitgebreide informatie vind je ook op het Stageweb in de online leeromgeving.

Individuele begeleiding in de afstudeerfase

In de afstudeerfase krijg je bij de stage, je scriptieplan en de masterthesis individuele begeleiding van docenten. Met je begeleider maak je afspraken over de invulling van de stage en begeleiding. Het aantal begeleidingsuren is gelimiteerd omdat je tijdens de afstudeerfase grotendeels zelfstandig aan de slag gaat. Hierover vind je ook meer informatie op Stageweb en Scriptieweb.

Geen vrije ruimte

De masteropleiding Psychologie heeft in tegenstelling tot de bacheloropleiding Psychologie geen vrije ruimte. Alle cursussen in de masteropleiding zijn dus verplicht.

Vijf mastervarianten

De faculteit biedt vijf mastervarianten aan met een identieke structuur waardoor je binnen twee of drie jaar kunt afstuderen. Elke mastervariant biedt een specialisatie in het betreffende vakgebied: Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Klinische kinder- en jeugdpsychologie, Klinische psychologie en Levenslooppyschologie. Hieronder volgt een korte beschrijving van de kenmerken van elke mastervariant.

Mastervariant Arbeids- en organisatiepsychologie

Momenteel zijn in Nederland zo'n 9 miljoen mensen aan het werk (of op zoek naar werk). Dat is ongeveer 70 procent van de mensen tussen de 15 en 75 jaar. Werk heeft vaak een centrale plaats in het leven: het biedt een mooie kans om talenten in te zetten en verder te ontwikkelen, met anderen samen te werken, iets te kunnen betekenen en natuurlijk om een inkomen te verwerven. De laatste jaren is de dynamiek rondom het werk toegenomen door factoren zoals economische instabiliteit, technologische ontwikkelingen, toegenomen concurrentie en veranderde wet- en regelgeving. Dit heeft onder andere tot gevolg dat organisaties voortdurend in beweging zijn, het aantal flexcontracten en zzp'ers is toegenomen en mensen langer moeten doorwerken. Wat betekent dit voor organisaties en vooral: wat betekent dit voor werkenden? Om deze vragen te kunnen beantwoorden, is kennis van de arbeids- en organisatiepsychologie nodig.

Wat is arbeids- en organisatiepsychologie?

De arbeids- en organisatiepsychologie bestudeert gedrag, houdingen en emoties van mensen in relatie tot hun werksituatie. Binnen dit veld worden drie niveaus onderscheiden, namelijk het werk, het individu, en de sociale en organisatiecontext, die terugkomen in drie deelgebieden:

- de arbeidspsychologie houdt zich bezig met het werk en de invloed daarvan op het functioneren en welzijn van de werkende. Er wordt bijvoorbeeld bestudeerd hoe de werksituatie tot een burn-out kan leiden en welke kenmerken juist bevoegenheid en persoonlijke ontwikkeling kunnen stimuleren.
- de personeelspsychologie richt zich op de werkende zelf. Veel van de onderwerpen op dit terrein zijn erop gericht de 'fit' tussen het individu en het werk te verbeteren, zoals selectie, opleiden en werkplekleren, inzetbaarheid, mobiliteit en loopbaankeuzes. Daarbij staan de kwaliteiten, motieven, behoeften en proactieve insteek van de werkende centraal.
- de organisatiepsychologie richt zich op het gedrag van medewerkers in relatie tot elkaar en tot het grotere systeem dat men de organisatie noemt. Belangrijke onderwerpen zijn leiderschap, samenwerken in teams, conflicthantering, organisatiecultuur en organisatieverandering.

Doel van de opleiding

De opleiding Arbeids- en organisatiepsychologie heeft tot doel kennis over deze domeinen bij te brengen, vaardigheden te leren en competenties te ontwikkelen die nodig zijn voor het professioneel handelen en het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op dit terrein. Hiervoor biedt de opleiding cursussen aan waarin zowel kennis en inzicht, als de ontwikkeling van competenties aan bod komen.

Theorie en praktijk

In de opleiding staat steeds de relatie tussen theorie en praktijk centraal. In de cursussen worden casussen gebruikt die aan de praktijk zijn ontleend, zodat je leert om de theorie in de praktijk toe te passen en de praktijk te vertalen naar theoretische modellen. Daarnaast komen in de master actuele thema's aan bod, zoals duurzame inzetbaarheid en organisatieverandering. Door deze opzet kan je na afloop 'evidence-based' advies geven over mogelijke oplossingen en interventies op onderwerpen waarmee organisaties en werkenden op dit moment te maken hebben. Door deze bagage vinden veel van onze studenten al tijdens de studie een baan in dit vakgebied.

Waar komen afgestudeerde arbeids- en organisatiepsychologen terecht?

Afgestudeerde arbeids- en organisatiepsychologen tref je aan:

- in afdelingen human resource management (personeel & organisatie) van (grotere) organisaties in zowel de profit- als in de non-profitsector en in private en overheidsorganisaties waar zij meewerken aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het personeelsbeleid en adviseren over kwesties op organisatieniveau

- als zelfstandige of in adviesbureaus waar zij klantorganisaties adviseren en begeleiden op het gebied van:
  - werkplekinterventies, ziekteverzuim en re-integratie
  - personele aangelegenheden, zoals coaching, loopbaanbegeleiding, training, werving en selectie
  - organisatieontwikkeling: leiderschap, besluitvorming, teamwork, conflictmanagement
  - organisatie(her)ontwerp: invoeren en begeleiden van organisatie(cultuur)verandering
- in onderzoeksafdelingen van organisaties en adviesbureaus waar zij beleidsondersteunend en beleidsevaluerend onderzoek doen op het brede terrein van de arbeids- en organisatiepsychologie
- in instellingen voor hoger onderwijs als docent voor arbeids- en organisatiepsychologie en verwante studierichtingen.

Mastervariant Gezondheidspsychologie

- Wat motiveert mensen om wekelijks naar de sportschool te gaan?
- Welke rol speelt gedrag bij de wereldwijde covid-19-pandemie?
- Waarom lukt het maar niet om onze goede voornemens als stoppen met roken of gezonder eten ook vol te houden?
- Hoe komt het dat veel patiënten zich niet houden aan de doktersvoorschriften?
- Hoe kunnen kankerpatiënten na hun behandeling weer optimaal terugkeren in de maatschappij?
- Hoe kunnen nieuwe media als internet en smartphones bijdragen aan gezondheid en gezond gedrag?
- Hoe help je chronisch zieken om zo goed mogelijk te functioneren ondanks hun ziekte?
- Hoe kan pesten op school of via het internet (cyberbullying) bij kinderen voorkomen worden?

Zoals de voorbeeldvragen laten zien, richt gezondheidspsychologie zich op de psychologische en sociale aspecten van gezondheid en ziekte, gelinkt aan actuele gezondheidsvraagstukken.

Wat is gezondheidspsychologie?

In de gezondheidspsychologie wordt menselijk gedrag in samenhang met gezondheid en ziekte bestudeerd. Gezondheidspsychologie richt zich vooral op alledaagse gedragingen, die de gezondheid in gunstige of ongunstige zin kunnen beïnvloeden. Het gaat daarbij om gedragingen om gezondheid, herstel van ziekte of leren omgaan met ziekte te bevorderen. Gezondheid wordt hierbij beschouwd vanuit een brede definitie (fysieke, mentale en sociale gezondheid, maar ook positieve gezondheid). De gezondheidspsychologie probeert gezondheid te bevorderen. Hierbij gaat het aan de ene kant om preventie met als doel om gezondheidsproblemen te voorkomen. Dus hoe stimuleren we een gezonde leefstijl en zorgen we ervoor dat mensen over optimale vaardigheden en omstandigheden beschikken om gezonde keuzes te maken? Aan de andere kant willen we mensen met gezondheidsproblemen in staat stellen zo optimaal mogelijk te functioneren. Dus hoe kunnen chronisch zieken toch zelf regie houden over hun leven en er het beste uithalen?

Verklaren en veranderen

De gezondheidspsychologie zoekt naar verklaringen waarom mensen zich op bepaalde (ongezonde) wijze gedragen en geeft handvatten voor manieren om dit (ongewenste) gedrag te veranderen. Dit gebeurt via een planmatige en academische aanpak.

Preventie en interventie

Gezondheidspsychologie heeft als doel de verbetering of handhaving van de gezondheid en kwaliteit van leven, zowel bij gezonde mensen als bij mensen die ziek zijn. Strategieën variëren van publieke overheidscampagnes (denk aan de campagnes in het kader van covid-19 over beschermingsmaatregelen of vaccinaties) tot psychosociale interventies gericht op risicogroepen (bijvoorbeeld voorlichting over seksueel overdraagbare aandoeningen aan adolescenten) of op specifieke patiëntengroepen (bijvoorbeeld een revalidatieprogramma voor kankerpatiënten). Overal waar een gezondheidspsycholoog terechtkomt en mogelijk interventies ontwikkelt of uitvoert, geldt vanzelfsprekend dat dit ethisch verantwoord en wetenschappelijk integer gebeurt.

Lichaam en geest

Gezondheid is een samenspel van een gezond gestel en ook mentaal en sociaal lekker in je vel zitten. Een goede balans hierin vergt fysieke, sociale en geestelijke inspanningen. De gezondheidspsychologie is gebaseerd op multidisciplinaire inzichten vanuit de geneeskunde, sociologie en natuurlijk de psychologie om deze balans na te streven.

Theorie en praktijk

In de gezondheidspsychologie worden op basis van theoretische inzichten praktijkrelevante kwesties onderzocht. Die toepassing in de praktijk dient 'evidence-based' te zijn: gebaseerd op onderzoek, waarbij het onderzoek sterk praktijkgericht is.

In welke werkvelden en functies komen afgestudeerden terecht?

Het masterprogramma bereidt je voor op het werken in vaak multidisciplinaire teams van verschillende instellingen in de (geestelijke) gezondheidszorg. Hierbij kun je denken aan instellingen als een GGD, Integraal Kanker Centrum, preventieafdelingen in gemeenten en gezondheidsinstellingen of de afdelingen patiëntenvoorlichting en medische psychologie in een ziekenhuis, maar ook organisaties die zich richten op leefstijlcoaching of eHealth-interventies of (ondersteuning van) praktijkhulpverleners bij een huisartsenpraktijk. De functie die de afgestudeerde gezondheidspsycholoog heeft, kan variëren van adviseur of beleidsmedewerker tot coördinator of leefstijlcoach. Daarnaast is het heel goed mogelijk om docent of onderzoeker in de gezondheidspsychologie te worden, bij een universiteit, hbo-instelling of onderzoeksinstituut (RIVM, NIGZ).

Wat is de aansluiting op vervolgopleidingen?

De masteropleiding Gezondheidspsychologie is zo ingericht dat je in aanmerking kunt komen voor instroom in vervolgopleidingen. Soms moeten er nog extra cursussen worden gedaan. Zo kun je onder aanvullende voorwaarden instromen in de postmasteropleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog of psychotherapeut (BIG-geregistreerde beroepen; NB lees ook de informatie op p. 42 t/m 45) en in aanmerking komen voor de NIP-registraties¹ Psycholoog van Arbeid en Gezondheid, Psycholoog-Trainer en Kinder- en Jeugdpsycholoog. Daarnaast kun je als masteralumnus instromen in een vervolgopleiding tot wetenschappelijk onderzoeker.

Mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie

De mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie (KKJ) richt zich op diagnostiek en behandeling als de ontwikkeling van kinderen niet zonder problemen verloopt. Je leert in deze mastervariant dat de ontwikkeling van kinderen en jongeren geen geïsoleerd proces is, maar het resultaat van de interactie tussen het individu en de nabije en verdere omgeving. Deze kennis gebruik je om vragen te beantwoorden zoals:

- Wat loopt er anders in de normale ontwikkeling?
- Waarom ondervindt dit kind op dit moment problemen?
- Hoe kun je (jonge) kinderen en adolescenten het beste diagnosticeren?
- Hoe kan er het beste met deze problemen omgegaan worden?
- Hoe kun je kinderen en jongeren begeleiden of behandelen?

Als dit soort vragen je boeien, dan spreekt de mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie je zeker aan. Het belangrijkste onderwerp van de klinische kinder- en jeugdpsychologie is psychische problematiek die door een individu en/of zijn omgeving als problematisch wordt ervaren. In de mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie leer je daar meer over.

Theorievorming

De theorievorming binnen de klinische kinder- en jeugdpsychologie richt zich op het ontstaan van psychische problematiek bij baby's, kinderen en adolescenten en op de in stand houdende factoren. Zo wordt bestudeerd welke factoren een kind kwetsbaar maken en een risico vormen om psychische klachten te ontwikkelen en welke factoren kinderen daar juist tegen beschermen. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan de contextuele inbedding van de problematiek van het kind en de transactionele (elkaar wederzijds beïnvloedende) processen die hierin een rol spelen.

Diagnostiek en behandeling

In het klinische vakgebied nemen diagnostiek en behandeling een belangrijke plaats in. Psychische problematiek wordt in kaart gebracht door middel van psychologische gespreksvoering, klinische observatie en testonderzoek. Vervolgens wordt besloten of er een indicatie is voor behandeling. Voor de behandeling kan er een keuze gemaakt worden uit (een combinatie van elementen uit) verschillende vormen van therapieën. In de master verwerf je kennis en vaardigheden over de wijze waarop diagnostiek plaatsvindt. Ook leer je actuele wetenschappelijke ontwikkelingen op het vlak van behandeling bij kinderen en jongeren en over het toepassen van een evidence-based behandeling. Zowel theorie als praktijk op dit vlak komen aan bod, waarmee studenten opgeleid worden tot scientist-practitioners.

¹ De masteropleiding geeft niet automatisch recht op registratie. Per registratie gelden andere registratie-eisen, waaronder werkervaring in het werkgebied. Bekijk hiervoor de registratie-eisen van het NIP (psynip.nl).

Onderzoek

Er wordt veel waarde gehecht aan de mate waarin behandelingen 'evidence-based', oftewel wetenschappelijk onderbouwd zijn. Daarom wordt in de opleiding aandacht besteed aan wetenschappelijk onderzoek dat relevant is voor de klinische praktijk.

Ethiek

In de praktijk krijgt een klinisch kinder- en jeugdpsycholoog te maken met ethische aspecten die relevant zijn voor de beroepsuitoefening. Professioneel handelen wordt gekenmerkt door integriteit, respect, verantwoordelijkheid en deskundigheid. In de master staan we stil bij ethische dilemma's en wordt hier kritisch op gereflecteerd.

Waar komen afgestudeerden terecht?

De mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie vormt een goede basis voor diverse beroepsmogelijkheden. In sommige beroepen ligt de klemtoon op diagnostiek, in andere meer op behandeling, onderzoek, beleid of onderwijs.

Enkele belangrijke werkgebieden zijn:

- (basis)psycholoog in de geestelijke gezondheidszorg of jeugdzorg
- gedragswetenschapper
- schoolpsycholoog / kinder- en jeugdpsycholoog
- universiteit, onderzoeksinstituut, opleidingscentrum
- beleidsadvies

De mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie biedt de mogelijkheid de Basisaantekening Psycho-diagnostiek (BAPD) van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) te behalen. Met je masterdiploma en BAPD kun je de SKJ-registratie als masterpsycholoog (basispsycholoog) aanvragen. Daarnaast bereidt de master voor op de postdoctorale opleiding tot Kinder- en Jeugdpsycholoog NIP, gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog) of psychotherapeut. Je moet dan het juiste vakkenpakket hebben gevolgd (zie informatie op p. 42 t/m 45).

Het perspectief voor psychologiestudenten om te gaan werken in de gezondheidszorg is aan verandering onderhevig. Voor meer informatie over de nog lopende discussie over de aansluiting tussen masteropleidingen en postmasteropleidingen in de geestelijke gezondheidszorg, verwijzen we naar progapv.nl.

Mastervariant Klinische psychologie

Ben je geboeid door vragen zoals:

- Wat is het verschil tussen somberheid en depressie?
- Is het horen van stemmen het begin van schizofrenie?
- Helpt mindfulness in het beter omgaan met stress?
- Wat zijn de belangrijkste kenmerken van adhd bij kinderen?
- Kan vlieg angst effectief behandeld worden met 3D-virtual reality?
- Is online therapie even effectief als face-to-face met de therapeut?
- Wat is een geschikte behandeling bij angststoornissen en hoe kun je hiervoor een behandelplan opstellen?

Dan spreekt de mastervariant Klinische psychologie je zeker aan. Het belangrijkste onderwerp van de klinische psychologie is psychische problematiek die door een individu en/of zijn omgeving als problematisch wordt ervaren. In de mastervariant Klinische psychologie leer je daar meer over.

Theorievorming

De theorievorming binnen de klinische psychologie richt zich op het ontstaan van psychische problematiek en op de in stand houdende factoren. Zo wordt bestudeerd welke factoren een persoon kwetsbaar maken en een risico vormen om psychische klachten te ontwikkelen en welke factoren personen daar juist tegen beschermen. Hierbij wordt het klassieke medische dichotome model (aan- of afwezigheid van een stoornis) steeds meer verlaten voor het continuümidee. Psychische stoornissen zoals depressie, angststoornis, maar ook schizofrenie komen in de algemene bevolking voor op een continuüm in een glijdende schaal van volledig afwezig, via de aanwezigheid van een of meer kenmerken, tot ernstige stoornissen. Subklinische symptomen, waarbij de symptomen (nog) niet als verstoring worden ervaren, verschillen dus niet kwalitatief, maar kwantitatief van pathologische (functioneringsbeperkende) symptomen.

Diagnostiek en behandeling

In het klinische vakgebied nemen diagnostiek en behandeling een belangrijke plaats in. Psychische problematiek wordt in kaart gebracht door middel van psychologische gespreksvoering, klinische observatie en testonderzoek. Vervolgens wordt besloten of er een indicatie is voor behandeling. Voor de behandeling kan er een keuze gemaakt worden uit (een combinatie van elementen uit) verschillende vormen van therapieën zoals psychotherapie (zoals cognitieve gedragstherapie, cliëntgerichte therapie en systeemtherapie), biologische therapie (zoals psychofarmaca) of andere interventies (zoals vaktherapie, ondersteunende gesprekstherapie en dierondersteunende interventies). Behandelingen worden in verschillende settings uitgevoerd, zoals intramurale en extramurale/ ambulante settings. Daarnaast vindt er ook behandeling plaats, waarbij technologie en digitale applicaties worden ingezet (e-mental health). Langzaam maar zeker wordt er een continuüm van zorgvormen ontwikkeld (stepped care en matched care).

Onderzoek

Er wordt veel waarde gehecht aan de mate waarin behandelingen 'evidence-based', oftewel wetenschappelijk onderbouwd zijn. Daarom wordt in de opleiding aandacht besteed aan wetenschappelijk onderzoek dat relevant is voor de klinische praktijk.

Ethiek

In de praktijk krijgt een klinisch psycholoog te maken met ethische aspecten die relevant zijn voor de beroepsuitoefening. Professioneel handelen wordt gekenmerkt door integriteit, respect, verantwoordelijkheid en deskundigheid.

Waar komen afgestudeerden terecht?

De mastervariant Klinische psychologie vormt een goede basis voor diverse beroepsmogelijkheden. In sommige beroepen ligt de klemtoon op diagnostiek, in andere meer op behandeling, onderzoek, beleid of onderwijs.

Enkele belangrijke werkgebieden zijn:

- intramurale geestelijke gezondheidszorg (psychiatrisch ziekenhuis, PAAZ-afdeling van een algemeen ziekenhuis, crisiscentrum, afkickcentrum)
- ambulante geestelijke gezondheidszorg (ggz-centrum, zelfstandig gevestigde psychologenpraktijk, dagcentrum, jeugdzorg)
- algemene gezondheidszorg (afdeling of polikliniek van een algemeen ziekenhuis, verpleeghuis, revalidatiecentrum)
- universiteit, onderzoeksinstituut, opleidingscentrum
- justitie, politie, leger.

De mastervariant Klinische psychologie biedt de mogelijkheid om de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen te behalen. Daarnaast bereidt de master voor op de postdoctorale opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog) of psychotherapeut. Je dient dan het juiste vakkenpakket te hebben gevolgd (NB lees ook de informatie op p. 42 t/m 45).

Het perspectief voor psychologiestudenten om te gaan werken in de gezondheidszorg is aan verandering onderhevig. Voor meer informatie over de nog lopende discussie over de aansluiting tussen masteropleidingen en postmasteropleidingen in de gezondheidszorg, verwijzen we naar progapv.nl.

Mastervariant Levensloopsychologie

De mastervariant Levensloopsychologie wil de menselijke ontwikkelingspatronen gedurende de gehele levensloop begrijpen en bestuderen. Je wordt opgeleid tot een deskundige die mensen in alle levensfasen optimaal kan begeleiden. Geïnspireerd door de positieve psychologie ligt de nadruk op het bevorderen van welzijn en zelfrealisatie.

- Hoe ziet de natuurlijke menselijke ontwikkeling eruit? Welke transities zijn op te merken?
- Hoe kunnen we mensen helpen bij het doormaken van transities?
- Welke keuzes maken mensen in hun leven en waarom?
- Hoe kunnen mensen evidence-based ondersteund worden bij het maken van keuzes in hun leven?
- Welke factoren dragen bij aan een gelukkig, goed en mentaal gezond leven?
- Hoe kunnen veerkracht en persoonlijke groei gedurende de levensloop bevorderd worden?

Deze, maar ook andere vragen, komen aan bod binnen de mastervariant Levensloopspsychologie. De master onderscheidt zich van de Klinische psychologie door de focus op de 'normale', functionele ontwikkeling. Anders dan de gespecialiseerde blik op arbeid of gezondheid biedt deze master een brede kijk op menselijk gedrag.

Theorie

Het relatief jonge vakgebied van de levensloopspsychologie ontwikkelt zich als reactie op het besef dat de menselijke ontwikkeling niet stagneert wanneer we de volwassenheid bereiken. Ontwikkeling (in termen van groei en verlies) doet zich gedurende het gehele leven voor. Verandering is inherent aan de menselijke ontwikkeling. Tijdens het leven doorlopen we verschillende fasen van transities: momenten waarop de bekende, vertrouwde patronen uitgedaagd worden. Dit gaat vaak gepaard met onrust en onzekerheid, maar tegelijk ontstaat er ook ruimte voor psychologische ontwikkeling en groei. Mensen ontwikkelen zich daarbij in verschillende richtingen, waarbij de uiteindelijke richting zich slechts binnen zeer brede grenzen laat voorspellen door de vroege ontwikkeling. De menselijke ontwikkeling speelt zich af op verschillende terreinen, zoals het biologische, het cognitieve, het sociale en het emotionele, waarbij de ontwikkelingen binnen deze gebieden elkaar beïnvloeden en dit alles binnen een bepaalde culturele en historische context. Kortom, de menselijke ontwikkeling is een levenslang, multidirectioneel, multidimensioneel en multigedetermineerd proces.

Diagnostiek en interventie

Ook binnen de levensloopspsychologie zijn de resultaten van het diagnostisch proces belangrijke aanknopingspunten voor begeleidings- of coachingstrajecten. Diagnostische instrumenten zoals psychologische gespreksvoering, observatie en testonderzoek worden ingezet om die factoren in kaart te brengen die het optimale functioneren beïnvloeden. Hierbij wordt bijzondere aandacht gegeven aan concepten uit de positieve psychologie, zoals mentale veerkracht en positief affect.

Onderzoek

De mastervariant Levensloopspsychologie richt zich op het bestuderen van de ontwikkeling van het individu in interactie met zijn omgeving. Naast de meer traditionele manieren van onderzoek zoals (longitudinaal) (online) vragenlijstonderzoek en experimenten wordt er ook gebruikgemaakt van de experience sampling methode (ESM). Dit is een gevalideerde en internationaal gebruikte gestructureerde dagboektechniek om op systematische wijze ervaringen en gedragingen in het dagelijks leven en de context waarin deze plaatsvinden, te bestuderen.

Werkvelden

De mastervariant Levensloopspsychologie is relevant voor iedereen die interesse heeft in de mens en deze bij zijn ontwikkeling wil ondersteunen. Deze master is daardoor een goede basis voor diverse beroepsmogelijkheden op het gebied van begeleiding en coaching, beleid, onderwijs en onderzoek. Denk hierbij aan een psycholoogfunctie in de eerstelijns hulpverlening, een algemeen ziekenhuis of in de ouderenzorg, maar ook in andere (zorg)instellingen zoals kinderdagverblijven of hospices. Andere functies, zoals schoolpsycholoog, beleidsmedewerker of beleidsadviseur in het bedrijfsleven of bij de overheid behoren ook tot de mogelijkheden. Ook voor (toekomstige) coaches, mentoren, vertrouwenspersonen, loopbaanbegeleiders, echtscheidingsbemiddelaars of jeugdwerkers biedt deze master een goede basis. Daarnaast bereidt deze master voor op onderzoeksfuncties binnen universiteiten of andere opleidingsinstituten of kenniscentra.

De mastervariant Levensloopspsychologie biedt de mogelijkheid om de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) te behalen. Ook kunnen afgestudeerden instromen in vervolgoopleidingen zoals de postmasteropleidingen tot gezondheidszorgpsycholoog en psychotherapeut. Je dient dan het juiste vakkenpakket te hebben gevolgd (NB lees ook de informatie op p. 42 t/m 45).

Jaarroosters, cursus- en tentamenvormen

In het voorbeeldjaarrooster van elke mastervariant kun je snel en overzichtelijk zien op welk moment een cursus gegeven wordt in dit collegejaar. Het rooster geeft de ideale volgorde aan, rekening houdend met ingangseisen. Het is gebaseerd op een studietempo in deeltijd met een studiebelasting van 15 tot 20 uur per week om gemiddeld 30 studiepunten per jaar te behalen. Voor het overzicht zijn ook de variabele cursussen aan een kwartiel gekoppeld.

Als je je vroeg aanmeldt voor een vaste cursus krijg je al een kwartiel voorafgaand aan de start van de cursus toegang tot de online leeromgeving. Je kunt dan nog geen tentamens afleggen; dat is pas mogelijk na de start van het kwartiel. Op de volgende pagina's staan de jaarroosters van de mastervarianten Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Klinische kinder- en jeugdpsychologie, Klinische psychologie en Levensloopsychologie.

Cursusvormen

Vaste cursussen

Deze cursussen worden één of twee keer per jaar aangeboden in een vast kwartiel; hieraan kunnen verplichte of facultatieve bijeenkomsten gekoppeld zijn (zie jaarrooster).

Variabele cursussen

Deze cursussen kunnen in principe gedurende het hele jaar gestart worden. Ook hieraan kunnen verplichte of facultatieve bijeenkomsten gekoppeld zijn.

[online] groepsbijeenkomsten / practica

Groepsbijeenkomsten zijn online of face-to-face; deze zijn verplicht of facultatief.

Tentamenvormen

DGT

Een digitaal groepstentamen (DGT) bestaat uit gesloten vragen (meerkeuze of juist/onjuist) en/of open vragen. De digitale groepstentamens worden minimaal drie keer per jaar afgenomen op een vaste datum tijdens de tentamenweken in een studiecentrum of thuis. Bij een vaste cursus staat het eerste tentamen geroosterd aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding van de cursus afloopt. Aanmelden kan tot vijf werkdagen ervoor.

DIT

Een digitaal individueel tentamen (DIT) wordt tijdens een door jou gekozen tentamensessie afgenomen in een studiecentrum of thuis. Aanmelden is mogelijk tot vijf werkdagen voor het tentamen (mits er tentamensessies beschikbaar zijn). Bij een vaste cursus adviseren wij om het eerste tentamen af te leggen aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding van de cursus loopt. Eerder tentamen afleggen binnen het kwartiel kan echter ook. Bij een variabele cursus kun je zelf bepalen wanneer je tentamen wilt doen binnen de inschrijfduur van 12 maanden.

De uitslag van een DGT of DIT wordt uiterlijk twintig werkdagen na de tentamendatum verstuurd.

Bijzondere verplichting

Een bijzondere verplichting kan bijvoorbeeld een opdracht, werkstuk, practicum, paper of casus zijn. Concrete informatie over de inhoud, uitvoering en beoordeling lees je in de betreffende cursusbeschrijving op **Studieaanbod** of in de cursus in de online leeromgeving. Een bijzondere verplichting moet je op een vast moment of binnen een vooraf vastgestelde tentamenperiode inleveren.

Opdracht

Een opdracht is een vorm van een bijzondere verplichting en kan bestaan uit een werkstuk, een verslag, een referaat, een presentatie, of anderszins. Je levert de opdracht volgens afspraak bij de docent in.

Mondeling

Een mondeling tentamen wordt meestal online afgenomen door twee examinatoren en vindt plaats op een met de examiner af te stemmen datum. Je legt het eerste tentamen van een cursus met een vast startmoment af aan het einde van het kwartiel waarin de begeleiding van de cursus afloopt. De examiner stelt de uitslag van je mondeling tentamen direct na afloop vast.

Jaarroosters 2024-2025

Jaarroosters mastervarianten

In deze roosters staan cursusdata die in 2024-2025 gelden. De data voor toekomstige collegejaren zijn nog niet bekend. Vaste cursussen hebben een vaste startdatum. Variabele cursussen kun je in principe het hele jaar door starten. Voor de overzichtelijkheid zijn de variabele cursussen ingepland in een kwartiel. Zo is het voor jou duidelijk wanneer je je voor welke cursus moet aanmelden. Voor de cursussen met verplichte groepspractica in een studiecentrum kun je je het beste zo vroeg mogelijk aanmelden, zodra je aan de ingangseisen voldoet. Zie ook de informatie op pagina 11 hierover. Informatie over cursus- en tentamenvormen vind je op de vorige pagina. Meld je voor de cursus Psychodiagnostiek van jouw mastervariant aan zodra je aan de ingangseisen voldoet in verband met de groepsindeling voor de practicumbijeenkomsten in een studiecentrum. Meer informatie over Onderzoekspracticum scriptieplan en Masterthesis vind je op Scriptieweb in de online leeromgeving.

Houd bij deze roosters rekening met een stevig studietempo en een studiebelasting van 15-20 uur per week. Volg je het rooster, dan rond je de master in twee jaar af. Je mag sneller of langzamer studeren. Als je liever in een tempo van 20 studiepunten per jaar wilt studeren, kun je er het beste voor kiezen om het Scriptieplan en de Stage in het tweede jaar te volgen en de Masterthesis in het derde jaar. Overleg over een afwijkende planning met een studieadviseur. Jaarlijks worden de jaarroosters aangepast aan de nieuwe Onderwijs- en examenregeling. Je kunt aan deze jaarroosters geen rechten ontleen.

Jaarrooster mastervariant Arbeids- en organisatiepsychologie

Masteropleiding variant Arbeids- en organisatiepsychologie deeltijd (2 jaar) – 60 studiepunten

Jaar 1 – start september 2024 (30 studiepunten)

	kwartiel 1 start 1 sept 2024	kwartiel 2 start 18 nov 2024	kwartiel 3 start 10 febr 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Psychologie van duurzame loopbanen	Creatief en innovatief gedrag in organisaties	Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment	Gedragsverandering op de werkvloer: theorie en praktijk	Onderzoekspracticum scriptieplan
cursuscode	PM0632	PM0412	PM0022	PM0512	PM9514
vast/variabel	variabel	vast	vast	vast	variabel
tentamenvorm	DIT (open vragen)	verplicht practicum + opdracht	verplicht practicum + opdracht	opdracht	opdracht
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	5	5	5	5	10

Jaar 2 (30 studiepunten)

	Geen vaste startdatum	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Stage Arbeids- en organisatiepsychologie	Masterthesis Arbeids- en organisatiepsychologie
cursuscode	PM0006	PM9616
vast/variabel	variabel	variabel
tentamenvorm	opdracht	masterthesis
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	15	15

Jaarrooster mastervariant Gezondheidspsychologie

Masteropleiding variant Gezondheidspsychologie deeltijd (2 jaar) – 60 studiepunten

Jaar 1 – start september 2024 (30 studiepunten)

	kwartiel 1 start 1 sept 2024	kwartiel 2 start 18 nov 2024	kwartiel 3 start 10 febr 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Gezondheids- bevordering: theorie en toepassing	Psychosociale begeleiding bij ziekte en herstel	Psychodiagnostiek in de gezondheids- psychologie Deze cursus wordt ook aangeboden in kwartiel 1	Positieve gezondheid: eigen regie	Onderzoekspracticum scriptieplan
cursuscode	PM1412	PM1602	PM0112	PM1512	PM9514
vast/variabel	variabel	vast	vast	vast	variabel
tentamen- vorm	DGT + opdracht	DGT + opdracht	DIT + verplicht practicum (groeps- indeling via studieadviseurs) + opdracht	opdracht + practicum (facultatief)	opdracht
tentamendata	18-11-2024 (middag) 06-02-2025 (middag) 07-07-2025	03-02-2025 22-04-2025 25-08-2024 (middag)	DIT zelf inplannen; opdracht i.o.m. examinator	opdracht i.o.m. examinator inplannen	zelf inplannen
studiepunten	5	5	5	5	10

Jaar 2 (30 studiepunten)

	Geen vaste startdatum	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Stage Gezondheidspsychologie	Masterthesis Gezondheidspsychologie
cursuscode	PM0106	PM9716
vast/variabel	variabel	variabel
tentamenvorm	opdracht	masterthesis
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	15	15

Jaarrooster mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie (KKJ)

Masteropleiding variant Klinische kinder- en jeugdpsychologie (KKJ) deeltijd [2 jaar] – 60 studiepunten

Jaar 1 – start september 2024 (30 studiepunten)

	kwartiel 1 start 1 sept 2024	kwartiel 2 start 18 nov 2024	kwartiel 3 start 10 febr 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Ontwikkeling en psychopathologie in de vroege kindertijd	Psychopathologie bij kinderen en adolescenten	Psychodiagnostiek in de klinische kinder- en jeugdpsychologie	Psychologische behandeling bij kinderen en adolescenten: wetenschap en praktijk	Onderzoekspracticum scriptieplan
cursuscode	PM1702	PM0922	PM1802	PM1902	PM9514
vast/variabel	vast	variabel	vast	vast	variabel
tentamen- vorm	opdracht + presentatie	DIT + opdracht	DIT + verplicht practicum + opdracht	mondeling + opdracht	opdracht
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	5	5	5	5	10

Jaar 2 (30 studiepunten)

	Geen vaste startdatum	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Stage Klinische kinder- en jeugdpsychologie	Masterthesis Klinische kinder- en jeugdpsychologie
cursuscode	PM0406	PM9306
vast/variabel	variabel	variabel
tentamenvorm	opdracht	masterthesis
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	15	15

Jaarrooster mastervariant Klinische psychologie

Masteropleiding variant Klinische psychologie deeltijd (2 jaar) - 60 studiepunten

Jaar 1 - start september 2024 (30 studiepunten)

	kwartiel 1 start 1 sept 2024	kwartiel 2 start 18 nov 2024	kwartiel 3 start 10 febr 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Psychodiagnostiek in de klinische psychologie Deze cursus wordt ook aangeboden in kwartiel 3.	E-mental health-interventies	Klinische psychologie 3: de klinische praktijk	Klinische psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner	Onderzoekspracticum scriptieplan
cursuscode	PM0212	PM1012	PM0812	PM2002	PM9514
vast/variabel	vast	variabel	vast	vast	variabel
tentamen-vorm	DIT + verplicht practicum + opdracht	DIT + opdracht	DIT + opdracht	opdracht	opdracht
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	5	5	5	5	10

Jaar 2 (30 studiepunten)

	Geen vaste startdatum	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Stage Klinische psychologie	Masterthesis Klinische psychologie
cursuscode	PM0206	PM9816
vast/variabel	variabel	variabel
tentamenvorm	opdracht	masterthesis
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	15	15

Jaarrooster Mastervariant Levensloopsychologie

Masteropleiding variant Levensloopsychologie deeltijd (2 jaar) - 60 studiepunten

Jaar 1 - start september 2024 (30 studiepunten)

	kwartiel 1 start 1 sept 2024	kwartiel 2 start 18 nov 2024	kwartiel 3 start 10 febr 2025	kwartiel 4 start 28 april 2025	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Levensloop- psychologie	Positief coachen	Psychodiagnostiek in de levensloop- psychologie Deze cursus wordt ook aangeboden in kwartiel 1.	Positieve psychologie	Onderzoeks- practicum scriptieplan
cursuscode	PM1132	PM1312	PM0312	PM1212	PM9514
vast/variabel	variabel	vast	vast	vast	variabel
tentamenvorm	DIT + opdracht	DIT + opdracht	DIT + verplicht practicum + opdracht	DIT + opdracht	opdracht
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	5	5	5	5	10

Jaar 2 (30 studiepunten)

	Geen vaste startdatum	Geen vaste startdatum
cursusnaam	Stage Levensloopsychologie	Masterthesis Levensloopsychologie
cursuscode	PM0306	PM9916
vast/variabel	variabel	variabel
tentamenvorm	opdracht	masterthesis
tentamendata	zelf inplannen	zelf inplannen
studiepunten	15	15

*'Ik heb best wat
obstakels moeten
overwinnen, ging van
vmbo, mbo, hbo naar
het wo. Gaandeweg
leerde ik dat geloof
in mijzelf en het
weerleggen van
negatieve overtuigingen
krachtige hulpmiddelen
zijn om doelen te
behalen'*

Saïda Assagraui
Alumna Master Gezondheidspsychologie

Nieuwe en uitlopende cursussen

Nieuwe cursussen in 2024-2025

Mastervariant Arbeid- en organisatiepsychologie

- PM0022 Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment (kwartiel 3)
- PM0632 Psychologie van duurzame loopbanen (variabel)

Mastervariant Levensloopspsychologie

- PM1132 Levensloopspsychologie (variabel)

Laatste tentamendata uitlopende cursussen

Jaarlijks worden de cursussen uit de masteropleiding aangepast aan de actualiteit. Als het om een kleine wijziging gaat, verandert de cursuscode niet. Gaat het om een grotere wijziging (bijvoorbeeld vanwege een nieuwe druk van een boek of gewijzigde wetenschappelijke inzichten), dan verandert de cursuscode wel en wordt de oude cursus uit het aanbod genomen.

Een oude cursus waarvoor je nog inschrijfrechten hebt, kun je afronden binnen je 12 maanden inschrijfduur (in combinatie met een verlenging). Je ontvangt hiervan geen persoonlijk bericht. De uiterste data staan in het Overzicht laatste tentamendata hieronder. Op je bewijs van inschrijving voor de cursus staat ook de einddatum van je inschrijving. Let op: dit is niet altijd dezelfde datum als die van de laatste tentamen*mogelijkheid*, bijvoorbeeld bij een DGT met vaste tentamendata.

Na de laatste tentamendatum is het niet meer mogelijk om een tentamen voor de betreffende cursus af te leggen, ook al heb je nog inschrijfrechten voor de cursus. Houd daar bij het aanmelden voor een cursus rekening mee.

Overzicht laatste tentamendata uitlopende cursussen master Psychologie

Cursuscode	Titel	Tentamenvorm	Tentamendatum
PM0012	Psychodiagnostiek in de arbeids- en organisatiepsychologie	DIT + opdracht + verplicht practicum*	31-08-2025 31-08-2025
PM0622	Psychologie van duurzame inzetbaarheid	DGT laatste DGT + opdracht	18-11-24, 6-2-25, 28-4-25 26-08-25 31-08-2025
PM1122	Levensloopspsychologie	DIT + opdracht	31-08-2025
PM9606	Empirisch afstudeeronderzoek: scriptie arbeids- en organisatiepsychologie	scriptie	31-10-2025
PM9706	Empirisch afstudeeronderzoek: scriptie gezondheidspsychologie	scriptie	31-10-2025
PM9806	Empirisch afstudeeronderzoek: scriptie klinische psychologie	scriptie	31-10-2025
PM9906	Empirisch afstudeeronderzoek: scriptie levensloopspsychologie	scriptie	31-10-2025

* De laatste deelnamemogelijkheid van het verplichte practicum bij PM0012 was in kwartiel 3 van studiejaar 2023-2024.

Toelating tot de premasters en bacheloropleiding Psychologie

De opleiding Psychologie biedt ook drie premasterprogramma's aan. Deze zijn speciaal ontworpen voor studenten die al een verwante hbo- of wo-bachelor hebben afgerond. De programma's omvatten een uitgekende mix van vaste en variabele cursussen. Met een afgeronde premaster kun je uitsluitend naar de bijbehorende mastervariant Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie of Levensloopspsychologie doorstromen.

Je kunt een premaster sneller of langzamer doorlopen. Neem voor advies contact op met een studieadviseur via studieadvies.psychologie@ou.nl. Let op: je krijgt geen bachelordiploma Psychologie na afronding van een premaster.

Wil je doorstromen naar de mastervariant Klinische psychologie of Klinische kinder- en jeugdpsychologie? Dan kun je met de juiste, verwante vooropleiding in aanmerking komen voor een individueel vrijstellingenpakket in de bachelor Psychologie. Dit pakket wordt op individuele basis vastgesteld door de Commissie voor de examens. Er is dus geen vaste premaster voor deze richtingen. Kijk hierna of jouw vooropleiding toelating geeft tot de premasterprogramma's.

Premaster Arbeids- en organisatiepsychologie (60 studiepunten)

Start september 2024, deeltijd in 2 jaar. Voor uitgebreide informatie over de premaster raadpleeg je de [opleidingspagina](#) op de website.

Opleidingen die rechtstreeks toelating geven tot de premaster Arbeids- en organisatiepsychologie

Hbo-opleidingen	(Toegepaste) Psychologie, Creatieve therapie/Vaktherapie (beeldend, drama, muziek, psychomotorische therapie/bewegingsagogie), Culturele en maatschappelijke vorming, Maatschappelijk werk en dienstverlening, Medische hulpverlening, Pedagogiek, Personeelsmanagement, Sociaal-pedagogische hulpverlening, Social Work, Verpleegkunde
Wo-bacheloropleidingen (55 studiepunten)	Algemene gezondheidswetenschappen, Algemene sociale wetenschappen, Geneeskunde, Pedagogische wetenschappen, Sociologie
Professionele bachelor (Vlaamse opleidingen)	Gezinswetenschappen, Orthopedagogie, Sociaal werk (richtingen Algemene opleiding, Kunst- en cultuurbemiddeling, Maatschappelijk werk, Maatschappelijke advisering, Personeelswerk, Sociaal-cultureel werk), Sociale readaptatiewetenschappen, Toegepaste psychologie, Verpleegkunde

Premaster Gezondheidspsychologie (60 studiepunten)

Start september 2024, deeltijd in 2 jaar. Voor uitgebreide informatie over de premaster raadpleeg je de [opleidingspagina](#) op de website.

Opleidingen die rechtstreeks toelating geven tot de premaster Gezondheidspsychologie

Hbo-opleidingen	(Toegepaste) Psychologie, Communicatie, Creatieve therapie/Vaktherapie (drama, muziek, beeldend, dans, psychomotorische therapie/bewegingsagogie), Culturele en maatschappelijke vorming, Ergotherapie, Fysiotherapie, Godsdienst/pastoraal werk, Logopedie, Maatschappelijk werk en dienstverlening, Medische hulpverlening, Oefentherapie Cesar, Oefentherapie Mensendieck, Pedagogiek, Sociaal-pedagogische hulpverlening, Social Work, Toegepaste gerontologie, Verloskunde, Verpleegkunde, Voeding en diëtetiek
Wo-bacheloropleidingen (55 studiepunten)	Algemene gezondheidswetenschappen, Algemene sociale wetenschappen, Bewegingswetenschappen, Biomedische wetenschappen, Communicatiewetenschappen, Geneeskunde, Pedagogische wetenschappen, Sociologie
Professionele bachelor (Vlaamse opleidingen)	Communicatie, Gezinswetenschappen, Orthopedagogie, Sociaal werk (richtingen Algemene opleiding, Maatschappelijk werk, Maatschappelijke advisering, Personeelswerk, Sociaal-cultureel werk), Sociale readaptatiewetenschappen, Toegepaste psychologie, Verpleegkunde

Premaster Levensloopsychologie (60 studiepunten)

Start september 2024, deeltijd in 2 jaar. Voor uitgebreide informatie over de premaster raadpleeg je de **opleidingspagina** op de website.

Opleidingen die rechtstreeks toelating geven tot de premaster Levensloopsychologie

Hbo-opleidingen	Psychologie/toegepaste psychologie, Creatieve therapie/Vaktherapie (beeldend, drama, muziek, psychomotorische therapie/bewegingsagogie), Culturele en maatschappelijke vorming, Godsdienst/pastoraal werk, Maatschappelijk werk en dienstverlening, Medische hulpverlening, Pedagogiek, Sociaal-pedagogische hulpverlening, Social Work, Toegepaste gerontologie, Verloskunde, Verpleegkunde, Voeding en diëtetiek
Wo-bacheloropleidingen (55 studiepunten)	Algemene gezondheidswetenschappen, Algemene sociale wetenschappen, Pedagogische wetenschappen, Sociologie, Geneeskunde, Humanistiek
Professionele bachelor (Vlaamse opleidingen)	Gezinswetenschappen, Orthopedagogie, Sociaal werk (richtingen Algemene opleiding, Kunst- en cultuurbemiddeling, Maatschappelijk werk, Maatschappelijke advisering, Personeelswerk, Sociaal-cultureel werk), Sociale readaptatiewetenschappen, Toegepaste psychologie, Verpleegkunde

Individueel vrijstellingenpakket bachelor voor de richtingen Klinische kinder- en jeugdpsychologie en Klinische psychologie (aantal studiepunten afhankelijk van vooropleiding)

Start september 2024, studieduur afhankelijk van het aantal vrijstellingen en je studietempo.

Verwante vooropleidingen die in aanmerking komen voor een individueel vrijstellingenpakket

Hbo-opleidingen	(Toegepaste) Psychologie, Creatieve therapie/Vaktherapie (drama, muziek, beeldend, dans, psychomotorische therapie/bewegingsagogie), Culturele en maatschappelijke vorming, Maatschappelijk werk en dienstverlening, Medische hulpverlening, Pedagogiek, Sociaal-pedagogische hulpverlening, Social Work, Toegepaste gerontologie, Verloskunde, Verpleegkunde
Wo-bacheloropleidingen	Algemene gezondheidswetenschappen, Algemene sociale wetenschappen, Geneeskunde, Pedagogische wetenschappen, Sociologie
Professionele bachelor (Vlaamse opleidingen)	Gezinswetenschappen, Orthopedagogie, Sociaal werk (richtingen Algemene opleiding, Kunst- en cultuurbemiddeling, Maatschappelijk werk, Maatschappelijke advisering, Personeelswerk, Sociaal-cultureel werk), Sociale readaptatiewetenschappen, Toegepaste psychologie, Verpleegkunde

Heb je een bachelor Psychologie behaald aan een andere universiteit? Bekijk dan de uitgebreide informatie over de **individuele premaster Klinische kinder- en jeugdpsychologie** en de **individuele premaster Klinische psychologie** op de website. Lees ook p. 42-43.

Toelating tot de master Psychologie

Voordat je aan een masteropleiding kunt beginnen, moet je worden toegelaten. Vraag eventueel een adviesgesprek aan bij een studieadviseur van de faculteit Psychologie via studieadvies.psychologie@ou.nl om de mogelijkheden van toelating te bespreken.

Rechtstreekse toelating tot de masteropleiding

Uitsluitend studenten met een afgeronde wo-bacheloropleiding Psychologie van de Open Universiteit worden rechtstreeks toegelaten tot de masteropleiding. Afgestudeerden van hbo-opleidingen of andere wo-bacheloropleidingen krijgen nooit rechtstreeks toelating tot de masteropleiding.

Toelating via een individuele premaster

Studenten met een elders afgeronde wo-bacheloropleiding Psychologie kunnen soms rechtstreeks tot de master Psychologie bij de Open Universiteit worden toegelaten of in aanmerking komen voor een individuele premaster met daarin de cursussen die nodig zijn voor de mastervariant van hun keuze. Na voltooiing van deze individuele premaster word je toegelaten tot de masteropleiding. Met een afgeronde wo-masteropleiding kun je altijd een toelatingsverzoek indienen. Alle verzoeken worden op maat afgehandeld door de Examenkamer, waarbij je een rechtstreekse toelating, een individueel schakelprogramma of een vrijstelling in de bacheloropleiding kunt krijgen. Een vrijstellingsaanvraag kost 161 euro.

Premasterprogramma's en vrijstelling in de bacheloropleiding

Indien je een verwante hbo- of wo-bachelor hebt afgerond, kun je worden toegelaten tot één van de drie premasterprogramma's van Psychologie (zie p. 40-41), of in de bachelor een (uitgebreid) individueel vrijstellingenpakket krijgen (p. 41). Een afgerond premasterprogramma geeft je uitsluitend de mogelijkheid om door te stromen naar de bijbehorende mastervariant. Om aan een premaster deel te nemen, meld je je via mijnOU aan en vraag je toelating aan voor de premaster van je keuze. Let op: je krijgt geen bachelorgetuigschrift na het afronden van een premaster! Na afronding van de premaster kun je je aanmelden voor de bijbehorende mastervariant.

Kijk op de vorige pagina's (p. 40-41) of jouw vooropleiding in aanmerking komt voor de:

- premaster Arbeids- en organisatiepsychologie
- premaster Gezondheidspsychologie
- premaster Levenslooppsychologie.

Voor de mastervarianten Klinische kinder- en jeugdpsychologie en Klinische psychologie zijn er geen premasters. Met de juiste vooropleiding kun je wel in aanmerking komen voor een individueel vrijstellingenpakket in de bachelor Psychologie (zie p. 41). Na afronding (inclusief bachelorthesis) ontvang je het bachelordiploma Psychologie. Hiermee kun je verder studeren in elke mastervariant Psychologie van de Open Universiteit.

Toelating en vrijstelling aanvragen

Je kunt kosteloos en vrijblijvend toelating tot de masteropleiding aanvragen (via ou.nl en na registratie bij mijnOU). Bij de aanmelding kun je ook aangeven of je bij een eventuele afwijzing van je toelatingsverzoek vrijstelling in de bachelor wilt aanvragen. Een vrijstellingsverzoek kost 161 euro. (Vrijstelling *binnen* de master zelf wordt alleen bij hoge uitzondering gegeven.) Je ontvangt vervolgens een 'beschikking' van de Commissie voor de examens. Alleen aan deze officiële, persoonlijke beschikking kun je rechten ontlenen voor vrijstelling of toelating. Na toelating kun je je aanmelden voor cursussen uit de masteropleiding.

Wat kun je met jouw diploma?

Het perspectief voor psychologiestudenten om te gaan werken in de geestelijke gezondheidszorg in Nederland is aan verandering onderhevig. Voor meer informatie over de lopende discussie over de aansluiting tussen masteropleidingen en postmasteropleidingen in de geestelijke gezondheidszorg (bijvoorbeeld de postmaster tot gz-psycholoog, die in de huidige situatie nodig is voor een BIG-registratie en de vervolgopleiding tot klinisch psycholoog), verwijzen we naar de website van het programma Adaptieve Psychologische Vervolgopleidingen: progapv.nl.

Om op de hoogte te blijven kun je via die website ook abonneren op de nieuwsbrief van de FGzPt (Federatie van Gezondheidszorgpsychologen en Psychotherapeuten). Zodra de gevolgen voor de opleidingen Psychologie duidelijk worden, vermelden we dat hier en via de informatiekanalen voor studenten Psychologie.

Voor wie in België aan de slag wil als (klinisch) psycholoog is de specifieke gelijkwaardigheid van het Nederlandse masterdiploma Psychologie niet gegarandeerd: kijk voor actuele informatie op ou.be.

Basisaantekening Psychodiagnostiek

De informatie op deze pagina geldt voor studenten van de Open Universiteit. Zie de volgende pagina voor elders afgestudeerden.

De Basisaantekening Psychodiagnostiek (BAPD) is een kwaliteitskeurmerk van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). De BAPD garandeert dat afgestudeerde psychologen een basisniveau aan kennis en ervaring hebben in de algemene psychodiagnostiek. In het reglement BAPD is vastgelegd aan welke voorwaarden voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor de BAPD. De bachelor- en masteropleiding Psychologie van de Open Universiteit zijn zodanig samengesteld dat studenten binnen de opleiding aan deze voorwaarden kunnen voldoen.

Waarom de BAPD?

De BAPD realiseert en waarborgt:

- een minimaal kennis- en vaardigheidsniveau op het gebied van de algemene psychodiagnostiek
- een algemeen geaccepteerd kader voor de toetsing van het kennis- en vaardigheidsniveau op het gebied van de algemene psychodiagnostiek
- aandacht voor de psychodiagnostiek tijdens de academische studie Psychologie en in de diverse beroepsvelden.

De BAPD biedt daarom een goede basis voor het onderdeel psychodiagnostiek van de postmasteropleiding tot gezondheidszorgpsycholoog (lees p. 45). De BAPD kan ook belangrijk zijn bij een sollicitatie.

Meer informatie over de BAPD en het reglement kun je lezen op de website van het NIP: psynip.nl

Criteria voor de BAPD

Om de BAPD te kunnen aanvragen moet je voldoen aan een aantal criteria. In het reglement BAPD staan alle criteria uitgebreid beschreven.

1. Je hebt 200 uur werkervaring in de psychodiagnostiek.
2. Je hebt 20 uur supervisie gekregen van een gz-psycholoog of erkend supervisor BAPD.
3. Je hebt drie casusverslagen geschreven.
4. Je hebt voldaan aan de specifieke theoretische eisen.

Je voldoet aan de eerste drie eisen als je een diagnostiekstage in de masteropleiding hebt afgerond. Zie het Stageweb in de online leeromgeving voor alle informatie over deze stagevorm. Je kunt aan eis 4 voldoen door tijdens de totale opleiding Psychologie (bachelor- en masteropleiding) de verplichte cursussen uit de BAPD-lijst af te ronden. Let op: heb je één van de drie premasters gevolgd, dan maken deze vakken niet altijd deel uit van je studiep pad.

Als je geen certificaat hebt behaald voor een cursus, moet je deze cursus alsnog afronden. Dat kan tijdens de studie of direct daarna. Vrijstellingen in je studiep ad tellen mee, compensaties niet. Als in jouw studiep ad bijvoorbeeld de cursus *Beleidsnota's* is ingebracht op de cursus *Biologische grondslagen: neuropsychologie en psychofarmacologie*, dan moet je deze laatste cursus alsnog afronden om voor de Basisaantekening Psychodiagnostiek in aanmerking te komen.

Let op: onderstaande lijst kan veranderen indien er cursusrevisies zijn. Je kunt aan deze lijst geen rechten ontleen.

BAPD-lijst:

PB3002*	Klinische psychologie 1a: theoretische benaderingen en persoonlijkheid#
PB3102*	Klinische psychologie 1b: psychopathologie#
PB1222	Biologische grondslagen: neuropsychologie en psychofarmacologie#
PB0922	Gespreksvoering
PB0822	Onderzoekspracticum cross-sectioneel onderzoek
PB1512**	Psychometrie en besliskunde
PB2002	Klinische psychologie 2: diagnostiek en therapie#
PB1122	Psychologische gespreksvoering
Master	cursuscode afhankelijk van mastervariant:
Keuze uit	PM0022 Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment***
	PM0112 Psychodiagnostiek in de gezondheidspsychologie
	PM0212 Psychodiagnostiek in de klinische psychologie
	PM1802 Psychodiagnostiek in de klinische kinder- en jeugdpsychologie
	PM0312 Psychodiagnostiek in de levenslooppsychologie
PM0006, PM0106, PM0206, PM0306, PM0406	Diagnostiekstage

* PB3002 en PB3102 vervangen vanaf 2024 de cursus PB0104 Klinische psychologie 1: persoonlijkheidstheorieën en psychopathologie. Met de afgeronde cursus PB0104 voldoe je ook aan de eis.

** PB1512 vervangt vanaf 2024-2025 de cursus PB1502 Test- en toetstheorie. Met de afgeronde cursus PB1502 voldoe je ook aan de eis.

*** PM0022 vervangt vanaf kwartaal 3 in studiejaar 2024-2025 de cursus PM0012 Psychodiagnostiek in de arbeids- en organisatiepsychologie.

Deze cursussen ontbreken in de premasters Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Levenslooppsychologie; je moet ze dus alsnog behalen om de BAPD te kunnen krijgen.

Het aanvragen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek

Om de BAPD te krijgen, moet je zijn afgestudeerd in de masteropleiding Psychologie bij de Open Universiteit en de certificaten van de genoemde cursussen hebben behaald. Een vrijstelling wordt alleen erkend als je officieel vrijstelling hebt gekregen voor die cursus. Compensaties in je studiepad tellen niet mee (zie p. 43).

Aanvraagprocedure voor afgestudeerde OU-studenten

Stuur direct na je officiële afstuderen een e-mail naar studieadvies.psychologie@ou.nl met als onderwerp 'Aanvraag BAPD'. Let op: je aanvraag moet binnen 1 maand na ondertekening van je getuigschrift geregistreerd zijn. Heb je tijdens je studie niet aan alle eisen van de BAPD voldaan? Volg dan de aanvraagprocedure voor elders afgestudeerde studenten hierna.

Aanvraagprocedure voor elders afgestudeerde studenten én langer geleden afgestudeerde OU-studenten

Heb je jouw mastergetuigschrift in de Psychologie bij een andere universiteit in Nederland behaald? Of ben je OU-student, maar voldoe je na afloop van bovengenoemde aanvraagtermijn nog niet aan de BAPD-criteria? Dan kun je uitsluitend tegen betaling via de NIP-website een aanvraagprocedure starten om de BAPD alsnog te behalen. Voor deze groepen is het mogelijk om aan de Open Universiteit deficiënties voor de BAPD weg te werken. Hieraan zijn (extra) kosten verbonden.

Vervolgens zorgt de Open Universiteit voor de beoordeling van de aanvraag. Voldoe je (nog) niet aan de theoretische eisen? Dan ontvang je een deficiëntiebrief met de vakken die je moet afronden. Dat kunnen vakken uit de bachelor- en/of de masteropleiding zijn. Ook ontvang je een advies voor jouw studieplanning. Na inschrijving voor een cursus krijg je toegang tot de online leeromgeving.

Let op: de diagnostiekstage/werkervaringsplek moet je altijd zelf regelen, inclusief het zoeken van een gz-psycholoog als supervisor. Nadat je de deficiëntievakken hebt afgerond, kun je de drie casussen indienen bij de Toetsingscommissie BAPD van de Open Universiteit. Hieraan zijn kosten verbonden. De commissie beoordeelt de kwaliteit van de verslagen definitief. Pas na afronding van de deficiëntievakken en een positieve beoordeling van de casussen ontvang je de Basisaantekening Psychodiagnostiek.

Alle informatie over de eisen en de aanvraag is te vinden op **de website van het NIP**.

Toelating postmasteropleiding gezondheidszorgpsycholoog

De gezondheidszorgpsycholoog (gz-psycholoog) is het basisberoep voor psychologen en pedagogen in de gezondheidszorg. De gz-psycholoog is deskundig op het gebied van psychische problemen. De titel van gz-psycholoog is door de overheid vastgelegd in de Wet Beroepen in de individuele Gezondheidszorg (BIG).

Als zelfstandig behandelaar werkt de gz-psycholoog in instellingen zoals ziekenhuizen, (g)gz-instellingen, verpleeghuizen, revalidatie-instellingen, instellingen voor gehandicaptenzorg, instellingen voor kinder- en jeugdhulpverlening en forensische instellingen. Ook werken veel gz-psychologen in een zelfstandige praktijk. Kerntaken van de gz-psycholoog zijn diagnostiek (wat is er aan de hand?), indicatiestelling (wat is de beste behandeling?) en behandeling.

De Open Universiteit verzorgt niet zelf de postmasteropleiding tot gz-psycholoog. Ook de aanmelding verloopt niet via de Open Universiteit. Het Radboud Centrum Sociale Wetenschappen (RCSW) verzorgt de centrale aanmelding van zes opleidingsinstituten in Nederland. Afhankelijk van de gevolgde vakken in je vooropleiding kun je voldoen aan de theoretische eisen voor aanmelding. Daartoe geeft jouw faculteit van afstuderen een 'Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding' af. Daaruit kan blijken dat je bepaalde deficiënties hebt. De deficiënties kun je vervolgens wegwerken bij de Open Universiteit of een andere aanbieder. Pas nadat je alle deficiënties hebt weggewerkt, kun je de aanmeldprocedure bij het RCSW vervolgen. De Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding is een onderdeel van de LOGO-verklaring. **De LOGO-verklaring wordt door vereniging LOGO uitsluitend verstrekt om te solliciteren naar een opleidingsplaats.** Meer informatie over de gz-opleiding op rcsw.nl en over de aanvraag van de LOGO-verklaring op vlogo.nl.

Alumni van de Open Universiteit en vooropleidingseisen

In principe voldoe je met de mastervarianten Klinische kinder- en jeugdpsychologie en Klinische psychologie inclusief een diagnostiekstage (met 104 extra behandelingsuren) direct aan de Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding. Met de (pre)mastervarianten Levenslooppсихologie en Gezondheidspsychologie komt het voor dat je bepaalde cursussen niet hebt afgerond, omdat deze niet nodig zijn voor deze mastervarianten. Bij Arbeids- en organisatiepsychologie zijn er meer deficiënties. Ook kun je een deficiëntie hebben omdat je in je studiepad een verplichte cursus met een niet-verplichte cursus hebt gecompenseerd. Dan moet je alsnog cursussen afronden om deficiënties weg te werken voor de Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding. Studenten van de Open Universiteit kunnen in het Opleidingsportaal Psychologie in de online leeromgeving meer informatie vinden.

Aanvraagprocedure voor alumni van de Open Universiteit

Als afgestudeerde student van de Open Universiteit stuur je een e-mail naar studieadvies.psychologie@ou.nl met als onderwerp 'Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding' en je studentnummer. De Commissie voor de examens bepaalt of je voldoet aan de toelatingseisen die de gz-opleiding stelt. Na het wegwerken van eventuele deficiënties geeft de faculteit de 'Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding' af. Voldoe je niet aan de eisen? Dan wordt de verklaring ondertekend onder vermelding van de deficiënties.

Aanvraagprocedure voor elders afgestudeerde studenten

Heb je je getuigschrift Psychologie, Pedagogische wetenschappen of Gezondheidswetenschappen (studierichting Geestelijke gezondheidkunde) bij een andere universiteit in Nederland behaald, dan moet je bij die universiteit de 'Verklaring vooropleidingseisen gz-opleiding' laten ondertekenen. De verklaring stuur je naar het RCSW. Als je de deficiënties in je vooropleiding door het RCSW getoetst wilt zien, moet je op de website van vereniging LOGO eerst een LOGO-verklaring aanvragen en de gevraagde bewijsstukken insturen. Pas dan wordt jouw dossier door de hoofdopleider van het RCSW getoetst en beoordeeld op deficiënties. Het RCSW doet dit uitsluitend voor aanvragen in het kader van een opleidingsplaats en is geautoriseerd om werkervaring en andere opleidingen in de beoordeling mee te nemen. Deficiënties kun je wegwerken met cursussen van onder meer de Open Universiteit.

Zie voor informatie over deze cursussen **Toelating gz-opleiding** op de website van de Open Universiteit. Je ziet dan per cursus voor hoeveel punten je deficiënties kunt wegwerken per eis van de gz-opleiding. De Open Universiteit geeft géén studieadvies voor de gz-opleiding af aan studenten en alumni van andere universiteiten. **Let op:** het is *niet* nodig toelating tot de master en/of vrijstelling aan te vragen; je gaat immers geen volledige opleiding bij de Open Universiteit afronden.

Cursusaanbod

De cursusbeschrijvingen zijn gerangschikt volgens het jaarrooster. De meest actuele cursusinformatie vind je op de website.

Bij elke cursusbeschrijving staat de link die rechtstreeks toegang geeft tot uitgebreide informatie. Als de cursus een vast startmoment heeft, is dat in de omschrijving aangegeven. Een vast startmoment betekent dat de cursus in een bepaald kwartiel wordt aangeboden. Een cursus met een variabel startmoment kun je ook op een ander moment starten. Let op ingangseisen! Wil je afwijken van het rooster? Bespreek dit dan eerst met de studieadviseur.

Kwartielen 2024-2025

Kwartiel		Tentamenweek
1	1 september t/m 8 november 2024	12 t/m 18 november 2024
2	18 november 2024 t/m 31 januari 2025	3 t/m 6 februari 2025
3	10 februari t/m 18 april 2025	22 t/m 28 april 2025
4	28 april t/m 4 juli 2025	7 t/m 10 juli 2025

Portalen in online leeromgeving Brightspace

Elke student die zich inschrijft voor een cursus van Psychologie krijgt in de online leeromgeving Brightspace standaard toegang tot de onderstaande portalen:

- XPSY005NL **Opleidingsportaal Psychologie:** algemene informatie en actuele meldingen voor alle studenten
- XPSY006NL **Stageweb:** alle informatie over de stage in de master Psychologie (zie ook volgende pagina)
- XPSY011NL **Scriptieweb:** hier vind je alle informatie over het scriptieplan en de scriptie (masterthesis) in de master Psychologie (NB Kijk ook op p. 48 onder kopje PMH003 Masterthesis).
- XPSY002NL **Methoden en statistiek:** diverse hulpmiddelen en bronnen rondom methodologie en statistiek
- PA0001 **Opfriscursussen Psychologie:** zelfstudiemodules voor Onderzoek (methodologie en statistiek), Academisch schrijven en Gespreksvaardigheden
- XPSY007NL **Interventiecompetentie:** cursusoverstijgende methodiek voor het ontwikkelen, uitvoeren en evalueren van een interventie
- XPSY008NL **Experience sampling methode:** cursusoverstijgende informatie voor studenten die deze methode gebruiken in de bachelor- of masterthesis

Hoofdcursussen in online leeromgeving Brightspace

In de opleidingen van Psychologie wordt in de online leeromgeving Brightspace bij enkele cursussen gebruikgemaakt van een zogeheten hoofdcursus. Dit is een cursusomgeving waaronder een aantal onderliggende cursussen gegroepeerd worden. Studenten die zich inschrijven voor een onderliggende cursus worden automatisch naar de hoofdcursus geleid. Voor de onderliggende cursus heb je dus géén aparte omgeving: je studeert in de hoofdcursus.

Het gaat om de volgende hoofdcursussen:

PMH001 Psychodiagnostiek

Hier komen studenten samen uit de volgende onderliggende cursussen:

- PM0112 Psychodiagnostiek in de gezondheidspsychologie
- PM0212 Psychodiagnostiek in de klinische psychologie
- PM0312 Psychodiagnostiek in de levensloopspsychologie

Heb je een inschrijving voor één van deze drie cursussen, ga dan in Brightspace naar:

PMH001 Psychodiagnostiek.

PMH003 Masterthesis

Hier komen studenten samen uit de volgende onderliggende cursussen:

- PM9514 Onderzoekspracticum scriptieplan
- PM9306 Masterthesis Klinische kinder- en jeugdpsychologie
- PM9616 Masterthesis Arbeids- en organisatiepsychologie
- PM9716 Masterthesis Gezondheidspsychologie
- PM9816 Masterthesis Klinische psychologie
- PM9916 Masterthesis Levensloopspsychologie

Heb je een inschrijving voor één (of twee) van deze zes cursussen, ga dan in Brightspace naar:

PMH003 Hoofdcursus Masterthesis.

NB Je vindt alle aanwijzingen en instructie onder **XPSY011NL Scriptieweb (zie ook p. 47).**

PMH004 Open Module

Studenten uit de volgende onderliggende mastercursussen komen hier samen:

- PM000R Open Module
- PM000S Open Module
- PM000T Open Module
- PM000U Open Module
- PM000V Open Module
- PM000W Open Module
- PM000X Open Module
- PM000Y Open Module
- PM000Z Open Module

Heb je een inschrijving voor één van deze negen cursussen, ga dan in Brightspace naar:

PMH004 Open Module.

PBH001 Capita Selecta

Studenten uit de volgende onderliggende cursussen komen hier samen:

- PB950T Capita Selecta
- PB950U Capita Selecta
- PB950V Capita Selecta
- PB950W Capita Selecta
- PB950X Capita Selecta
- PB950Y Capita Selecta
- PB950Z Capita Selecta

Heb je een inschrijving voor één van deze zeven cursussen, ga dan in Brightspace naar:

PBH001 Capita Selecta.

XPSY006NL Stageweb

Studenten die zich inschrijven voor een stage vinden alle informatie op het Stageweb. Heb je een inschrijving voor één van de volgende vijf cursussen, dan ga je dus in Brightspace naar Stageweb:

- PM0006 Stage Arbeids- en organisatiepsychologie
- PM0106 Stage Gezondheidspsychologie
- PM0206 Stage Klinische psychologie
- PM0306 Stage Levensloopspsychologie
- PM0406 Stage Klinische kinder- en jeugdpsychologie

Psychologie van duurzame loopbanen

Arbeids- en
organisatiepsychologie
Variabel startmoment

PMO632

Snelle en continue veranderingen in de maatschappij en in onze arbeidsmarkt, zoals globalisering en digitalisering, zorgen ervoor dat loopbanen van individuen complexer en dynamischer zijn geworden. Loopbaanpaden liggen veel meer open dan vroeger. Bovendien worden individuen verondersteld om continu te blijven leren en zich te ontwikkelen en zo hun loopbaan mede vorm te geven. Door de toenemende complexiteit voldoet ook het klassieke idee van loopbaansucces (bijvoorbeeld uitsluitend gericht op productiviteit) niet meer. Daarom focussen we in deze cursus op duurzaamheid van werk en loopbanen. Hierbij zien we duurzaamheid als een integratie van verschillende kenmerken, namelijk gezondheid, geluk en productiviteit.

Er komen verschillende thema's aan de orde. We gaan dieper in op wat een duurzame loopbaan kan inhouden en de manier waarop een duurzame loopbaan vorm krijgt. Daarnaast diepen we psychologische theoretische kaders uit om meer inzicht te krijgen in hoe een duurzame loopbaan zich ontvouwt. Daarna bekijken we verschillende dimensies van een duurzame loopbaan, waarbij we aandacht hebben voor de persoonsdimensie (welke hulpbronnen van individuen dragen bij aan de duurzaamheid van een loopbaan), de tijdsdimensie (welke transities zijn van belang voor duurzaamheid) en de contextdimensie (welke factoren op niveau van de arbeidsmarkt en de baan spelen een rol in het gevoel van duurzaamheid). Elk thema wordt behandeld aan de hand van recente wetenschappelijke inzichten, waarbij we ook ingaan op mogelijke interventies. Naast de overkoepelende wetenschappelijke inzichten worden ook enkele hedendaagse en relevante onderwerpen extra uitgediept, zoals de rol van digitalisering voor een duurzame loopbaan of het ervaren van een loopbaanshock.

Door de cursus heen passen we de theoretische inzichten meteen toe op praktijkcasussen en word je uitgenodigd om je eigen loopbaan onder de loep te nemen. Door theoretische reflectie centraal te stellen, willen we bereiken dat je na afloop van de cursus vanuit een wetenschappelijke basis aan je (eigen) duurzame loopbaan kunt bijdragen.

Voorkennis

Passieve kennis van de Engelse taal is gewenst.

Ingangseisen

Aanmelding is alleen mogelijk voor studenten die zijn toegelaten tot de masteropleiding Psychologie. Deze cursus vervangt PMO622 Psychologie van duurzame inzetbaarheid. Inschrijving is mogelijk vanaf half augustus 2024.

Accreditatie

Voor deze cursus is accreditatie aangevraagd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeids- en Organisationspsycholoog NIP.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden.

Tentamen

DIT (let op: open vragen)

ou.nl/studieaanbod/PM0632

Creatief en innovatief gedrag in organisaties

Arbeids- en
organisatiepsychologie
Start kwartiel 2

PMO412

Organisaties moeten zich voortdurend aanpassen aan ontwikkelingen zoals digitalisering, robotisering, globalisering, flexibilisering en de circulaire transitie. Creativiteit en innovatie zijn essentieel voor organisaties om mee te kunnen blijven gaan in deze snel veranderende wereld. Zo wordt het langetermijnsucces van bedrijven in grote mate bepaald door het ontwikkelen en op de markt brengen van succesvolle nieuwe producten en diensten. Tegelijkertijd zijn sociale innovaties binnen organisaties van groot belang om interne processen goed te laten verlopen en om het welzijn van werknemers te garanderen. Om te kunnen innoveren zijn organisaties uiteindelijk afhankelijk van hun werknemers. Het is daarom belangrijk om factoren die van invloed zijn op creatief en innovatief gedrag in organisaties te begrijpen, om het gedrag vervolgens wellicht ook te kunnen beïnvloeden.

Er komen vragen aan bod zoals:

- welke rol spelen creatief en innovatief gedrag in de toekomst van werk?
- hoe komen individuele werknemers op creatieve ideeën en hoe beïnvloeden verschillende werkomstandigheden het creatieve proces?
- hoe zijn teamsamenstelling en sociaalpsychologische processen binnen teams gerelateerd aan creatieve en innovatieve uitkomsten?
- wat kunnen organisaties en werknemers in leidende posities doen om creatief en innovatief gedrag bij hun werknemers te stimuleren?
- met welke psychologische en organisatorische factoren moeten managers rekening houden om ervoor te zorgen dat werknemers zich succesvol aanpassen aan innovaties binnen de organisatie?

Deze vragen benaderen we vanuit de arbeids- en organisatiepsychologie.

Voorkennis

Passieve kennis van de Engelse taal is gewenst.

Ingangseisen

Aanmelden is alleen mogelijk voor studenten die formeel zijn toegelaten tot de masteropleiding Psychologie.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisationspsycholoog NIP (166 punten: 26 voor vaardigheden en 140 voor kennis).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 2.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0412

Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment

Arbeids- en
organisatiepsychologie
Start kwartiel 3

PMO022

In deze cursus leer je diagnostisch onderzoek uit te voeren om selectie- of adviesvragen van opdrachtgevers in de arbeids- en organisatiepsychologische setting te kunnen beantwoorden. Je doorloopt daarbij alle stappen van selectie en assessment, startend met een functie-analyse. Je leert op basis van wetenschappelijke inzichten inschatten wanneer je welk instrument inzet en hoe je instrumenten combineert in een assessment center, je oefent met het afnemen van psychologische tests en leert deze te analyseren en te beoordelen.

Daarnaast oefen je in een verplicht practicum met medestudenten om een assessment af te nemen, uitkomsten op een verantwoorde wijze te interpreteren en te rapporteren, zowel mondeling als schriftelijk.

Ten slotte leer je in de rol van assessmentpsycholoog uitkomsten op een verantwoorde wijze te interpreteren en terug te vertalen naar de vraagstelling van de opdrachtgever door middel van een schriftelijke rapportage volgens het hypothesetoetsend model, conform de eisen van het NIP en de Basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD). De rapportage vormt tevens de eindopdracht waarmee je aantoont over het vereiste professionele diagnostische niveau te beschikken, zodat je op verantwoorde wijze binnen de A&O-context aan de slag kunt.

Ingangseisen

Aanmelden is alleen mogelijk voor studenten die formeel zijn toegelaten tot de masteropleiding Psychologie, variant Arbeids- en organisatiepsychologie (geen voorwaardelijke toelating).

In de bacheloropleiding moet de cursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) zijn afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek (BAPD) van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 3.

Tentamen

verplicht practicum + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0022

Gedragsverandering op de werkvloer: theorie en praktijk

Arbeids- en
organisatiepsychologie
Start kwartiel 4

PMO512

Binnen de arbeids- en organisatiepsychologie worden regelmatig interventies toegepast om het gedrag van werknemers te beïnvloeden. Denk hierbij aan interventies om werknemers te stimuleren zelf de regie te nemen om (aspecten van) hun werk te veranderen (job crafting), interventies om bewegen te stimuleren of zitten te verminderen en interventies om met werkstress om te gaan. Je leert hoe je op een systematische, stapsgewijze en theoretisch onderbouwde manier een interventie kunt ontwikkelen om gedrag van werknemers op de werkvloer te veranderen. Deze werkwijze om interventies te ontwikkelen biedt tevens een kader om (de kwaliteit van) bestaande interventies te evalueren en waar nodig aan te passen. Voor een succesvolle interventie is het niet alleen van belang dat deze theoretisch goed onderbouwd is, maar ook dat deze juist geïmplementeerd wordt. Daarom besteedt deze cursus eveneens aandacht aan psychologische processen die een rol spelen bij de implementatie van gedragsveranderingsinterventies, en aan de specifieke uitdagingen die gepaard gaan met het implementeren van interventies in organisaties. Ten slotte wordt aandacht besteed aan de evaluatie van uitgevoerde interventies: leidt deze daadwerkelijk tot gedragsverandering (effectevaluatie)? En welke processen hangen samen met het al dan niet succesvol zijn ervan (procesevaluatie)?

Voorkennis

Passieve kennis van de Engelse taal is gewenst.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP (aanvraag loopt).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 4.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0512

Onderzoekspracticum scriptieplan

Arbeids- en
organisatiepsychologie
Variabel startmoment

PM9514

In deze cursus maak je stap voor stap een plan voor je afstudeeronderzoek. Het Onderzoekspracticum scriptieplan moet met een voldoende worden afgerond voordat je je kunt aanmelden voor de vervolgcursus Masterthesis Arbeids- en organisatiepsychologie.

De cursus biedt een brede methodologische basis voor het ontwerpen van een onderzoek, als eerste stap van het afstudeeronderzoek. Je leert in verschillende opdrachten aan welke methodologische eisen een scriptieplan en een afstudeeronderzoek moeten voldoen. Hierbij denk je ook al na over de ethische en juridische kanten van het doen van onderzoek. Vervolgens ga je voor je eigen scriptieonderwerp op systematische wijze wetenschappelijke literatuur bestuderen, doelstellingen en vraagstellingen formuleren, een opzet voor je onderzoek kiezen en de methoden uitwerken. Aan het einde van de cursus beschik je over een uitgewerkt plan voor de uitvoering van het onderzoek.

De opdrachten werk je individueel uit, onder begeleiding van een vakinhoudelijke docent (de scriptiebegeleider). De opdrachten dien je in via de online leeromgeving en verdere communicatie stem je af met je begeleider. Een verplicht onderdeel is de pitch, dat is een korte voorstelling van jouw idee, onderzoeksvragen en -hypothesen, -plan en -methoden. Op basis van de feedback tijdens deze pitch werk je jouw plan verder uit tijdens maximaal drie feedbackrondes. De totale begeleidingstijd binnen dit vak is beperkt tot maximaal 20 uur individuele begeleiding. Nadat je de feedback van de begeleiders op je onderzoeksplan hebt verwerkt en het onderzoeksplan is goedgekeurd, kun je aan de slag met de vervolgcursus Masterthesis.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM9514

Stage Arbeids- en organisatiopsychologie

Arbeids- en
organisatiopsychologie
Variabel startmoment

PM0006

De stage is vooral een leersituatie en verschilt in die zin van een volwaardige beroepsuitoefening. Stagewerkzaamheden zijn tijdelijk en vinden plaats onder supervisie van een academisch gekwalificeerde psycholoog of pedagoog. Voorwaarde is dat in de stage kennis en vaardigheden die in de opleiding opgedaan zijn, op een theoretisch en praktisch verantwoorde wijze worden toegepast. Er zijn vier verschillende stagevormen mogelijk: een interventiestage, een diagnostiekstage, een onderzoeksstage en een praktijkstage. In sommige situaties is het mogelijk om de stage met inbreng van werkervaring te doen.

In een interventiestage lever je een substantiële bijdrage aan de ontwikkeling en/of uitvoering van een interventie die in de organisatie waar je stage loopt toegepast wordt. De ontwikkeling van interventieprogramma's gebeurt in samenspraak met de stagebiedende instantie. In de diagnostiekstage leer je psychodiagnostische methoden uit de cursus Psychodiagnostische vaardigheden in de context van selectie en assessment (gespreksvaardigheden, tests en interviews). Deze stagevorm is ook noodzakelijk om te voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD) van het NIP. Een onderzoeksstage biedt je de gelegenheid een onderzoek uit te voeren met een empirische component. Dit kan zowel bij een externe stagebiedende organisatie als onder de begeleiding van een OU-docent zonder dat je aan een externe organisatie verbonden bent. Het onderzoek kan een voorbereiding op de masterthesis zijn, maar kan ook op zichzelf staan. De onderzoeksstage kan een alternatief zijn voor studenten die door hun beroep al zeer vertrouwd zijn met organisaties in het werkveld. Het is ook een alternatief voor hen die door specifieke omstandigheden niet in staat zijn enkele dagdelen per week in een stagebiedende organisatie aanwezig te zijn. De praktijkstage is de meer traditionele stagevorm: je past je verworven kennis en inzichten toe in een arbeidssituatie en maakt zo kennis met organisaties in het werkveld van de psycholoog. De stage met inbreng van werkervaring is een stagevorm voor studenten die al werken in een psychologische setting op het niveau van een masterpsycholoog.

Voorkennis

Wij raden bij een diagnostiekstage sterk aan om de cursus 'Klinische psychologie 3: de klinische praktijk' te hebben afgerond.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Wie een interventiestage wil doen, moet de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing hebben afgerond.

Voor een diagnostiekstage moet je de cursus Psychologische gespreksvoering (uit de bacheloropleiding) en de cursus Psychodiagnostiek in de arbeids- en organisatiopsychologie of Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment hebben afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Let op: hiervoor moet je een diagnostiekstage hebben afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Pas nadat je het stage-aanmeldformulier via het Stageweb in de online leeromgeving hebt ingediend (zie p. 48) en nadat de stagecommissie je stageplek heeft goedgekeurd én je stagebegeleider van de Open Universiteit je stageplanning akkoord heeft bevonden, krijg je toestemming je aan te melden voor de cursus Stage.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0006

Masterthesis Arbeids- en organisatiepsychologie

Arbeids- en
organisatiepsychologie
Variabel startmoment

PM9616

Een masterthesis of scriptie is een door jou zelfstandig vervaardigd schriftelijk werkstuk waarin verslag wordt gedaan van een empirisch onderzoek binnen het onderzoeksveld van de psychologie. De masterthesis wordt vervaardigd als afsluiting van de masteropleiding Psychologie. Met deze masterthesis laat je zien dat je over de vaardigheden beschikt die nodig zijn voor het doen van wetenschappelijk onderzoek in een psychologische context.

In de voorafgaande cursus Onderzoekspracticum scriptieplan heb je de doelstellingen en onderzoeksvraagstellingen of hypothesen voor het onderzoek opgesteld en onderbouwd. Daarnaast is er een gedegen onderzoeksontwerp gemaakt van het afstudeeronderzoek dat je wilt gaan uitvoeren. Deze voorafgaande cursus resulteert in een inleiding en een globale beschrijving van de methode van onderzoek, ofwel een scriptieplan. Tijdens de scriptie- of masterthesisfase ga je de methode van onderzoek nader uitwerken, het scriptieplan daadwerkelijk uitvoeren en ga je hierover wetenschappelijk verslag doen.

Meer specifiek ga je tijdens de scriptie- of masterthesisfase de volgende taken uitvoeren:

- de methode van onderzoek nader uitwerken
- respondentinformatie ontwikkelen
- een aanvraag indienen bij de ethische commissie van de Open Universiteit, ofwel de cETO
- je voorbereiden op het afstudeeronderzoek
- je onderzoeksgegevens verzamelen
- de door jou gevonden onderzoeksdata analyseren
- je resultaten beschrijven en interpreteren
- je resultaten bediscussiëren
- over je onderzoek rapporteren.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie. Aanmelden voor deze cursus kan alleen als de cursus Onderzoekspracticum scriptieplan is afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

scriptie

ou.nl/studieaanbod/PM9616

Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing

Gezondheidspsychologie
Variabel startmoment

PM1412

Je leert om op een planmatige wijze interventies te ontwikkelen ter bevordering van gezond gedrag met het doel om gezondheidsproblemen, zoals hart- en vaatziekten en kanker, te voorkomen of de gevolgen van ziekten te beperken. Het uiteindelijke doel is de kwaliteit van leven van mensen te vergroten. Recente inzichten uit de epidemiologie, theorieën over het ontstaan van gedrag en methodieken voor gedragsverandering komen aan bod en er is veel aandacht voor de vertaling hiervan naar de praktijk, bijvoorbeeld hoe we gezond leven gemakkelijker kunnen maken. De stappen van planmatige gezondheidsbevordering komen ook uitgebreid aan bod, te weten systematische analyse van gezondheidsproblemen, interventieontwikkeling en -implementatie, en onderzoek van de (kosten-) effectiviteit van de interventies.

De theorie en toepassing rondom interventieontwikkeling, implementatie en evaluatie (de basis in het tekstboek *Gezondheidsvoorlichting en gedragsverandering: een planmatige aanpak*) worden in de online cursusomgeving in vijf thema's behandeld. In thema 1 staan modellen voor planmatige gezondheidsbevordering centraal. Deze modellen bieden een kapstok om op een planmatige wijze gezondheidsproblemen te analyseren en er een gezondheidspsychologische interventie voor te ontwikkelen, te implementeren en te evalueren. De vier fasen van planmatige interventieontwikkeling vormen de basis van de thema's 2 tot en met 5. Praktijkt toepassingen die in de online cursusomgeving de revue passeren zijn diabetes mellitus, Foetaal Alcohol Spectrum Disorder (FASD), pesten en hart- en vaatziekten.

Voorkennis

Basiskennis van de gezondheidspsychologie, bij voorkeur de cursus Inleiding in de gezondheidspsychologie of een vergelijkbare cursus.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie of in het kader van bij- of nascholings NIP.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP.

Start en begeleidingsvorm

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden. Wij raden je echter aan om in kwartiel 1 (september) te starten en de cursus in elf weken af te ronden. Je hebt dan het voordeel dat jouw conceptversie van de opdracht (onderdeel van het tentamen) door een medestudent kan worden becommentarieerd voordat je een definitieve versie inlevert. Als je later in het jaar start, krijg je deze mogelijkheid niet. De cursus start met het bekijken van een videocollege op een voor jou handig tijdstip. Inhoudelijke vragen kun je via de online cursusomgeving of e-mail stellen aan de docent. Daarnaast is er een gemodereerde discussiegroep.

Tentamen

DGT (open vragen) + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM1412

Psychosociale begeleiding bij ziekte en herstel

Gezondheidspsychologie
Start kwartiel 2

PM16O2

Deze cursus beoogt het proces dat patiënten doorlopen tijdens een ziekte in een breed kader te behandelen: vanaf de eerste symptomen van gezondheidsklachten die iemand ervaart tot de fase waarop een patiënt na afloop van de behandeling leert om te gaan met zijn of haar chronische ziekte of beperking, en alle fasen daartussen. We kijken daarbij welke psychologische processen een patiënt doormaakt, maar vooral ook welke psychosociale begeleiding nodig is om het doorlopen van het ziekteproces te optimaliseren. We richten ons hierbij niet op de medische kant van de behandeling, maar met name op de gezondheidspsychologische en voorlichtings- en communicatiekant van het proces. In de cursus wordt de nadruk gelegd op patiënten met chronische ziekten (zoals diabetes, artrose/reuma, HVZ, COPD) en patiënten die te kampen hebben met blijvende restverschijnselen na een ingrijpende ziekte en/of medische behandeling (zoals kanker en een intensive care-opname).

De cursus is gericht op het verwerven van competenties die nodig zijn om als master in de gezondheidspsychologie professioneel te kunnen omgaan met mensen met psychosociale problematiek gerelateerd aan somatische gezondheidsklachten/aandoeningen. Als gezondheidspsycholoog heb je verschillende tools in huis om op maat te kunnen ingrijpen op verschillende fasen en elementen van ziektebeleving en aanpassing/adaptatie. Dit met het doel: patiënten optimaal te laten omgaan met een gezondheidsprobleem en de gevolgen daarvan (tertiaire preventie), dan wel hen in staat te stellen er optimaal van te herstellen (curatie & leefstijlgeneskunde). Vaak worden hierbij interventies ingezet. Om deze interventies goed te kunnen te ontwikkelen en in te zetten, leer je alle fasen van de interventiecyclus (diagnose, voorbereiding, implementatie, evaluatie) systematisch te doorlopen. Niet alleen in het ziekteproces van diagnose en behandeling, maar ook tijdens nazorg en herstel. Zo kampen veel mensen lang na de behandeling nog met klachten, zij zijn bijvoorbeeld elke dag moe of angstig voor terugkeer van de klachten. Gelukkig zijn ook veel mensen uiteindelijk (o.b.v. feedback loops) mentaal en emotioneel sterker en meer in balans dan voor hun ziekte. Door de lichamelijke ziekte wordt soms een innerlijke zoektocht

gestimuleerd, waarbij inzicht en verwerking van emoties een belangrijke plek innemen.

Deze cursus biedt kennis en inzichten over psychosociale problematiek en veerkracht bij somatische gezondheidsklachten vanuit de meer traditionele (probleemgerichte) medische psychologie alsook vanuit de meer oplossingsgerichte benadering met positieve gezondheid als uitgangspunt. Ook is er aandacht voor nieuwe 'behandel/begeleidings-invalshoeken' en perspectieven gericht op optimalisering van leven met een chronische ziekte: denk bijvoorbeeld aan het ICF framework van de WHO, de Acceptance and Commitment Therapy en innovatieve methoden van zorg op afstand (telemonitoring, digitale zelfmanagementtools).

Voorkennis

De cursus Gezondheidspsychologische interventies of de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing wordt aanbevolen. Passieve kennis van de Engelse taal is gewenst.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie of in het kader van bij- of nascholing NIP.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 2.

Tentamen

DGT (open vragen) + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM1602

Psychodiagnostiek in de gezondheidspsychologie

Gezondheidspsychologie
Start kwartiel 1 en kwartiel 3

PMO112

In de cursus maak je kennis met de diagnostische cyclus, de verschillende diagnostische methoden en met een aantal veelgebruikte Nederlandstalige tests. Je oefent met de verschillende stappen uit de diagnostische cyclus, de methoden en tests in het diagnostisch onderzoek en je leert te bepalen bij welke cliënten en bij welke vragen de verschillende methoden en tests gebruikt kunnen worden. Ook neem je tests af bij medestudenten (en zij bij jou) en leer je kritisch te kijken naar de betekenis van de resultaten.

Ten slotte leer je deze resultaten op een verantwoorde wijze te interpreteren en terug te vertalen naar de cliënt met een schriftelijke rapportage volgens het hypothesetoetsend model en conform de eisen van het NIP en de BAPD. Dat laatste vormt tevens een voorbereiding op een eventuele diagnostiekstage waarin je leert om op het vereiste professionele diagnostische niveau en op verantwoorde wijze binnen een klinische setting te werken.

Diagnostische tests zijn voor een gezondheidspsycholoog in verschillende settings belangrijk. Je kunt bijvoorbeeld gaan werken als zelfstandig coach, als gezondheidspsycholoog in een revalidatiecentrum of als praktijkondersteuner in een huisartsenpraktijk. In deze settings kun je gebruikmaken van tests die je helpen om samen met de cliënt/patiënt een heldere diagnose te stellen. Dat kan bijvoorbeeld bij patiënten die herstellen na een succesvolle behandeling van kanker. Deze patiënten hebben vaak na de behandeling de angst dat de kanker terugkomt. Tevens kunnen ze last hebben van piekeren, vermoeidheid en depressieve klachten. Tests kunnen helpen om beter inzicht te krijgen in de ernst van de klachten, een geschikte behandeling en waar de focus zou moeten liggen bij de behandeling van de cliënt/patiënt.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten die formeel zijn toegelaten tot de master Psychologie, variant Gezondheidspsychologie, aan de Open Universiteit. De cursus kan niet gevolgd worden op grond van voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding. In de bacheloropleiding moet de cursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) zijn afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 1 en 3. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

DIT + verplicht practicum + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0112

Positieve gezondheid: eigen regie

Gezondheidspsychologie
Start kwartiel 4

PM1512

De cursus begint met het thema positieve gezondheid. Dit thema geeft een overzicht van wat positieve gezondheid precies inhoudt en je leert kritisch na te denken over de mogelijkheden en beperkingen van positieve gezondheid. Ook ga je aan de slag met de gesprekstoel Mijn Positieve Gezondheid om deze als gezondheidspsycholoog te ervaren én als patiënt/cliënt. In thema 2 leer je meer over positieve gezondheid in de individuele beroepspraktijk. Je verdiept je in de praktische toepassing van positieve gezondheid binnen bestaande stromingen in de individuele hulpverlening. Verschillende methoden, technieken en therapieën komen aan bod en worden met elkaar vergeleken. Ten slotte kijk je met een kritische blik naar ervaringen en uitdagingen van hulpverleners.

Nadat je een goede basiskennis hebt verworven, krijg je in thema 3 verdiepend inzicht in ziektebeleving en fasen van het adaptatieproces bij (chronische) somatische aandoeningen. Hoe kun je als gezondheidspsycholoog mensen begeleiden om te leren om te gaan met hun gezondheidsklachten? Je wordt ook uitgenodigd om zelf te ervaren hoe je vanuit de worsteling met ongemak een waardegericht leven kunt leren leiden (in plaats van lijden).

In thema 4 leer je de basisvaardigheden van motiverende gespreksvoering, een techniek die goed aansluit bij de cliëntgerichte benadering van positieve gezondheid en het bevorderen van een gezonde leefstijl. Vanuit de zelfdeterminatietheorie en het zelfregulerende vermogen wordt ingegaan op motivatie, energie en vitaliteit.

Aan het einde van thema 4 oefen je op een face-to-face trainingsdag de belangrijke basisvaardigheden van ACT en MGV onder begeleiding van deskundigen. Deelname aan deze training is verplicht.

Je sluit de cursus af met een bijzondere verplichting. Je voert een behoefteanalyse uit samen met een cliënt en ontwikkelt en implementeert een goed onderbouwd veranderplan gericht op het versterken van de positieve gezondheid van jouw cliënt. Stapsgewijs werk je aan een verslag, dat het eindproduct vormt van deze cursus.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Gezondheidspsychologie of in het kader van bij- of nascholing voor NIP-registers.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP. Er worden 127 punten toegekend voor de categorie A&O-kennis en 13 punten voor de categorie A&O-vaardigheden.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 4.

Tentamen

opdracht + practicum (facultatief): één bijeenkomst op locatie en enkele online bijeenkomsten

ou.nl/studieaanbod/PM1512

Onderzoekspracticum scriptieplan

Gezondheidspsychologie
Variabel startmoment

PM9514

In deze cursus maak je stap voor stap een plan voor je afstudeeronderzoek. Het Onderzoekspracticum scriptieplan moet met een voldoende worden afgerond voordat je je kunt aanmelden voor de vervolgcursus Masterthesis Gezondheidspsychologie.

De cursus biedt een brede methodologische basis voor het ontwerpen van een onderzoek, als eerste stap van het afstudeeronderzoek. Je leert in verschillende opdrachten aan welke methodologische eisen een scriptieplan en een afstudeeronderzoek moeten voldoen. Hierbij denk je ook al na over de ethische en juridische kanten van het doen van onderzoek. Vervolgens ga je voor je eigen scriptieonderwerp op systematische wijze wetenschappelijke literatuur bestuderen, doelstellingen en vraagstellingen formuleren, een opzet voor je onderzoek kiezen en de methoden uitwerken. Aan het einde van de cursus beschik je over een uitgewerkt plan voor de uitvoering van het onderzoek.

De opdrachten werk je individueel uit, onder begeleiding van een vakinhoudelijke docent (de scriptiebegeleider). De opdrachten dien je in via de online leeromgeving en verdere communicatie stem je af met je begeleider. Een verplicht onderdeel is de pitch, dat is een korte voorstelling van jouw idee, onderzoeksvragen en -hypothesen, -plan en -methoden. Op basis van de feedback tijdens deze pitch werk je jouw plan verder uit tijdens maximaal drie feedbackrondes. De totale begeleidingstijd binnen dit vak is beperkt tot maximaal 20 uur individuele begeleiding. Nadat je de feedback van de begeleiders op je onderzoeksplan hebt verwerkt en het onderzoeksplan is goedgekeurd, kun je aan de slag met de vervolgcursus Masterthesis.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM9514

Stage Gezondheidspsychologie

Gezondheidspsychologie
Variabel startmoment

PM0106

De stage is vooral een leersituatie en verschilt in die zin van een volwaardige beroepsuitoefening. Stagewerkzaamheden zijn tijdelijk en vinden plaats onder supervisie van een academisch gekwalificeerde psycholoog of pedagoog. Voorwaarde is dat in de stage kennis en vaardigheden die in de opleiding opgedaan zijn, op een theoretisch en praktisch verantwoorde wijze worden toegepast.

Er zijn vier verschillende stagevormen mogelijk: een interventiestage, een diagnostiekstage, een onderzoeksstage of een praktijkstage. In sommige situaties is het mogelijk om de stage met inbreng van werkervaring te doen.

In een interventiestage lever je een substantiële bijdrage aan de ontwikkeling en/of uitvoering van een interventie die in de organisatie waar je stage loopt toegepast wordt. De ontwikkeling van interventieprogramma's gebeurt in samenspraak met de stagebiedende instantie. In de diagnostiekstage leer je psychodiagnostische methoden zoals die aan de orde komen in de cursus Psychodiagnostiek in de gezondheidspsychologie (gespreksvaardigheden, tests en interviews), toe te passen. Deze stagevorm is ook noodzakelijk om te voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD) van het NIP. Een onderzoeksstage biedt je de gelegenheid een onderzoek uit te voeren met een empirische component. Dit kan zowel bij een externe stagebiedende organisatie als onder de begeleiding van een OU-docent zonder dat je aan een externe organisatie verbonden bent. Het onderzoek kan een voorbereiding op de masterthesis zijn, maar ook op zichzelf staan. De onderzoeksstage kan een alternatief zijn voor die studenten die door hun beroep al zeer vertrouwd zijn met organisaties in het werkveld. Het is ook een alternatief voor hen die door specifieke omstandigheden niet in staat zijn enkele dagdelen per week in een stagebiedende organisatie aanwezig te zijn. De praktijkstage is de meer traditionele stagevorm: je past de verworven kennis en inzichten toe in een daartoe geëigende arbeidssituatie en maakt zo kennis met organisaties in het werkveld van de psycholoog. De stage met inbreng van werkervaring is een stagevorm voor studenten die al werken in een psychologische setting op het niveau van een masterpsycholoog.

Voorkennis

Wij raden bij een diagnostiekstage sterk aan om de cursus Klinische psychologie 3: de klinische praktijk te hebben afgerond.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Wie een interventiestage wil doen, moet de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing hebben afgerond.

Wie een diagnostiekstage wil doen, moet de cursussen Psychologische gespreksvoering (uit de bacheloropleiding) en Psychodiagnostiek in de gezondheidspsychologie hebben afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Let op: hiervoor moet je een diagnostiekstage hebben afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Pas nadat je het stage-aanmeldformulier via het Stageweb in de online leeromgeving hebt ingediend (zie p. 48) en nadat de Stagecommissie je stageplek heeft goedgekeurd én jouw stagebegeleider van de Open Universiteit je stageplanning akkoord heeft bevonden, krijg je toestemming je aan te melden voor de cursus Stage.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0106

Masterthesis Gezondheidspsychologie

Gezondheidspsychologie
Variabel startmoment

PM9716

Een masterthesis of scriptie is een door jou zelfstandig vervaardigd schriftelijk werkstuk waarin verslag wordt gedaan van een empirisch onderzoek binnen het onderzoeksveld van de psychologie. De masterthesis wordt vervaardigd als afsluiting van de masteropleiding Psychologie. Met deze masterthesis laat je zien dat je over de vaardigheden beschikt die nodig zijn voor het doen van wetenschappelijk onderzoek in een psychologische context.

In de voorafgaande cursus Onderzoekspracticum scriptieplan heb je de doelstellingen en onderzoeksvraagstellingen of hypothesen voor het onderzoek opgesteld en onderbouwd. Daarnaast is er een gedegen onderzoeksontwerp gemaakt van het afstudeeronderzoek dat je wilt gaan uitvoeren. Deze voorafgaande cursus resulteert in een inleiding en een globale beschrijving van de methode van onderzoek, ofwel een scriptieplan. Tijdens de scriptie- of masterthesisfase ga je de methode van onderzoek nader uitwerken, het scriptieplan daadwerkelijk uitvoeren en ga je hierover wetenschappelijk verslag doen.

Meer specifiek ga je tijdens de scriptie- of masterthesisfase de volgende taken uitvoeren:

- de methode van onderzoek nader uitwerken
- respondentinformatie ontwikkelen
- een aanvraag indienen bij de ethische commissie van de Open Universiteit, ofwel de cETO
- je voorbereiden op het afstudeeronderzoek
- je onderzoeksgegevens verzamelen
- de door jou gevonden onderzoeksdata analyseren
- je resultaten beschrijven en interpreteren
- je resultaten bediscussiëren
- over je onderzoek rapporteren.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie. Aanmelden voor deze cursus kan alleen als de cursus Onderzoekspracticum scriptieplan is afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

scriptie

ou.nl/studieaanbod/PM9716

Ontwikkeling en psychopathologie in de vroege kindertijd

Klinische kinder- en
jeugdpsychologie
Start kwartiel 1

PM1702

Deze cursus heeft als doel jou inzicht te geven in de afwijkende psychologische ontwikkeling bij het jonge kind. De cursus besteedt aandacht aan de prenatale periode tot driejarige leeftijd. Deze levensfase wordt gezien als een kritisch fundament in het leven van een kind. De interactie tussen het kind en zijn buitenwereld, bestaande uit het gezin en de meer distale context, alsmede de accumulatie van risicofactoren, zijn essentieel in het begrijpen van de ontwikkeling van een vroege (aanleg voor) psychopathologie. Risicofactoren die vooropstaan tijdens deze ontwikkelingsfase zijn familiale risicofactoren, afwijkende ouder-kindrelaties, neurobiologische risicofactoren en socio-culturele risicofactoren (bijvoorbeeld armoede). De interactie tussen het kind en zijn buitenwereld en de accumulatie van risicofactoren komen in deze cursus uitgebreid naar voren.

Een globaal overzicht van de onderwerpen die aan bod komen binnen de studietaken zijn:

- het belang van aandacht voor de periode van de zwangerschap tot driejarige leeftijd
- intergenerationele overdracht van dysfunctionele gezinspatronen
- de invloed van psychopathologie bij de ouders op jonge kinderen
- gezinsfunctioneren
- afwijkende ouder-kindrelaties
- zwangerschaps- en geboorteproblemen
- sociaaleconomische en culturele invloeden
- de invloed van cultuur op jonge kinderen
- ontwikkelingsstoornissen
- vroege (aanleg voor) psychopathologie
- vroegdiagnostiek
- vroegbehandeling.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische kinder- en jeugdpsychologie.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 1.

Tentamen

opdracht (een mondelinge en een schriftelijke casusopdracht)

ou.nl/studieaanbod/PM1702

Psychopathologie bij kinderen en adolescenten

Klinische kinder- en
jeugdpsychologie
Variabel startmoment

PMO922

Psychische stoornissen komen veel voor bij kinderen en adolescenten. Bijna één op de vijf Nederlandse jongeren heeft een psychische stoornis en jaarlijks komen meer dan 170.000 jongeren in aanraking met de specialistische jeugd-ggz. Het is dan ook belangrijk om psychische klachten tijdig te herkennen en de diagnose zorgvuldig te stellen. Vervolgens is het belangrijk om de psychische problemen zo goed en zo vroeg mogelijk te behandelen. Vroege interventies blijken namelijk een groot effect te hebben op de latere kwaliteit van leven.

In deze cursus komen psychische stoornissen bij kinderen en adolescenten aan de orde. Daarbij wordt niet alleen dieper ingegaan op het klinische beeld en de diagnostische criteria van de verschillende stoornissen, maar komen ook de epidemiologie en de etiologie van de betreffende stoornissen aan bod. Tot slot wordt uitgebreid stilgestaan bij het diagnostische proces en de behandeling van deze stoornissen.

Na afronding van de cursus kun je het klinische beeld, de epidemiologie, etiologie, diagnostische criteria, het diagnostische proces en de behandeling beschrijven van de volgende stoornissen bij kinderen en adolescenten:

- angst- en obsessieve-compulsieve stoornissen
- trauma- en stressorgerelateerde stoornissen
- stemmingsstoornissen
- gedragsstoornissen
- ADHD
- communicatie- en leerstoornissen
- autismespectrumstoornissen
- eetstoornissen.

Daarnaast kun je aan de hand van casuïstiek een diagnose op basis van de DSM 5 vaststellen en kun je beoordelen en beargumenteren welke behandeling(en) het meest effectief kan/kunnen zijn.

Voorkennis

Beheersing van de Engelse taal is noodzakelijk in verband met een Engelstalig tekstboek en aanvullende literatuur.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische kinder- en jeugdpsychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden.

Tentamen

DIT + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PMO922

Psychodiagnostiek in de klinische kinder- en jeugdpsychologie

Klinische kinder- en
jeugdpsychologie
Start kwartiel 3

PM18O2

In deze cursus maak je kennis met de diagnostische cyclus, verschillende diagnostische methoden en met een aantal veelgebruikte Nederlandstalige instrumenten.

De cursus bestaat uit een theorie- en een practicum-gedeelte. In het theoriegedeelte bestudeer je literatuur over theoretische aspecten van psychodiagnostiek bij kinderen en jongeren. De theorie wordt toegepast in het practicumgedeelte. In dat deel leer je psychodiagnostische vaardigheden in te zetten door alle stappen van de diagnostische cyclus (uit te voeren met medestudenten). Dit proces start met het verhelderen van vragen en problemen van het kind of de jongere en diens systeem in een intakegesprek, waarna hypothesen geformuleerd worden over de problematiek en deze getoetst worden met diagnostische instrumenten. Ten slotte leer je de op deze wijze verzamelde resultaten op een verantwoorde wijze te interpreteren, te integreren en terug te koppelen aan de cliënt en diens systeem door middel van een schriftelijke rapportage conform de eisen van het NIP en de BAPD, en een gesprek. Hiermee vormt deze cursus een goede voorbereiding op de diagnostiekstage. In het practicum wordt ook aandacht besteed aan het reflecteren op de rol van psycholoog in de klinische kinder- en jeugdpsychologie en het belang van het bestuderen van het kind in diens context. Door de combinatie van theorie en praktijk ontwikkel jij je verder als scientist-practitioner.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten die formeel zijn toegelaten tot de master Psychologie, variant Klinische kinder- en jeugdpsychologie, aan de Open Universiteit. De cursus kan niet gevolgd worden op grond van voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding. In de bacheloropleiding moet de cursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) zijn afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 3.

Tentamen

DIT + verplicht practicum + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM1802

Psychologische behandeling bij kinderen en adolescenten: wetenschap en praktijk

Klinische kinder- en
jeugdpsychologie
Start kwartiel 4

PM19O2

Je maakt kennis met behandeling in de klinische kinder- en jeugdpsychologie. Je doet kennis op die van belang is voor je toekomstige rol als professional in het kind- en jeugdwerkveld. In deze cursus word je gestimuleerd om je scientist-practitioner-attitude verder te ontwikkelen door de kennis uit praktijk en wetenschap die je opdoet in deze cursus te integreren en uiteindelijk toe te passen op een casusopdracht. De bedoeling is dat je in deze cursus leert om een 'brug te bouwen' tussen wetenschap en praktijkwerkveld, met als doel tot een goede samenwerking (trajectbenadering) te komen, waarin verschillende domeinen werken volgens de nieuwste standaarden.

De theoretische kennis in deze cursus is gecentreerd rondom veelvoorkomende aanmeldproblemen in de kinder- en jeugdpsychologie. Verder staat de organisatie van de jeugdzorg, het werken volgens de nieuwste JGZ-richtlijnen (evidence-based-practice), en het toepassen van instrumenten en methodieken die door wetenschappelijk onderzoek bewezen effectief zijn (NJI-interventiematrix) centraal. Ook leer je kritisch te reflecteren op de JGZ-richtlijnen en ethische dilemma's rondom behandeling. De kennis pas je uiteindelijk toe in een casusopdracht. Hierin laat je zien hoe je binnen een multidisciplinair netwerk van professionals samen maatwerk kunt leveren voor kinderen en hun opvoeders (in een fictieve situatie). In de casuïstiek ga je oefenen om het behandelaanbod zo adequaat mogelijk te laten aansluiten bij de behandelbehoeften van een kind of jongere en diens 'systeem', en dit volgens de nieuwste wetenschappelijke inzichten.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische kinder- en jeugdpsychologie.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 4.

Tentamen

opdracht + mondeling (debatopdracht)

ou.nl/studieaanbod/PM1902

Stage Klinische kinder- en jeugdpsychologie

Klinische kinder- en jeugdpsychologie
Variabel startmoment

PMO406

De stage is vooral een leersituatie en verschilt in die zin van een volwaardige beroepsuitoefening. Stagewerkzaamheden zijn tijdelijk en vinden plaats onder supervisie van een academisch gekwalificeerde psycholoog of pedagoog. Voorwaarde is dat in de stage kennis en vaardigheden die in de opleiding opgedaan zijn, op een theoretisch en praktisch verantwoorde wijze worden toegepast.

Er zijn vier verschillende stagevormen mogelijk: een interventiestage, een diagnostiekstage, een onderzoeksstage of een praktijkstage. In sommige situaties is het mogelijk om de stage met inbreng van werkervaring te doen.

In een interventiestage lever je een substantiële bijdrage aan de ontwikkeling en/of uitvoering van een interventie die in de organisatie waar je stage loopt toegepast wordt. De ontwikkeling van interventieprogramma's gebeurt in samenspraak met de stagebiedende instantie. In de diagnostiekstage leer je psychodiagnostische methoden uit de cursus Psychodiagnostiek in de klinische kinder- en jeugdpsychologie (gespreksvaardigheden, tests en interviews). Deze stagevorm is ook noodzakelijk om te voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD) van het NIP.

Een onderzoeksstage biedt je de gelegenheid een onderzoek uit te voeren met een empirische component. Dit kan zowel bij een externe stagebiedende organisatie als onder de begeleiding van een OU-docent zonder dat je aan een externe organisatie verbonden bent. Het onderzoek kan een voorbereiding op de masterthesis zijn, maar kan ook op zichzelf staan. De onderzoeksstage kan een alternatief zijn voor die studenten die door hun beroep al zeer vertrouwd zijn met organisaties in het werkveld. Het is ook een alternatief voor hen die door specifieke omstandigheden niet in staat zijn enkele dagdelen per week in een stagebiedende organisatie aanwezig te zijn. De praktijkstage is de meer traditionele stagevorm: je past de verworven kennis en inzichten toe in een arbeidssituatie en maakt zo kennis met organisaties in het werkveld van de psycholoog. De stage met inbreng van werkervaring is een stagevorm voor studenten die al werken in een psychologische setting op het niveau van een masterpsycholoog.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Wie een interventiestage wil doen, moet de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing hebben afgerond.

Voor een diagnostiekstage moet je de cursus Psychologische gespreksvoering (uit de bacheloropleiding) en de cursus Psychodiagnostiek in de klinische kinder- en jeugdpsychologie hebben afgerond.

Voorkennis

Wij raden bij een diagnostiekstage sterk aan om de cursus Klinische psychologie 3: de klinische praktijk te hebben afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Let op: hiervoor moet je een diagnostiekstage hebben afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Pas nadat je het stage-aanmeldformulier via het Stageweb in de online leeromgeving hebt ingediend (zie p. 48) en nadat de Stagecommissie je stageplek heeft goedgekeurd én jouw stagebegeleider van de Open Universiteit je stageplanning akkoord heeft bevonden, krijg je toestemming je aan te melden voor de cursus Stage.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0406

Onderzoekspracticum scriptieplan

Klinische kinder- en
jeugdpsychologie
Variabel startmoment

PM9514

In deze cursus maak je stap voor stap een plan voor je afstudeeronderzoek. Het Onderzoekspracticum scriptieplan moet met een voldoende worden afgerond voordat je je kunt aanmelden voor de vervolgcursus Masterthesis Klinische kinder- en jeugdpsychologie.

De cursus biedt een brede methodologische basis voor het ontwerpen van een onderzoek, als eerste stap van het afstudeeronderzoek. Je leert in verschillende opdrachten aan welke methodologische eisen een scriptieplan en een afstudeeronderzoek moeten voldoen. Hierbij denk je ook al na over de ethische en juridische kanten van het doen van onderzoek. Vervolgens ga je voor je eigen scriptieonderwerp op systematische wijze wetenschappelijke literatuur bestuderen, doelstellingen en vraagstellingen formuleren, een opzet voor je onderzoek kiezen en de methoden uitwerken. Aan het einde van de cursus beschik je over een uitgewerkt plan voor de uitvoering van het onderzoek.

De opdrachten werk je individueel uit, onder begeleiding van een vakinhoudelijke docent (de scriptiebegeleider). De opdrachten dien je in via de online leeromgeving en verdere communicatie stem je af met je begeleider. Een verplicht onderdeel is de pitch, dat is een korte voorstelling van jouw idee, onderzoeksvragen en -hypothesen, -plan en -methoden. Op basis van de feedback tijdens deze pitch werk je jouw plan verder uit tijdens maximaal drie feedbackrondes. De totale begeleidingstijd binnen dit vak is beperkt tot maximaal 20 uur individuele begeleiding. Nadat je de feedback van de begeleiders op je onderzoeksplan hebt verwerkt en het onderzoeksplan is goedgekeurd, kun je aan de slag met de vervolgcursus Masterthesis.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM9514

Masterthesis Klinische kinder- en jeugdpsychologie

Klinische kinder- en
jeugdpsychologie
Variabel startmoment

PM93O6

Een masterthesis of scriptie is een door jou zelfstandig vervaardigd schriftelijk werkstuk waarin verslag wordt gedaan van een empirisch onderzoek binnen het onderzoeksveld van de psychologie. De masterthesis wordt vervaardigd als afsluiting van de masteropleiding Psychologie. Met deze masterthesis laat je zien dat je over de vaardigheden beschikt die nodig zijn voor het doen van wetenschappelijk onderzoek in een psychologische context.

In de voorafgaande cursus Onderzoekspracticum scriptieplan heb je de doelstellingen en onderzoeksvraagstellingen of hypothesen voor het onderzoek opgesteld en onderbouwd. Daarnaast is er een gedegen onderzoeksontwerp gemaakt van het afstudeeronderzoek dat je wilt gaan uitvoeren. Deze voorafgaande cursus resulteert in een inleiding en een globale beschrijving van de methode van onderzoek, ofwel een scriptieplan. Tijdens de scriptie- of masterthesisfase ga je de methode van onderzoek nader uitwerken, het scriptieplan daadwerkelijk uitvoeren en ga je hierover wetenschappelijk verslag doen.

Meer specifiek ga je tijdens de scriptie- of masterthesisfase de volgende taken uitvoeren:

- de methode van onderzoek nader uitwerken
- respondentinformatie ontwikkelen
- een aanvraag indienen bij de ethische commissie van de Open Universiteit, ofwel de cETO
- je voorbereiden op het afstudeeronderzoek
- je onderzoeksgegevens verzamelen
- de door jou gevonden onderzoeksdata analyseren
- je resultaten beschrijven en interpreteren
- je resultaten bediscussiëren
- over je onderzoek rapporteren.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie. Aanmelden voor deze cursus kan alleen als de cursus Onderzoekspracticum scriptieplan is afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

scriptie

ou.nl/studieaanbod/PM9306

Psychodiagnostiek in de klinische psychologie

Klinische psychologie
Start kwartiel 1 en kwartiel 3

PMO212

In deze cursus maak je kennis met de diagnostische cyclus, de verschillende diagnostische methoden en met een aantal veelgebruikte Nederlandstalige tests. Je oefent met de verschillende stappen uit de diagnostische cyclus, en je leert te bepalen bij welke cliënten en bij welke vragen de verschillende methoden en tests gebruikt kunnen worden. Ook neem je tests af bij medestudenten (en zij bij jou) en leer je kritisch te kijken naar de betekenis van de resultaten.

Ten slotte leer je de op deze wijze verzamelde resultaten op een verantwoorde wijze te interpreteren en terug te vertalen naar de cliënt in een schriftelijke rapportage volgens het hypothesetoetsend model en conform de eisen van het NIP en de BAPD. Dat laatste vormt tevens een voorbereiding op een eventuele diagnostiekstage, waarin je leert om op het vereiste professionele diagnostische niveau en op verantwoorde wijze binnen een klinische setting te werken.

Diagnostische tests zijn voor een psycholoog in verschillende settings belangrijk. Bij hulpvragen zoals een psycholoog die tegenkomt in een klinische setting kan een psychologisch onderzoek, bestaande uit psychologische tests, vragenlijsten en interviews van nut zijn om samen met de cliënt/patiënt een heldere diagnose te stellen. Tests kunnen ook helpen om beter inzicht te krijgen in de ernst van de klachten, wat een geschikte behandeling kan zijn en waar de focus zou moeten liggen bij de behandeling van de cliënt/patiënt.

Dat gebeurt met een inzichtelijke en stimulerende werkwijze, waarbij de cliënt actief betrokken wordt als belangrijkste 'stakeholder'. Als psycholoog ben je de gesprekspartner van je cliënt en werk je samen, tegelijkertijd is de cliënt het object van onderzoek. Dit vergt van beide partijen inleving en distantie.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische psychologie, aan de Open Universiteit. De cursus kan niet gevolgd worden op grond van voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding.

In de bacheloropleiding moet de cursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) zijn afgerond.

Afgestudeerde psychologen die, na een verkregen toelatingsbeschikking een speciaal traject volgen voor het wegwerken van deficiënties voor de BAPD, kunnen deze cursus ook volgen.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 1 en kwartiel 3. Kijk op p. 48 voor meer informatie over de online cursusomgeving.

Tentamen

DIT + verplicht practicum + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0212

E-mental health-interventies

Klinische psychologie
Variabel startmoment

PM1012

E-mental health-toepassingen zijn zeer divers en groeien snel in aantal en populariteit. Psychologen krijgen in hun werk dus steeds vaker met e-mental health te maken. Online behandeling is vooral een andere vorm van behandeling en wordt niet zozeer gekenmerkt door een andere inhoud. Therapeuten werken daarbij vanuit hun eigen theoretische kader. Toch vraagt het werken met e-mental health om specifieke kennis, vaardigheden en een bepaalde houding van een psycholoog.

Door de COVID-19-pandemie stapten veel psychologen noodgedwongen over op online hulpverlening. Op dit moment is er echter nog een grote kloof tussen de uitvoering van e-mental health in de klinische praktijk en wat psychologen hebben geleerd in hun opleiding. Implementatie van e-mental health heeft een wisselend succes, onder andere door het gebrek aan kennis, vaardigheden en ervaring bij behandelaren. Onderwijs op het gebied van online hulpverlening is een belangrijke voorwaarde voor het effectief inzetten van e-mental health en voor succesvolle adaptatie en implementatie in organisaties. Deze cursus hoopt hieraan bij te dragen.

De cursus behandelt de inzet van e-mental health-toepassingen op het gebied van psychotherapie, psychodiagnostiek en onderzoek. Daarbij komen ook ethische kwesties en wetgeving aan bod. Therapeutische benaderingswijzen van online behandeling passeren de revue. Daarnaast is er aandacht voor de mogelijke werkingsmechanismen in online behandeling. Verder richt de cursus zich op online communicatie en de aard van de therapeutische relatie bij online behandeling. Ten slotte wordt ingegaan op de verschillende toepassingen van e-mental health binnen de klinische praktijk, zoals virtual reality exposure-behandeling, serious gaming en smartphone-applicaties.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische psychologie. Deze cursus is ook toegankelijk voor afgestudeerde psychologen in het kader van registratie/herregistratie in de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP. Er zijn 126 punten toegekend voor de categorie A&O-kennis en 14 punten voor de categorie A&O-vaardigheden.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. We raden aan om in kwartaal 2 te starten.

Tentamen

DIT + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM1012

Klinische psychologie 3: de klinische praktijk

Klinische psychologie
Start kwartiel 3

PMO812

De voorafgaande cursussen Klinische psychologie 1a, 1b en 2 gaan in op de theorie rondom soorten en benaderingen van psychopathologie en diagnostiek en de behandeling van stoornissen. Het voornaamste doel van Klinische psychologie 3 is om theoretische kennis te vertalen naar de klinische praktijk, de vorming van een professionele attitude te stimuleren en aan te sporen tot een metaperspectief op de gehele hulpverleningscyclus. Je krijgt inzicht in de sectoren binnen de geestelijke gezondheidszorg en in de samenwerking daartussen. De cursus bestaat uit drie thema's: organisatie van de zorg, psychologisch handelen en wetenschappelijk, maatschappelijk verantwoord en ethisch handelen.

Organisatie van de zorg

In dit cursusonderdeel onderzoek je verschillende sectoren waarin klinisch-georiënteerde psychologen werkzaam zijn en hoe deze sectoren in Nederland zijn georganiseerd van generalistisch tot hoog-gespecialiseerd. Daarnaast worden basiscompetenties besproken en de klinische zorgonderdelen (diagnostiek, indicatiestelling, behandeling en preventie) toegelicht.

Psychologisch handelen

Er zijn verschillende perspectieven op psycho(patho-)logie mogelijk. Je leert deze verschillende visies en paradigma's te vergelijken en wordt uitgedaagd om een eigen perspectief en een zelfstandige attitude te ontwikkelen. Deze attitude wordt weerspiegeld in het maatwerk dat binnen geestelijke gezondheidszorg erg belangrijk is. Ook bestudeer je de rol en het belang van behandelprotocollen en daarnaast is er aandacht voor transdiagnostiek. Aan de hand van casuïstiek stel je een functie- en betekenisanalyse op, en leg je uit hoe specifieke cognitieve gedragsinterventies ingrijpen op mechanismen die psychische klachten in stand houden.

Wetenschappelijk en maatschappelijk verantwoord

Het is belangrijk inzicht te hebben in de maatschappelijke en wetenschappelijke context waarin een (klinisch) psycholoog werkt. Verschillende concepten verdienen in dit licht aandacht: cliëntperspectief, diversiteit, regiebehandelaarschap, kennisbevordering, beroepsethiek en innovatie. Ten slotte gaan we specifiek in op de begeleiding en behandeling van cliënten met suïcidale gedachten en suïcidaal gedrag.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische psychologie.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 3.

Tentamen

DIT + twee opdrachten + (verplichte) practicumbijeenkomst in een studiecetrum

ou.nl/studieaanbod/PM0812

Klinische psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner

Klinische psychologie
Start kwartiel 4

PM2002

In deze cursus word je voorbereid op je rol als toekomstige professional in het werkveld van de klinische psychologie, met als doelgroep volwassenen. Deze cursus sluit de mastervariant Klinische psychologie af. Naast kennisverbreding biedt de cursus verdieping door het concreet en diepgaander toepassen van stof die eerder in het curriculum aan bod is gekomen en door stil te staan bij het eigen functioneren als psycholoog.

Je leert in deze cursus belangrijke en nieuwe inzichten uit wetenschappelijk onderzoek te volgen, op waarde te schatten en deze empirische kennis te koppelen aan de complexe klinische praktijk.

Reflectie is een essentieel aspect van deze cursus, omdat reflecteren een belangrijke competentie is in de dagelijkse praktijk van de psycholoog (onder andere evaluatie van en kritisch reflecteren op het behandelproces en reflectie op het eigen functioneren tijdens intervisie). In deze cursus leer je kritisch te reflecteren op de wetenschappelijke basis voor keuzes in de praktijk (behandelplannen) en op actuele ontwikkelingen in de ggz. Je leert hierbij ook om je eigen toekomstige positie in het werkveld kritisch te evalueren. Er wordt regelmatig een link gelegd met ethische kwesties en beroeps- en gedragscodes voor psychologen. De cursus draagt hiermee bij aan de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en de attitude van een 'reflectieve scientist-practitioner' in wording.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelating tot de masteropleiding Psychologie, variant Klinische psychologie.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 4. Er zijn twee verplichte online bijeenkomsten bij deze cursus.

Tentamen

drie deelopdrachten: casus, reflectie- en attitudeverslag behorend bij verplichte practicumbijeenkomsten

ou.nl/studieaanbod/PM2002

Onderzoekspracticum scriptieplan

Klinische psychologie
Variabel startmoment

PM9514

In deze cursus maak je stap voor stap een plan voor je afstudeeronderzoek. Het Onderzoekspracticum scriptieplan moet met een voldoende worden afgerond voordat je je kunt aanmelden voor de vervolgcursus Masterthesis Klinische psychologie.

De cursus biedt een brede methodologische basis voor het ontwerpen van een onderzoek, als eerste stap van het afstudeeronderzoek. Je leert in verschillende opdrachten aan welke methodologische eisen een scriptieplan en een afstudeeronderzoek moeten voldoen. Hierbij denk je ook al na over de ethische en juridische kanten van het doen van onderzoek. Vervolgens ga je voor je eigen scriptieonderwerp op systematische wijze wetenschappelijke literatuur bestuderen, doelstellingen en vraagstellingen formuleren, een opzet voor je onderzoek kiezen en de methoden uitwerken. Aan het einde van de cursus beschik je over een uitgewerkt plan voor de uitvoering van het onderzoek.

De opdrachten werk je individueel uit, onder begeleiding van een vakinhoudelijke docent (de scriptiebegeleider). De opdrachten dien je in via de online leeromgeving en verdere communicatie stem je af met je begeleider. Een verplicht onderdeel is de pitch, dat is een korte voorstelling van jouw idee, onderzoeksvragen en -hypothesen, -plan en -methoden. Op basis van de feedback tijdens deze pitch werk je jouw plan verder uit tijdens maximaal drie feedbackrondes. De totale begeleidingstijd binnen dit vak is beperkt tot maximaal 20 uur individuele begeleiding. Nadat je de feedback van de begeleiders op je onderzoeksplan hebt verwerkt en het onderzoeksplan is goedgekeurd, kun je aan de slag met de vervolgcursus Masterthesis.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelating tot de masteropleiding Psychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden. Kijk ook op p. 48. over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM9514

Stage Klinische psychologie

Klinische psychologie
Variabel startmoment

PMO2O6

De stage is vooral een leersituatie en verschilt in die zin van een volwaardige beroepsuitoefening. Stagewerkzaamheden zijn tijdelijk en vinden plaats onder supervisie van een academisch gekwalificeerde psycholoog of pedagoog. Voorwaarde is dat in de stage kennis en vaardigheden die in de opleiding opgedaan zijn, op een theoretisch en praktisch verantwoorde wijze worden toegepast. Er zijn vier verschillende stagevormen mogelijk: een interventiestage, een diagnostiekstage, een onderzoeksstage of een praktijkstage. In sommige situaties is het mogelijk om de stage met inbreng van werkervaring te doen.

In een interventiestage lever je een substantiële bijdrage aan de ontwikkeling en/of uitvoering van een interventie die in de organisatie waar je stage loopt toegepast wordt. De ontwikkeling van interventieprogramma's gebeurt in samenspraak met de stagebiedende instantie. In de diagnostiekstage leer je psychodiagnostische methoden uit de cursus Psychodiagnostiek in de klinische psychologie (gespreksvaardigheden, tests en interviews). Deze stagevorm is ook noodzakelijk om te voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD) van het NIP. Een onderzoeksstage bied je de gelegenheid een onderzoek uit te voeren met een empirische component. Dit kan zowel bij een externe stagebiedende organisatie als onder de begeleiding van een OU-docent zonder dat je aan een externe organisatie verbonden bent. Het onderzoek kan een voorbereiding op de masterthesis zijn, maar kan ook op zichzelf staan. De onderzoeksstage kan een alternatief zijn voor die studenten die door hun beroep al zeer vertrouwd zijn met organisaties in het werkveld. Het is ook een alternatief voor hen die door specifieke omstandigheden niet in staat zijn enkele dagdelen per week in een stagebiedende organisatie aanwezig te zijn. De praktijkstage is de meer traditionele stagevorm: je past verworven kennis en inzichten toe in een arbeidssituatie en maakt zo kennis met organisaties in het werkveld van de psycholoog. De stage met inbreng van werkervaring is een stagevorm voor studenten die al werken in een psychologische setting op het niveau van een masterpsycholoog.

Voorkennis

Wij raden bij een diagnostiekstage sterk aan om de cursus Klinische psychologie 3: de klinische praktijk te hebben afgerond.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Wie een interventiestage wil doen, moet de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing hebben afgerond.

Voor een diagnostiekstage moet je de cursus Psychologische gespreksvoering (uit de bacheloropleiding) en de cursus Psychodiagnostiek in de klinische psychologie hebben afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Let op: hiervoor moet je een diagnostiekstage hebben afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Pas nadat je het stage-aanmeldformulier via het Stageweb in de online leeromgeving hebt ingediend (zie p. 48) en nadat de Stagecommissie je stageplek heeft goedgekeurd én jouw stagebegeleider van de Open Universiteit je stageplanning akkoord heeft bevonden, krijg je toestemming je aan te melden voor de cursus Stage.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0206

Masterthesis Klinische psychologie

Klinische psychologie
Variabel startmoment

PM9816

Een masterthesis of scriptie is een door jou zelfstandig vervaardigd schriftelijk werkstuk waarin verslag wordt gedaan van een empirisch onderzoek binnen het onderzoeksveld van de psychologie. De masterthesis wordt vervaardigd als afsluiting van de masteropleiding Psychologie. Met deze masterthesis laat je zien dat je over de vaardigheden beschikt die nodig zijn voor het doen van wetenschappelijk onderzoek in een psychologische context.

In de voorafgaande cursus Onderzoekspracticum scriptieplan heb je de doelstellingen en onderzoeksvraagstellingen of hypothesen voor het onderzoek opgesteld en onderbouwd. Daarnaast is er een gedegen onderzoeksontwerp gemaakt van het afstudeeronderzoek dat je wilt gaan uitvoeren. Deze voorafgaande cursus resulteert in een inleiding en een globale beschrijving van de methode van onderzoek, ofwel een scriptieplan. Tijdens de scriptie- of masterthesisfase ga je de methode van onderzoek nader uitwerken, het scriptieplan daadwerkelijk uitvoeren en ga je hierover wetenschappelijk verslag doen.

Meer specifiek ga je tijdens de scriptie- of masterthesisfase de volgende taken uitvoeren:

- de methode van onderzoek nader uitwerken
- respondentinformatie ontwikkelen
- een aanvraag indienen bij de ethische commissie van de Open Universiteit, ofwel de cETO
- je voorbereiden op het afstudeeronderzoek
- je onderzoeksgegevens verzamelen
- de door jou gevonden onderzoeksdata analyseren
- je resultaten beschrijven en interpreteren
- je resultaten bediscussiëren
- over je onderzoek rapporteren.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie. Aanmelden voor deze cursus kan alleen als de cursus Onderzoekspracticum scriptieplan is afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Kijk ook op p. 48. over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

scriptie

ou.nl/studieaanbod/PM9816

Levensloopsychologie

Levensloopsychologie
Variabel startmoment

PM1132

Levensloopsychologie is een vakgebied waar iedereen persoonlijk ervaring mee heeft. Dit maakt het tot een unieke discipline die met relevante theorieën en concepten de kern raakt van wie wij zijn.

De levensloopsychologie richt zich op de menselijke ontwikkeling die ook na de adolescentie voortduurt en ziet deze ontwikkeling als een levenslang proces. Naarmate mensen ouder worden, wordt bovendien steeds duidelijker dat deze ontwikkeling een pluriform patroon volgt en zowel multidimensioneel als multidirectioneel is: ieder mens loopt een eigen uniek levenspad.

Deze cursus legt de theoretische basis voor de master Levensloopsychologie waarbij je brede (theoretische) kennis opdoet die de basis vormt voor de rest van de master. Binnen de cursus is er aandacht voor normatieve ontwikkelingsinvloeden, samen met sociale, culturele en historische invloeden en niet-normatieve invloeden die richting geven aan de unieke ontwikkeling van een individu, beschouwd vanaf de jongvolwassenheid tot en met de ouderdom.

Gebaseerd op het biopsychosociaal model besteedt de cursus aandacht aan onderwerpen relevant voor verschillende fases in de levensloop. Uitgangspunt hierbij is dat de mens niet is voorgeprogrammeerd en in elke fase van het leven een actieve rol speelt in de eigen levensloop. Bestudeerd wordt hoe persoonskenmerken van het individu, mede vanuit positief psychologisch perspectief, in interactie met de omgeving, een rol spelen bij ontwikkeling en (psychologische) groei. Tevens wordt aandacht besteed aan hoe levensgebeurtenissen en daaraan gekoppelde transities ruimte kunnen geven voor persoonlijke groei.

De cursus is relevant voor psychologen die werken in de eerstelijns hulpverlening, in een algemeen ziekenhuis, maar ook in andere (zorg)instellingen, zoals verpleeg- of verzorgingshuizen. Ook voor (toekomstige) coaches, mentoren, studentpsychologen, ouderpsychologen, vertrouwenspersonen, loopbaanbegeleiders en echtscheidingsbemiddelaars biedt deze cursus aanknopingspunten.

Voorkennis

Passieve kennis van de Engelse taal is gewenst.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Levensloopsychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum.

Tentamen

DIT + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM1132

Positief coachen

Levensloopsychologie

Start kwartiel 2

PM1312

De term coaching wordt vaak gebruikt voor diverse vormen van professionele psychologische begeleiding. Een coach werkt per definitie met mensen. (Positief-) psychologische kennis is daarom onontbeerlijk in de coachingspraktijk om de cliënt op een effectieve en wetenschappelijk onderbouwde manier verder te helpen. In deze cursus wordt coaching vanuit het perspectief van de psychologische wetenschap benaderd en met name vanuit de positieve psychologie. Deze bestudeert immers het optimale functioneren van het individu. Ze richt zich op die elementen in het leven die leiden naar geluk, zingeving en groei. Door gebruik van wetenschappelijke kennis uit de positieve psychologie, met bewezen methoden voor bevordering van welbevinden, positieve emoties, persoonlijke groei en krachten, wordt coaching effectiever.

Evidence-based werken in coaching betekent ook gebruikmaken van kennis uit de klinische psychologie. Psychotherapie biedt een scala aan concepten en technieken die ook bij coaching kunnen worden toegepast. Coaching is echter méér dan de loutere toepassing van een bepaalde methode of techniek. Minstens zo belangrijk zijn de kwaliteit van de relatie tussen coach en coachee, de vakbekwaamheid van de coach en het kunnen stellen van de juiste doelen. Deze cursus biedt theoretische verdieping in coachingstheorieën en -technieken. Daarnaast bevat de cursus diverse praktijkgerichte opdrachten, het oefenen van gespreksvaardigheden door het voeren van een coachgesprek, alsook reflectie op het eigen functioneren als coach.

De cursus bestaat uit een aantal thema's. Ter inleiding wordt coaching besproken vanuit een psychologisch perspectief en wordt de relatie tussen coaching en de psychologische wetenschap inzichtelijk gemaakt. De focus van onderzoek verschuift tegenwoordig steeds meer naar de vraag wat coaching effectief maakt. In thema 2 wordt verder ingegaan op deze vraag en worden enkele factoren besproken die aan de effectiviteit van coaching bijdragen, zoals het belang van doelgericht coachen en de coach-coachee-relatie. In thema 3 maak je kennis met een aantal benaderingen van coaching, te weten gedrags- en cognitieve gedragsbenaderingen en humanistische, existentiële en constructieve benaderingen. Ten slotte maak je kennis met de positieve psychologie en levensloopcoaching en de vertaling naar de coachingspraktijk.

Voorkennis

Passieve kennis van de Engelse taal is gewenst.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Levensloopsychologie. Deze cursus is ook toegankelijk voor afgestudeerde psychologen in het kader van registratie/herregistratie in de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisationspsycholoog NIP.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisationspsycholoog NIP.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 2.

Tentamen

DIT + opdracht. Tijdens een online bijeenkomst gebruik je de opgedane kennis om je eigen coachingsgesprek voor te bereiden. De cursus wordt afgesloten met een praktijkopdracht waarin je uitgebreid stilstaat bij dit gesprek.

ou.nl/studieaanbod/PM1312

Psychodiagnostiek in de levensloopspsychologie

Levensloopspsychologie
Start kwartiel 1 en kwartiel 3

PMO312

In deze cursus maak je kennis met de diagnostische cyclus, de verschillende diagnostische methoden en met een aantal veelgebruikte Nederlandstalige tests. Je oefent met de verschillende stappen uit de diagnostische cyclus, en je leert te bepalen bij welke cliënten en bij welke vragen de verschillende methoden en tests gebruikt kunnen worden. Ook neem je tests af bij medestudenten (en zij bij jou) en leer je kritisch te kijken naar de betekenis van de resultaten.

Ten slotte leer je de op deze wijze verzamelde resultaten op een verantwoorde wijze te interpreteren en terug te vertalen naar de cliënt in een schriftelijke rapportage volgens het hypothesetoetsend model en conform de eisen van het NIP en de BAPD. Dat laatste vormt tevens een voorbereiding op een eventuele diagnostiekstage, waarin je leert om op het vereiste professionele diagnostische niveau en op verantwoorde wijze binnen een klinische setting te werken.

Diagnostische tests zijn voor een psycholoog in verschillende settings belangrijk. Bij hulpvragen die een psycholoog in een klinische setting tegenkomt, kan een psychologisch onderzoek, bestaande uit psychologische tests, vragenlijsten en interviews van nut zijn om samen met de cliënt/patiënt een heldere diagnose te stellen. Tests kunnen ook helpen om beter inzicht te krijgen in de ernst van de klachten, wat een geschikte behandeling kan zijn en waar de focus zou moeten liggen bij de behandeling van de cliënt/patiënt.

Dat gebeurt met een inzichtelijke en stimulerende werkwijze, waarbij de cliënt actief betrokken wordt als belangrijkste 'stakeholder'. Als psycholoog ben je de gesprekspartner van je cliënt en werk je samen; tegelijkertijd is de cliënt het object van onderzoek. Dit vergt van beide partijen inleving en distantie.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Levensloopspsychologie, aan de Open Universiteit. De cursus kan niet gevolgd worden op grond van voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding.

In de bacheloropleiding moet de cursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) zijn afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP).

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 1 en 3. Kijk op p. 48 voor meer informatie over de online cursusomgeving.

Tentamen

DIT + verplicht practicum + opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0312

Positieve psychologie

Levensloopsychologie

Start kwartiel 4

PM1212

Binnen de psychologie richt de aandacht voor geestelijke gezondheid zich met name op het voorkómen en behandelen van (symptomen van) geestelijke ziekte. Volgens recentere inzichten is geestelijke gezondheid echter méér dan de afwezigheid van geestelijke ziekte, en behelst deze ook aspecten van welbevinden.

Het concept geestelijke gezondheid kent een brede toepassing en kan negatief en positief worden gedefinieerd: we kunnen in een goede of slechte geestelijke gezondheid verkeren. Geestelijke gezondheid is bovendien niet enkel een aspect van ons dagelijks leven: het is een belangrijk concept in het politieke landschap en ligt ten grondslag aan beleidsbepaling met vaak verstrekkende gevolgen voor onze toekomst.

De positieve psychologie sluit aan bij de nieuwe ontwikkelingen, omdat zij zich hoofdzakelijk richt op het bestuderen van omstandigheden en psychologische processen die bijdragen aan het welbevinden en optimaal functioneren van individuen, groepen, instituten en samenlevingen. Dit perspectief benadert geestelijke gezondheid dus in termen van zowel emotioneel welbevinden als optimaal psychologisch en sociaal-maatschappelijk functioneren. Het kan als aanvulling op andere ontwikkelingsperspectieven worden gebruikt bij het ontleden van diverse levensloopvraagstukken.

Het doel van de positieve psychologie is niet om het leed dat onvermijdelijk deel uitmaakt van het leven te negeren of het door een roze bril te beschouwen. Wel wil de positieve psychologie ook andere aspecten van menselijke ervaring bestuderen. Zoals de manier waarop mensen tegenslagen overwinnen, zingeving en geluk beleven, en gezonde relaties met hun omgeving tot stand brengen. Interventies en begeleidingsvormen gebaseerd op de positieve psychologie richten zich daarbij dus primair op het bevorderen van aspecten van welbevinden en niet zozeer op het reduceren van psychopathologie. Dit is waardevolle bagage voor de levensloopsycholoog die naast kennis van psychische stoornissen juist ook baat heeft bij een bredere benadering van geestelijke gezondheid.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie, variant Levensloopsychologie. Deze cursus is ook toegankelijk voor afgestudeerde psychologen in het kader van registratie/herregistratie in de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP.

Accreditatie

Deze cursus is geaccrediteerd voor de registers Psycholoog Arbeid en Gezondheid NIP en Arbeid- en Organisatiepsycholoog NIP: 20 punten voor A&G-klinische kennis en 20 punten voor A&G-klinische vaardigheden.

Start

Deze cursus start jaarlijks in kwartiel 4.

Tentamen

DIT + opdracht (presentatie)

ou.nl/studieaanbod/PM1212

Onderzoekspracticum scriptieplan

Levensloopsychologie
Variabel startmoment

PM9514

In deze cursus maak je stap voor stap een plan voor je afstudeeronderzoek. Het Onderzoekspracticum scriptieplan moet met een voldoende worden afgerond voordat je je kunt aanmelden voor de vervolgcursus Masterthesis Levensloopsychologie.

De cursus biedt een brede methodologische basis voor het ontwerpen van een onderzoek, als eerste stap van het afstudeeronderzoek. Je leert in verschillende opdrachten aan welke methodologische eisen een scriptieplan en een afstudeeronderzoek moeten voldoen. Hierbij denk je ook al na over de ethische en juridische kanten van het doen van onderzoek. Vervolgens ga je voor je eigen scriptieonderwerp op systematische wijze wetenschappelijke literatuur bestuderen, doelstellingen en vraagstellingen formuleren, een opzet voor je onderzoek kiezen en de methoden uitwerken. Aan het einde van de cursus beschik je over een uitgewerkt plan voor de uitvoering van het onderzoek.

De opdrachten werk je individueel uit, onder begeleiding van een vakinhoudelijke docent (de scriptiebegeleider). De opdrachten dien je in via de online leeromgeving en verdere communicatie stem je af met je begeleider. Een verplicht onderdeel is de pitch, dat is een korte voorstelling van jouw idee, onderzoeksvragen en -hypothesen, -plan en -methoden. Op basis van de feedback tijdens deze pitch werk je jouw plan verder uit tijdens maximaal drie feedbackrondes. De totale begeleidingstijd binnen dit vak is beperkt tot maximaal 20 uur individuele begeleiding. Nadat je de feedback van de begeleiders op je onderzoeksplan hebt verwerkt en het onderzoeksplan is goedgekeurd, kun je aan de slag met de vervolgcursus Masterthesis.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM9514

Stage Levensloopsychologie

Levensloopsychologie
Variabel startmoment

PMO306

De stage is vooral een leersituatie en verschilt in die zin van een volwaardige beroepsuitoefening. Stagewerkzaamheden zijn tijdelijk en vinden plaats onder supervisie van een academisch gekwalificeerde psycholoog of pedagoog. Voorwaarde is dat in de stage kennis en vaardigheden die in de opleiding opgedaan zijn, op een theoretisch en praktisch verantwoorde wijze worden toegepast.

Er zijn vier verschillende stagevormen mogelijk: een interventiestage, een diagnostiekstage, een onderzoeksstage of een praktijkstage. In sommige situaties is het mogelijk om de stage met inbreng van werkervaring te doen.

In een interventiestage lever je een substantiële bijdrage aan de ontwikkeling en/of uitvoering van een interventie die in de organisatie waar je stage loopt toegepast wordt. De ontwikkeling van interventieprogramma's gebeurt in samenspraak met de stagebiedende instantie. In de diagnostiekstage leer je psychodiagnostische methoden uit de cursus Psychodiagnostiek in de levensloopsychologie (gespreksvaardigheden, tests en interviews). Deze stagevorm is ook noodzakelijk om te voldoen aan de eisen voor de Basisaantekening psychodiagnostiek (BAPD) van het NIP.

Een onderzoeksstage biedt je de gelegenheid een onderzoek uit te voeren met een empirische component. Dit kan zowel bij een externe stagebiedende organisatie als onder de begeleiding van een OU-docent zonder dat je aan een externe organisatie verbonden bent. Het onderzoek kan een voorbereiding op de masterthesis zijn, maar kan ook op zichzelf staan. De onderzoeksstage kan een alternatief zijn voor studenten die door hun beroep al zeer vertrouwd zijn met organisaties in het werkveld. Het is ook een alternatief voor hen die door specifieke omstandigheden niet in staat zijn enkele dagdelen per week in een stagebiedende organisatie aanwezig te zijn. De praktijkstage is de meer traditionele stagevorm: je past jouw verworven kennis en inzichten toe in een daartoe geëigende arbeidssituatie en maakt zo kennis met organisaties in het werkveld van de psycholoog. De stage met inbreng van werkervaring is een stagevorm voor studenten die al werken in een psychologische setting op het niveau van een masterpsycholoog.

Voorkennis

Wij raden bij een diagnostiekstage sterk aan om de cursus Klinische psychologie 3: de klinische praktijk te hebben afgerond.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie.

Wie een interventiestage wil doen, moet de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing hebben afgerond.

Voor een diagnostiekstage moet je de cursus Psychologische gespreksvoering (uit de bacheloropleiding) en de cursus Psychodiagnostiek in de levensloopsychologie hebben afgerond.

Accreditatie

Deze cursus maakt deel uit van het cursuspakket van de Open Universiteit voor het behalen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP). Let op: hiervoor moet je een diagnostiekstage hebben afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Pas nadat je het stage-aanmeldformulier via het Stageweb in de online leeromgeving hebt ingediend (zie p. 48) en nadat de Stagecommissie je stageplek heeft goedgekeurd én jouw stagebegeleider van de Open Universiteit je stageplanning akkoord heeft bevonden, krijg je toestemming je aan te melden voor de cursus Stage.

Tentamen

opdracht

ou.nl/studieaanbod/PM0306

Masterthesis

Levensloopsychologie

Levensloopsychologie
Variabel startmoment

PM9916

Een masterthesis of scriptie is een door jou zelfstandig vervaardigd schriftelijk werkstuk waarin verslag wordt gedaan van een empirisch onderzoek binnen het onderzoeksveld van de psychologie. De masterthesis wordt vervaardigd als afsluiting van de masteropleiding Psychologie. Met deze masterthesis laat je zien dat je over de vaardigheden beschikt die nodig zijn voor het doen van wetenschappelijk onderzoek in een psychologische context.

In de voorafgaande cursus Onderzoekspracticum scriptieplan heb je de doelstellingen en onderzoeksvraagstellingen of hypothesen voor het onderzoek opgesteld en onderbouwd. Daarnaast is er een gedegen onderzoeksontwerp gemaakt van het afstudeeronderzoek dat je wilt gaan uitvoeren. Deze voorafgaande cursus resulteert in een inleiding en een globale beschrijving van de methode van onderzoek, ofwel een scriptieplan. Tijdens de scriptie- of masterthesisfase ga je de methode van onderzoek nader uitwerken, het scriptieplan daadwerkelijk uitvoeren en ga je hierover wetenschappelijk verslag doen.

Meer specifiek ga je tijdens de scriptie- of masterthesisfase de volgende taken uitvoeren:

- de methode van onderzoek nader uitwerken
- respondentinformatie ontwikkelen
- een aanvraag indienen bij de ethische commissie van de Open Universiteit, ofwel de cETO
- je voorbereiden op het afstudeeronderzoek
- je onderzoeksgegevens verzamelen
- de door jou gevonden onderzoeksdata analyseren
- je resultaten beschrijven en interpreteren
- je resultaten bediscussiëren
- over je onderzoek rapporteren.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie. Aanmelden voor deze cursus kan alleen als de cursus Onderzoekspracticum scriptieplan is afgerond.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Kijk ook op p. 48 over informatie in de online leeromgeving.

Tentamen

scriptie

ou.nl/studieaanbod/PM9916

Open module

Variabel startmoment

Met deze cursus kan een tekort aan studiepunten in de master worden weggewerkt. In deze Open module staat het onderwerp stigmatisering centraal. Je leest literatuur over dit onderwerp en schrijft er een opdracht over. De schrijfofdracht moet worden toegespitst op een van de vijf afstudeervarianten. Studenten Klinische psychologie en Klinische kinder- en jeugdpsychologie schrijven over stigmatisering van mensen en kinderen met een psychische aandoening, studenten Gezondheidspsychologie over stigmatisering van mensen met hiv, studenten Levensloopspsychologie en studenten Arbeids- en organisatiepsychologie over stigmatisering van oudere werknemers.

Ingangseisen

Deze cursus is alleen voor studenten met een toelatingsbeschikking tot de masteropleiding Psychologie. Je hebt een studiepunten tekort van minder dan 4,3 studiepunten.

Start

Deze cursus heeft geen vaste startdatum. Je kunt je voor deze cursus op elk gewenst moment aanmelden nadat het tekort is vastgesteld.

Tentamen

opdracht

Cursuscode	Studiepunten
PM000R	0,6
PM000Y	0,7
PM000S	1,3
PM000Z	1,4
PM000T	2,0
PM000W	2,1
PM000X	2,8
PM000U	3,5
PM000V	4,2

Procedures en regelgeving

OER en Uitvoeringsregelingen

In de Onderwijs- en examenregeling (OER) staan in het algemene deel de rechten en plichten van de student beschreven. In het opleidingsspecifieke deel is het onderwijsprogramma opgenomen. Daarnaast staan de specifieke bepalingen van elke opleiding beschreven in de Uitvoeringsregeling. De OER, inclusief Uitvoeringsregeling 2024-2025 staat op: ou.nl/documenten. De uitvoeringsregeling vind je ook op de volgende pagina's.

Getuigschriften

We verstrekken getuigschriften voor de wo-propedeuse, wo-bachelor en wo-master. Daarnaast geeft de Open Universiteit dossierverklaringen af.

ou.nl/getuigschrift

Compensatorische regeling

Wanneer je een propedeuse- of bachelorgetuigschrift aanvraagt, kun je gebruikmaken van een compensatorische regeling. De algemene regeling is vastgesteld in het Examenreglement van de Commissie voor de examens. De cursussen die uitgesloten zijn van de compensatorische regeling staan in de Uitvoeringsregeling. In de master is er geen compensatorische regeling.

ou.nl/documenten

Beroepsprocedure

Bij het College van beroep voor de examens kun je via het 1-loket Klachten en geschillen binnen zes weken (administratief) beroep aantekenen tegen onder andere beslissingen van de Commissie voor de examens of een examiner, bijvoorbeeld over een individuele tentamenuitslag, een vrijstellingsbeslissing of een toelatingsbeslissing tot een wo-masteropleiding.

ou.nl/administratief-beroep1

Bezwaarprocedure

Het is mogelijk bezwaar te maken tegen een besluit dat is genomen door of namens het College van bestuur, waartegen geen (administratief) beroep mogelijk is. Deze besluiten kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld een aanmelding of een inschrijving voor een cursus of tentamen.

ou.nl/bezwaar

Klachtencommissie

Voor klachten waartegen je geen beroep of bezwaar kunt aantekenen, kun je in eerste instantie terecht bij het 1-loket Klachten en geschillen. Voorbeelden hiervan zijn klachten over de dienstverlening of de wijze waarop je bent behandeld. Je meldt jouw klacht door het ondertekende **meldingsformulier Voorbeeld voor klacht** naar 1-loketKlachtenengeschillen@ou.nl te sturen. Een algemene klacht moet binnen één jaar nadat de gedraging heeft plaatsgevonden, worden ingediend.

1-loket Klachten en geschillen beoordeelt wie je klacht het beste kan afhandelen. Als de klacht wordt doorgestuurd naar de Klachtencommissie informeren wij je daarover. De Klachtencommissie stuurt je een ontvangstbevestiging en geeft aan jou door welke stappen zullen volgen.

Klachtenregeling

ou.nl/klachten-en-geschillen

Vertrouwenspersonen ongewenste omgangsvormen en wetenschappelijke integriteit

Als je tijdens je studie te maken krijgt met ongewenst gedrag, zoals pesten, discriminatie of (seksuele) intimidatie, kun je dit in eerste instantie melden bij een vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen van de Open Universiteit. De gecertificeerde vertrouwenspersonen hebben kennis van de organisatie en de problemen die zich daarin kunnen voordoen. Zij kunnen je adviseren. Je melding blijft volledig anoniem. Neem contact op met een vertrouwenspersoon via **vertrouwenspersonen.oomgang@ou.nl**.
ou.nl/ongewenst-gedrag

Er is ook een vertrouwenspersoon wetenschappelijke integriteit: prof. dr. Huub Spoormans. Hij is aanspreekpunt voor vragen en klachten over wetenschappelijke integriteit. Hij kan benaderd worden via **huub.spoormans@ou.nl**.
ou.nl/commissie-en-vertrouwenspersoon-wetenschappelijke-integriteit

Ombudsfunctionaris

Als je te maken krijgt met beleid dat ongewenst of onbillijk uitwerkt, of een onjuiste of onbillijke behandeling door een functionaris, (mede)student of een orgaan van de Open Universiteit, dan kun je je melden bij de ombudsfunctionaris van de Open Universiteit.
ou.nl/ombudsfunctionaris

Regeling Profileringsfonds

Deze regeling heeft als belangrijkste doel om studenten tegemoet te komen die – als gevolg van bijzondere omstandigheden – studievertraging oplopen en hierdoor niet in staat zijn om de cursus(sen) waarvoor ze staan ingeschreven voor het einde van de inschrijftermijn af te ronden. Het kan hierbij gaan om een verzoek tot restitutie van collegegeld of verlenging van de inschrijfduur.

Onder bijzondere omstandigheden wordt onder meer verstaan: een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis, zwangerschap en bevalling van de student, bijzondere familieomstandigheden (dit is ter beoordeling van de Open Universiteit), of omstandigheden door topsport (met een door NOC*NSF of Limburg Sport erkende talent- of topsportstatus die bekend is bij de topsportcoördinator van de Open Universiteit).

Ook studievertraging die ontstaat als gevolg van lidmaatschap van één werkzaamheden voor een studentorganisatie, bijvoorbeeld een opleidingscommissie of de Studentenraad, kan reden zijn om een beroep te doen op de Regeling profileringsfonds.

ou.nl/profileringsfonds

Alle bovenstaande informatie is ook verkrijgbaar in de studiecentra of telefonisch aan te vragen bij Service en informatie, T +31 (0)45 - 576 28 88.

**UITVOERINGSREGELING
BIJ DE ONDERWIJS-
EN EXAMENREGELING
2024-2025 →**

Wo-masteropleiding Psychology

U2023/OOO2O EV1

De uitvoeringsregeling treedt in werking per 1 september 2024 en heeft eenzelfde werkingsduur als de Onderwijs- en examenregeling (OER) 2024-2025 voor de wo-masteropleiding Psychology met de varianten Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Klinische kinder- en jeugdpsychologie, Klinische psychologie en, Levenslooppychologie. Voor eindtermen zie bijlage 1.

Naam faculteit

Faculteit Psychologie

Naam opleiding in Nederlands en Engels

Wo-masteropleiding Psychology

Master of Science Psychology

Voertaal

De voertaal in deze opleiding is Nederlands. Engelstalig materiaal kan onderdeel uitmaken van de cursus (zie bijlage 2: Taalgebruik), waarvoor passieve beheersing van de Engelse taal geadviseerd wordt. Conform Artikel 1.4d van de algemene Onderwijs en Examenregeling geldt dat het niet voldoende beheersen van de Nederlandse respectievelijk de Engelse taal voor risico van de student is.

Plagiaatdetectie

Ingeleverde opdrachten, werkstukken en andere bijzondere verplichtingen worden aan plagiaatdetectie onderworpen. Bij deze opdrachten, werkstukken en andere bijzondere verplichtingen dient standaard een verklaring wetenschappelijke integriteit, ethiek en wetgeving gegeven te worden.

Definitie van plagiaat en andere vormen van fraude, het beleid bij verdenking en consequenties bij constatering daarvan zijn vastgelegd in het door de Commissie voor de examens vastgestelde Examenreglement 2024-2025.

Overgangsmatregelen op cursusniveau

Ten aanzien van de in de OER 2024-2025 opgenomen gereviseerde mastercursussen geldt dat studenten die zich voor een 'oude' versie van de mastercursus hebben ingeschreven voordat de gereviseerde versie beschikbaar was, de 'oude' versie kunnen inbrengen. Deze regeling is van toepassing als hierna geen specifieke regeling voor de inbreng van de 'oude' cursus is opgenomen.

A Toelating tot de wo-masteropleiding Psychology

Toelatingseisen

Een afgeronde wo-bacheloropleiding Psychologie van de Open Universiteit biedt, zonder dat nadere eisen gelden, toelating tot de door de student gewenste variant van deze masteropleiding. In alle andere gevallen beslist de Commissie voor de examens of, en zo ja, onder welke voorwaarden, een student tot deze masteropleiding kan worden toegelaten. Dit kan eventueel met vaststelling door de Commissie voor de examens van een individueel schakelprogramma of een premaster. In beginsel bedraagt de omvang van een individueel schakelprogramma of premaster minimaal 5 en maximaal 60 studiepunten. Een te volgen individueel schakelprogramma of premaster moet volledig zijn afgerond voordat een student kan worden toegelaten tot deze masteropleiding.

Voorwaardelijke toelating

Studenten die qua studieplanning problemen ondervinden, zowel vanuit de bacheloropleiding naar de masteropleiding als vanuit een individueel schakelprogramma of premaster naar de masteropleiding, komen in aanmerking voor een voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding als er nog maximaal één onderdeel van de bacheloropleiding of het individuele schakelprogramma of de premaster afgerond moet worden. Binnen 20 werkdagen na de start van de voor de student eerste mastercursus dient het cijfer (5,5 of hoger) of de beoordeling (voldoende) van dit laatste onderdeel van de bacheloropleiding, het individuele schakelprogramma of een premaster te zijn verwerkt in de administratie. Indien van toepassing geldt de compensatorische regeling van de bacheloropleiding Psychologie².

¹ Een cursus met een identieke titel en identieke omvang waarvan alleen het versiecijfer van de cursuscode afwijkt.

² Zie Uitvoeringsregeling bij de Onderwijs- en Examenregeling 2024-2025 wo-bacheloropleiding Psychologie

B Uitlopende programmering

Niet van toepassing

C Bijzonderheden op opleidingsniveau

Keuzes binnen de opleiding

Binnen de wo-masteropleiding Psychology moet de student bij de start een keuze maken voor één van de vijf varianten: Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Klinische kinder- en jeugdpsychologie, Klinische psychologie of Levensloopspsychologie.

De wo-masteropleiding Psychology kent geen gebonden keuzeruimte en geen vrije ruimte.

Wijzigingen in de samenstelling van de opleiding en gevolgen voor studenten/overgangsmaatregelen op cursus- respectievelijk opleidingsniveau (cursussen uit het aanbod van de master, overgangsmaatregelen vanuit eerdere OER-en)

Nieuw in de masteropleiding:	Vervangt cursus:
PM0022 Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment	PM0012 Psychodiagnostiek in de arbeids- en organisatiepsychologie
PM0632 Psychologie van duurzame loopbanen	PM0622 Psychologie van duurzame inzetbaarheid
PM1132 Levensloopspsychologie	PM1122 Levensloopspsychologie

Mastervariant Klinische kinder- en jeugdpsychologie

Deze mastervariant is nieuw in het aanbod sinds studiejaar 2022-2023. Studenten uit andere mastervarianten Psychology van de Open Universiteit die willen overstappen naar de nieuwe mastervariant kunnen in principe alleen de cursus Psychopathologie bij kinderen en adolescenten inbrengen (PM0922).

Mastervariant Klinische psychologie

- De cursus PM1012 E-mental health-interventies wordt in 2024-2025 variabel aangeboden in de mastervariant Klinische psychologie.
- De cursus PM2002 Klinische psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner vervangt uitsluitend in de mastervariant Klinische psychologie de cursus PM0922 Psychopathologie bij kinderen en adolescenten. Studenten die PM0922 al hebben gedaan in de mastervariant Klinische psychologie, mogen deze inbrengen in de plaats van PM2002 Klinische psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner.

Ingangseisen/eisen voor deelname aan cursussen

Voor *alle* cursussen in de vijf varianten binnen de masteropleiding is de *algemene* toegangseis dat de student is toegelaten tot de masteropleiding Psychology.

Psychodiagnostiek

Bij de varianten van de cursus Psychodiagnostiek en de cursus Psychodiagnostische vaardigheden (A&O-variant) geldt als aanvullende toegangseis dat de student uit de bacheloropleiding de cursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) heeft afgerond. De cursus Psychodiagnostiek kan niet gevolgd worden op grond van voorwaardelijke toelating tot de masteropleiding.

Stage

Voor alle mastervarianten is de algemene toegangseis voor de stage dat de student is toegelaten tot de masteropleiding Psychology.

Daarnaast gelden voor onderstaande stagevormen aanvullende eisen:

1. Diagnostiekstage: de cursus Psychodiagnostiek (PM0112, PM1802, PM0212 of PM0312) of Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment (PM0022) en de bachelorcursus Psychologische gespreksvoering (PB1122) moeten afgerond zijn.
2. Interventiestage:
  - variant Arbeids- en organisatiepsychologie: de cursus Psychologie van organisatieverandering (PM0402) of Creatief en innovatief gedrag in organisaties (PM0412) moet afgerond zijn.
  - variant Gezondheidspsychologie: de cursus Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing (PM1412) moet afgerond zijn.

Onderzoekspracticum scriptieplan

Om zich aan te kunnen melden voor de cursus Onderzoekspracticum scriptieplan moet de student zijn toegelaten tot de masteropleiding Psychology.

Masterthesis

Om zich aan te kunnen melden voor de Masterthesis moet de student de cursus Onderzoekspracticum Scriptieplan (PM9514) met een voldoende hebben afgerond.

D Bijzonderheden op cursusniveau

Toegang tot overkoepelende online cursussen

- Studenten met inschrijving voor één van de cursussen PM0112 Psychodiagnostiek in de gezondheidspsychologie, PM0212 Psychodiagnostiek in de klinische psychologie of PM0312 Psychodiagnostiek in de levensloopspsychologie hebben in de online leeromgeving toegang tot de overkoepelende online cursusomgeving PMH001 Psychodiagnostiek.
- Studenten met inschrijving voor één van de cursussen PM9514 Onderzoekspracticum scriptieplan, PM9616 Masterthesis Arbeids- en organisatiepsychologie, PM9716 Masterthesis Gezondheidspsychologie, PM9306 Masterthesis Klinische kinder- en jeugdpsychologie, PM9816 Masterthesis Klinische psychologie of PM9916 Masterthesis Levensloopspsychologie hebben in de online leeromgeving toegang tot de overkoepelende online cursusomgeving PMH003 Hoofdcursus Masterthesis.

Wederzijdse uitsluiting op cursusniveau

Elkaar wederzijds uitsluitende cursussen mogen niet tegelijk in de masteropleiding worden ingebracht.

Cursus	Wederzijds uitsluitend met
PM0022 Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment	PM0012 Psychodiagnostiek in de arbeids- en organisatiepsychologie
PM0412 Creatief en innovatief gedrag in organisaties	PM0402 Psychologie van organisatieverandering
PM0522 Gedragsverandering op de werkvloer: theorie en praktijk	PM0502 Loopbaanbegeleiding: Theorie en praktijk
PM0632 Psychologie van duurzame loopbanen	PM0602 Duurzame inzetbaarheid op het werk (5 studiepunten)
PM0632 Psychologie van duurzame loopbanen	PM0622 Psychologie van duurzame inzetbaarheid
PM1132 Levensloopspsychologie	PM1122 Levensloopspsychologie
PM1312 Positief coachen (5 studiepunten)	PM1302 Coaching: een psychologisch perspectief
PM1412 Gezondheidsbevordering: theorie en toepassing (5 studiepunten)	S64332/PM0004 Gezondheidspsychologische interventies (8,6/10 studiepunten)
PM1502 Interventies in de praktijk: positieve gezondheid (5 studiepunten)	S64332/PM0004 Gezondheidspsychologische interventies (8,6/10 studiepunten)
PM1512 Positieve gezondheid: eigen regie (5 studiepunten)	S64332/PM0004 Gezondheidspsychologische interventies (8,6/10 studiepunten)
PM1602 Psychosociale begeleiding bij ziekte en herstel (5 studiepunten)	PM0702 Ziektebeleving en patiëntbegeleiding (5 studiepunten)
PM2002 Klinische psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner	PM0922 Psychopathologie bij kinderen en adolescenten (NB: alleen in de variant Klinische psychologie)

Revisies

Ten aanzien van de in de OER 2024-2025 opgenomen gereviseerde cursussen geldt dat studenten die zich voor een 'oude'³ versie van de cursus hebben ingeschreven voordat de gereviseerde versie beschikbaar kwam, de 'oude' versie kunnen inbrengen. Deze regeling is van toepassing als geen specifieke regeling is opgenomen. De 'oude' cursus en de gereviseerde cursus zijn wederzijds uitsluitend.

E Bijzonderheden ten aanzien van de afstudeerrichtingen/varianten van de opleiding

Varianten of afstudeerrichtingen in de masteropleiding

De wo-masteropleiding Psychology heeft als varianten Arbeids- en organisatiepsychologie, Gezondheidspsychologie, Klinische kinder- en jeugdpsychologie, Klinische psychologie en Levensloopspsychologie. Binnen deze varianten zijn geen keuzes mogelijk.

³ Een cursus met een identieke titel die een omvang heeft van 4,3 in plaats van 5 studiepunten, of een cursus met identieke omvang waarvan alleen het versiecijfer van de cursuscode afwijkt.

F Inbreng cursussen in de opleiding

Inbreng PM0922 in mastervariant Klinische psychologie

Als de cursus PM0922 Psychopathologie bij kinderen en adolescenten uit de mastervariant Klinische kinderen jeugdpsychologie is gevolgd eerder dan in studiejaar 2023-2024, dan mag deze worden ingebracht in de mastervariant Klinische psychologie op de cursus PM2002 Klinische Psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner.

Mogelijkheden om tot 60 studiepunten te komen

Om tot een omvang van precies 60 studiepunten te komen (zie G) kan de student gebruikmaken van de cursus Open module (PM R t/m Z), met een individueel aangepaste omvang. Ook kan het ontstane tekort opgevuld worden met een cursus uit (één van de varianten van) de masteropleiding Psychology. De ingebrachte cursus mag niet wederzijds uitsluitend zijn (zie D).

Vrijstelling op basis van of inbreng van eerder gevolgd of elders te volgen hoger onderwijs of zomerscholen

In de masteropleiding Psychology is het niet toegestaan om cursussen of zomerscholen in te brengen in de opleiding, ook kan er in principe geen vrijstelling worden verleend. Hiervan kan alleen worden afgeweken indien er eerder een master of postmasteronderwijs in de psychologie is gevolgd die bestaat uit cursussen die in omvang, niveau en inhoud vergelijkbaar zijn met cursussen uit de gekozen mastervariant Psychologie bij de Open Universiteit. De Commissie voor de examens beslist hierover.

G Bijzonderheden ten aanzien van het masterexamen

Afgifte mastergetuigschrift (verplichtingen student)

Het behalen van minimaal 60 studiepunten conform de eisen zoals beschreven in deze OER met bijlagen geeft recht op het Mastergetuigschrift Psychology.

Compensatorische regeling

Er is geen compensatorische regeling van toepassing in de wo-masteropleiding.

[Summa] Cum laude

Bij afgifte van een masterdiploma kunnen de volgende judicia worden toegekend:

- a. Met lof (Cum laude).
- b. Met de hoogste lof (Summa cum laude).

Voor (Summa) cum laude geldt artikel 4.5 van het algemeen deel van de OER 2024-2025 wo-masteropleidingen, vastgesteld door het College van Bestuur.

Geldigheidsduur behaalde certificaten

De geldigheidsduur van de tentamens van de wo-masteropleiding Psychology bedoeld in artikel 5.3 Recht op tentamen en geldigheidsduur certificaten (WHW 7.13 lid 2k) van de OER 2024-2025 (algemeen deel) voor de wo-masteropleiding is onbeperkt.

Geldigheidsduur afgegeven vrijstellingen/meenemen vrijstellingen naar een andere variant of afstudeerrichting

Een eenmaal afgegeven vrijstelling op een eerdere OER wordt niet integraal overgenomen indien een student een nieuw vrijstellingsverzoek indient op een nieuwe OER.

H Hardheidsclausule

Voor zover er zich onverhoopt gevallen mochten voordoen waarin de uitvoeringsregeling niet voorziet, wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 9.1 van de OER 2024-2025 voor de wo-masteropleiding Psychology.

Slotbepaling

Vastgesteld door de decaan op 20 november 2023.

Bijlage 1:

Eindtermen van de masteropleiding Psychology

Een masterstudent, als het gaat om kennis en inzicht, heeft:

1. een overzicht van de verschillende domeinen waar psychologen werken en waar psychologische kennis relevant is, vooral in het gekozen specialisatiedomein (de arbeids- en organisatiepsychologie, de gezondheidspsychologie, de klinische kinder- en jeugdpsychologie, de klinische psychologie of de levenslooppsychologie).
2. grondige kennis van de theoretische modellen, diagnostische technieken en interventiestrategieën in de relevante toepassingsgebieden binnen het gekozen specialisatiedomein.

Een masterstudent, als het gaat om het toepassen van kennis en inzicht, kan:

3. zelfstandig wetenschappelijk psychologisch onderzoek opzetten en uitvoeren (probleem verhelderen, vraagstelling en hypothesen formuleren, ontwerp en methoden opstellen, data verzamelen en analyseren, resultaten interpreteren, bediscussiëren en hierover rapporteren en communiceren).
4. zelfstandig en systematisch interveniëren bij verschillende soorten problemen volgens de interventiecyclus: diagnose, voorbereiding, implementatie, evaluatie.
5. zelfstandig een individueel-psychologische diagnose stellen en hierover rapporteren en adviseren; daarmee kan worden voldaan aan de eisen van de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het NIP.
6. zelfstandig problemen signaleren en daarbij een plan van aanpak genereren in het gekozen specialisatiedomein.

Een masterstudent, als het gaat om oordeelsvorming, heeft:

7. kennis van en kan handelen naar de beroepsethische regels voor psychologen (volgens beroepsethische regels opgesteld door het NIP).

Een masterstudent, als het gaat om communicatie, kan:

8. zelfstandig rapportages samenstellen en presenteren aan zowel een niet-wetenschappelijk als aan een wetenschappelijk forum, gebaseerd op literatuuronderzoek, de grondige analyse van een praktijkprobleem of eigen empirisch onderzoek.
9. gefundeerde adviezen opstellen waarin blijkt wordt gegeven van zowel kennis van het toepassingsdomein als van relevante theorieën en modellen binnen het gekozen specialisatiedomein.

Een masterstudent, als het gaat om leervaardigheden, heeft:

10. de competentie om onderzoek integer en ethisch verantwoord op te zetten en uit te voeren, de resultaten ervan te analyseren en de conclusies en werkwijze integer te rapporteren.
11. de competentie om vraagstukken uit de psychologie, in het bijzonder uit de arbeids- en organisatiepsychologie, de gezondheidspsychologie, de klinische kinder- en jeugdpsychologie, de klinische psychologie of de levenslooppsychologie, te analyseren en te conceptualiseren, en daarover mondeling voor vakgenoten en schriftelijk in vaktijdschriften te rapporteren.
12. de competentie psychologisch onderzoek op te zetten, uit te voeren, en te rapporteren.
13. de competentie om psychologische theorieën, psychologisch onderzoek en de vakliteratuur, in het bijzonder die van het gekozen specialisatiedomein, te begrijpen en kritisch te beoordelen.
14. de competentie om te kunnen voldoen aan de eisen die gesteld zijn aan de Basisaantekening Psychodiagnostiek van het NIP.
15. de competentie om zelfstandig een psychologische interventie (op individueel, groeps- of organisatieniveau) op te zetten, uit te voeren en te evalueren.
16. de competentie om toegelaten te kunnen worden tot een onderzoekersopleiding in de psychologie, om een beroep te kunnen uitoefenen op het terrein waarop psychologen werkzaam zijn en om toegelaten te worden tot postacademische beroepsopleidingen in de psychologie.
17. kennis van de beroepsethische regels voor psychologen en de regels omtrent wetenschappelijke integriteit van onderzoek.

Bijlage 2:

Taalgebruik

In het algemeen geldt voor de wo-masteropleiding Psychology dat:

- Nederlands de voertaal is in de digitale leeromgeving yOUlearn en in de communicatie met studenten.
- Engelstalig materiaal onderdeel kan uitmaken van cursussen.
- tentamens worden opgesteld in het Nederlands. Vaktermen daarin kunnen wel in het Engels worden aangegeven (indien nodig met een Nederlandse vertaling tussen haken).

In onderstaande tabel staat een overzicht van Engelstalige onderdelen in schriftelijk materiaal, met een onderscheid naar:

- tekstboeken: 'ja' betekent dat het om een geheel Engelstalig tekstboek gaat
- reader: omschrijving van het Engelstalige deel
- online leeromgeving: omschrijving van gebruikte Engelstalige bronnen.

Cursuscode	Cursusnaam	Tekstboek	Reader	Online leeromgeving
PM0412	Creatief en innovatief gedrag in organisaties	Ja		Diverse Engelstalige artikelen
PM0512	Gedragsverandering op de werkvloer: theorie en praktijk			Diverse Engelstalige artikelen
PM0632	Psychologie van duurzame loopbanen			Mix van vooral Engelstalige en een aantal Nederlandstalige artikelen
PM0922	Psychopathologie bij kinderen en adolescenten	Ja		
PM1132	Levensloopspsychologie			Engelstalige artikelen + Engelse alternatieve bronnen (filmpjes, websites)
PM1312	Positief coachen		Bestaat voornamelijk uit Engelstalige artikelen	
PM1512	Positieve gezondheid: eigen regie			Per studietaak een aantal Engelstalige wetenschappelijke artikelen
PM1602	Psychosociale begeleiding bij ziekte en herstel			Verschillende Engelstalige artikelen als leer- en leesstof. Voor de te maken opdrachten verwijzing naar Engelstalige websites
PM1702	Ontwikkeling en psychopathologie in de vroege kindertijd	Ja		Engelstalige artikelen en hoofdstuktitels + videomateriaal
PM1902	Psychologische behandeling bij kinderen en adolescenten: wetenschap en praktijk			Engelstalige artikelen
PM2002	Klinische psychologie 4: de reflectieve scientist-practitioner			Engelstalige artikelen
PM R t/m Z	Open module			Engelstalige artikelen

Bijlage 3:

Overzicht cursussen uit aanbod

In het studiejaar 2024-2025 worden onderstaande cursussen niet meer aangeboden. Daar waar van toepassing, is aangegeven welke vervangende cursus wordt aangeboden in 2024-2025.

Cursus uit aanbod		Vervangende cursus (indien van toepassing)	
Code	Naam	Code	Naam
PM0012	Psychodiagnostiek in de arbeids- en organisatiepsychologie	PM0022	Psychodiagnostische vaardigheden bij selectie en assessment
PM0622	Psychologie van duurzame inzetbaarheid	PM0632	Psychologie van duurzame loopbanen
PM1122	Levensloopsychologie	PM1132	Levensloopsychologie

Handige links

Studiefaciliteiten

mijnOU	ou.nl/mijnou
Studieaanbod	ou.nl/studieaanbod
Nieuws	ou.nl/studentennieuws
Studiecentra	ou.nl/studiecentra
Bibliotheek	bibliotheek.ou.nl
Studiecoach	ou.nl/studiecoach
Surfspot	surfspot.nl
Studie-informatie (faq)	ou.nl/studieinformatie

Procedures en regelgeving

OER en uitvoeringsregelingen	ou.nl/documenten
Getuigschriften	ou.nl/getuigschrift
Cum laude afstuderen	ou.nl/veelgestelde-vragen
Kosten	ou.nl/kosten
Regelingen en procedures	ou.nl/procedures
Klachten, bezwaar en beroep	ou.nl/klachten
Vertrouwenspersonen	ou.nl/vertrouwenspersonen
Ombudsfunctionaris	ou.nl/ombudsfunctionaris
Studeren met een functiebeperking	ou.nl/drempelsweg
Studeren en topsport	ou.nl/topsport

Voor en door studenten

Studieadviseurs Psychologie	studieadvies.psychologie@ou.nl
Opleidingscommissie Psychologie	opleidingscommissiepsychologie@ou.nl
Studentenraad	ou.nl/medezeggenschap
Alumni	avou.nl

Service en informatie

Heb je vragen over je studie of wil je informatie over het dichtstbijzijnde studiecentrum?

Kijk op de website voor onze bereikbaarheid:

ou.nl/contact

+31 (0)45 - 576 28 88

ou.nl/direct-contact

ou.nl/studiecentra

Studieadviseurs van Psychologie zijn bereikbaar via **studieadvies.psychologie@ou.nl**.

Eventuele wijzigingen van data en tentamenvormen zullen altijd separaat gecommuniceerd worden.

Colofon

Open Universiteit

Redactie

Faculteit Psychologie

Onderwijservices

Ontwerp

Team Marketing en Communicatie

Vormgeving

Fanny Driessen

Valkenburgerweg 177, 6419 AT Heerlen - NL

Postbus 2960, 6401 DL Heerlen - NL

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

April 2024

Bezoekadres

Valkenburgerweg 177
6419 AT Heerlen
+31 (0)45 - 576 2888

Postadres

Postbus 2960
6401 DL Heerlen

→ ou.nl/psychologie